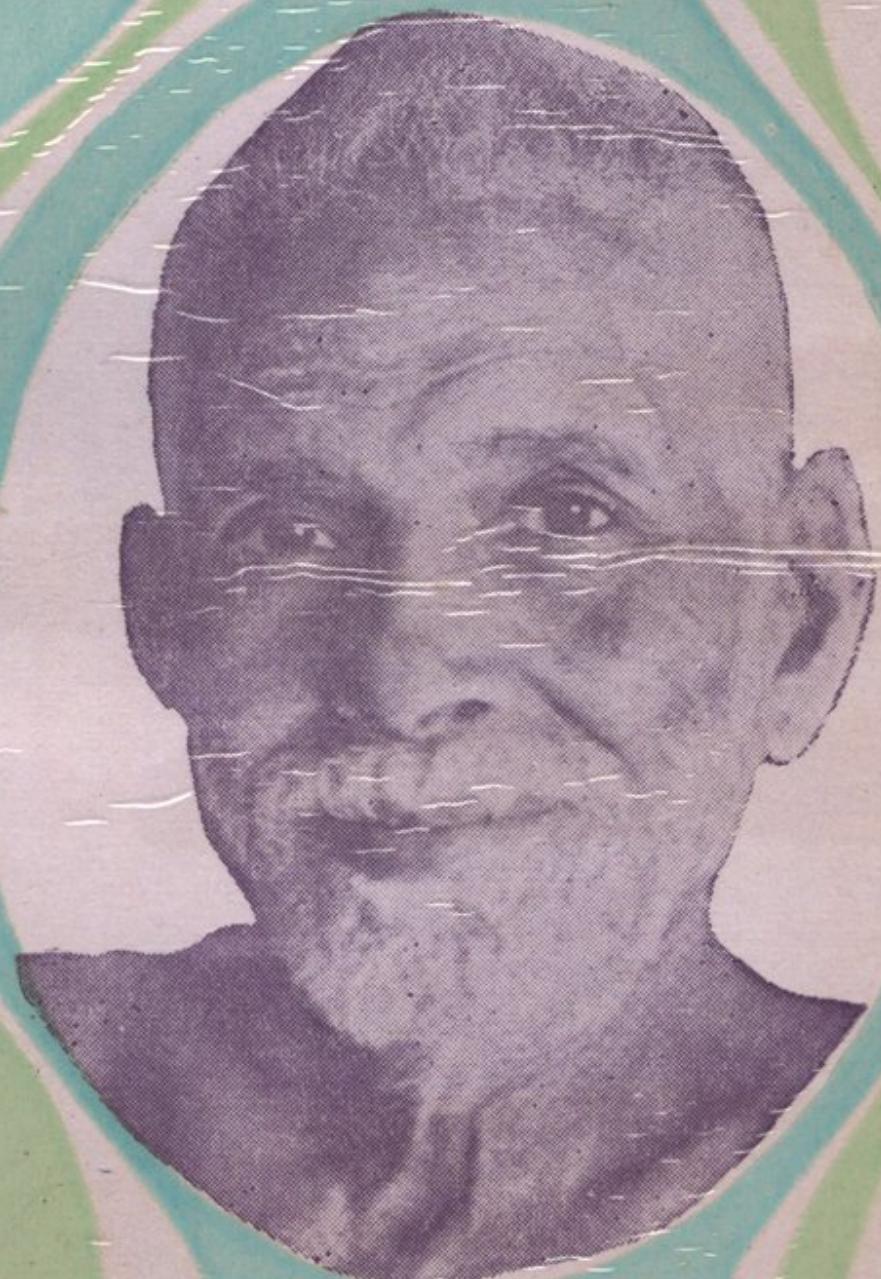

శ్రీకృష్ణ తయార్కాలి

క.ఉమారంగరాజు

శ్రీ స్వాతంత్ర్య తెలుగు కుటుంబము

(O.P) యాప్తి రాప్తి

200 రూప్ - కొర్కుడులు

SRINIVASA VARMA. M.

00-21.08.2021

క.ఉమారంగరాజు

ప్రథమ ముద్రణ : అగ్సెట్ 1990
ద్వాతాలీయ ముద్రణ : ఫిబ్రవరి 1991
తృతీయ ముద్రణ : నవంబరు 1993
చతుర్థ ముద్రణ : మార్చి 1997

ప్రతులకు :

శ్రీరమణ ప్రశమను
శ్రీరమణ ప్రశమను (P. O)
తిరువణ్ణమలై - 606 603

శ్రీరమణ మహార్షి ఇనిస్టిట్యూట్ ఫర్ లెర్నింగ్
53-8-4 శ్రీరమణ హృదయం భవన్, శ్రీరమణ నగర్
పాలకొల్లు - 534 261 ప॥ గో జిల్లా.

ముద్రణ :
శ్రీ వరలక్ష్మి పపర్ ప్రెస్
లాపువద్దు - పాలకొల్లు 534 260

వెల : రూ. 15-00

ట్రాక్టర్ ఎంబ్రేషన్. 5

ప్రమాణమల అభిప్రాయాలు

॥ క్రిమికీట పతంగేభ్వః పశవః ప్రజ్జయాధికాః
పన్వదిభోనరాః ప్రజ్జాః

క్రిమికీటకాదులకన్న పశువులు ఆ పశువులకంటే నరులు
శేషులని ఆర్యవచనాలు. జంతువులకులేని జిజ్ఞాస మానవునిలోని
ఉత్తమ గుబం, ప్రత్యేక లక్షణం. ఈసృష్టి ఓంతా ఇలా క్రమంగా
యొందువలన జరుగుతుంది? దీన్ని నడిపించేశక్తి ఏదైనా ఉండా?
ఉండి తీరాలి! ఆదిమానవుని నాటినుండి నేటి ఆధునికుని వరకు
అంతుచిక్కని అపరిష్కృత సమస్య ఇది. రూపనామ క్రియా
రహితమై అగోచరమైన యూ అనంతశక్తి యున్నదని విశ్వశించే
వర్గాన్నే ఆస్తికులు అనే పేరుతో పిలుస్తూ వుటారు. ఆస్తికులంటే
కొండఱు విద్యావంతుల దృష్టిలో కూడా అనామకులుగా ఆజ్ఞాను
లుగా పరిగణింపబడే యూ కాలంలో ఆస్తికత్వమును గూర్చి బోధిం
చడానికి ప్రయత్నం చేయడమంటే “తివిరియిసుమున తైలంబు
తీయవచ్చు” అనే భర్త్రుపారి మహాకవి భావాన్ని స్వరం చేసుకోక
తప్పదు.

ఈత చేతగానివాడు గోదావరి ఈదటం గొప్ప కాదనటం, రామా
యంచాధి పురాణాదుల్ని చదవకుండానే విమర్శించడం ఈ రోజుల్లో
ఒక పరిపాటి ఆయిన పారపాటు.

ధర్మవ్యతిరేక శక్తుల ప్రాబల్యంచేత ఈనాడు సంఘంలో
అనేక సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి. అటువంటి యూ తరువాంలో

ఆశాజ్యోతిశా ఆవిర్భవించినవారు “శ్రీనాన్నగారు” (శ్రీభూపతిరాజు వెంకట లక్ష్మినరసింహరాజుగారు) ఏరి సబ్బేధనల వలన ప్రభావితులైనవారే శ్రీయుతులు ఉషా రంగరాజు దంపతులు. శ్రీనాన్నగారి సత్సంగమే ఏరినిట్లొనర్చినది.

శ్లో॥ కండలయత్యానందం సందత్యనిలేందు చందనానిభృషమ్ మండయతిమందహసం సంధత్తే సంపదోణి సత్సంగః

అనికదా విబుధ వాక్యం.

తమ బ్భానదీపికతో మరొక దివ్యేను ప్రకాశింపచేసే ఉద్యమమే అ, ఇ, లు మొదలుకొని అధ్యతపద్యరత్నాల వఱకు అందించే పెద్దబాలణికలా నడిచిన “నిన్న సీవు తెలుసుకో” అనే గ్రంథం. కృష్ణిపల ధర్మంలో ఏరు వెదజల్లిన బీజాలు రాళ్ళ రఘులమైన అంకురించక పోయినా, మంచిమాగణలో పడినవైనా ఫలిస్తాయని ఆశధాము.

శశిత్రి, జె. సోమేశ్వరరావు
శ్రీశ్రీనివాస కవితా ప్రసవంతి
గుమ్మలూరు

ఉషా రంగరాజు అభ్యాత్మక రచనలలో మొదటిది “పసిది పలుకులు” రెండవది “నిన్న నీవు తెలుసుకో”

ఈకవిధముగా ఈ పుస్తకము సంకలనము. దీనికి మూలము శ్రీనాన్న (శ్రీభూపతిరాజు వెంకట లక్ష్మినరసింహరాజు) గారిచిన ప్రపంగాలు. వారు శ్రీభగవాన్ రమణుల విచార మార్గోపదేశాన్ని జీర్ణించుకుని అనుభవహృదార్యకముగా తెలిసినవారు వారి ప్రపచన ముల స్పష్టత సారళ్యములు ఉషా రంగరాజు గ్రంథములో ఎల్లెదల కానవచ్చునవి.

ఇందు మోక్షసాధనసామగ్రి సవిశేషముగా వివరింపబడింది. అ సాధనా సాఫల్యానికి శ్రద్ధ మూలకందము అది పూర్వముగా నున్న ఉషా రంగరాజు తన అధ్యయనము నుండి అభ్యాస అనుభవముల డారిని సుదూరము పయనింప గలరని నాఆస, అశీస్నులు.

తిరువణ్ణామలై

3-10-90

డా॥ ఓరఁగంటి రామచంద్రయ్య

యం. ఏ. పి. హెచ్. డి.

(రిటైర్) ప్రాఫెసర్ హిస్టరీ & ఆర్ట్స్ యాలజీ
అంధ్రా యూనివర్సిటీ మరియు
“శ్రీరమణ భాషణములు” అనువాదకులు

నేడు భారతదేశములో మళ్ళ, జాత్యహంకారములు అధికమై దేశపక్షాతకు ముఖ్యవాటిల్లుచున్నది. ఇట్టితరుణములో ఉపా రంగ రాజు వ్రాసిన “నిన్న నీవు తెలుసుకో” అను గ్రంథము ప్రజావతి. సహజీవనమునకు ఎంతయో ఉపయోగించును. సులభశ్శైలిలో, తేలిక భాషలో వ్రాయబడి అతి సామాన్య ప్రజలకు కూడా మిక్కిలి ఉపయోగపడును.

ఇందు “నేను”, భక్తి హింస, అహింస, అత్మజ్ఞానము, ప్రేమ తత్వము మొదలగు వివిధ అంశములు విడివిడిగా విభజింపబడి సృష్టిముగా వివరింపబడినవి. సద్గుంధములు, సత్కారముల ప్రభో ధములు అందుబాటులో లేనివారికి కూడా నిత్య జీవితములో వేదాంత, వైరాగ్యములు ఆచరణ సాధ్యమగురీతి ఇందు తెలుప బడినది. నిత్యజీవితములో సులభ పద్ధతిని దైవచింతన చేయుటకు ఈ గ్రంథము ఎంతయో ఉపయోగ పడగలదు.

కేశవరం

12-2-91

దండు గోపాలరాజు

బి. యస్. సి. బి. ఇ. డి.

(రిటైర్డ్) హాడ్ మాష్టారు

మరియు పోషల్ వర్కర్

కేశవరం - ప॥ గో॥ జిల్లా.

“నిన్న నీవు తెలుసుకో” అనే గ్రంథరాజు శ్రీనాన్న
 (భూపతిరాజు వెంకట లక్ష్మినరసింహరాజు) గారి నేటి ద్వారా
 వెలువడిన ఆకాశగంగ, ఆత్మాన్యేషణకు సహకరించే ఉపాసనా
 మార్గాలన్ని సచివరంగా తేలిక భాషలో ప్రవచనముల ద్వారా అం
 దించిన శ్రీనాన్నగారి కృమి, శ్రీనాన్నగారి అమృతవాక్షులు గాలిలో
 కలిసి పొకుండా ఒక క్రమపద్ధతిలో సంకలనము చేసిన శ్రీ ఉపా
 రంగరాజు శ్రద్ధ యూ గ్రంథరూపకల్పనకు కారణ మయ్యాయి.

పుణ్యం పండినవాళ్లు తప్ప ఇతరులు ఈ గ్రంథము
 యొక్క అంతస్థును గుర్తించలేరు. అధ్యాత్మికముగా పయనించే
 వారికి ఈ గ్రంథము వరప్రసాదం, కల్పవృక్షం. నమ్మినవారికి
 కొంగు బంగారం. భావితరాల వాళ్లకు సంపదల గనిలా అవిర్భు
 వించినది.

సాగిరాజు రామకృష్ణంరాజు
అర్థవరం, గణపవరం మండలం
ప॥ గో॥ జిల్లా.

శ్రీరమణ మహర్షి భక్తులు “శ్రీనాన్నగారు”గా పేరు పాందిన
 శ్రీ భూపతిరాజు వెంకట లక్ష్మినరసింహరాజు చేసిన అధ్యాత్మిక
 ప్రపంచముల సంకలనమే - “నిన్న నీవు తెలుసుకో” శ్రీ రమణ
 మహర్షుల భోధనలకు ఇది శ్రీనాన్నగారి విపరణ.

“ఆంధజోయతి”
దినప్రతిక

భగవాన్ శ్రీరములా మహార్షి స్వయంకృతమైన “నేనెవదను” అను సద్గ్యంధమునకు విసృత వినూత్తు రూపకల్పనే “నిన్ను నీవు తెలుసుకో”.

“దేవుడు లేదు” అనేమానవుడు ఉండవచ్చునేమోగాని “నేను-లేను” అనే మానవుడు లేదుకండా ! ప్రతిమానవునిలోను “నేను-నేను” అంటున్నవాడు ఒకడు వుండడం అందరికీ అనుభవములో నున్న విషయమే ! నిన్ను నీవు తెలుసుకుంటే సర్వ అన్ధములనుండి సృష్టి చక్రము నుండి బయటపడి అమృత స్థితిని పొందుతావు. నిన్ను నీవు తెలుసుకోనుట ఏవేవి సహకరిస్తాయో? ఎవరెపరు ఏవిధముగా సహకరిస్తారో? ఏమార్గము ఎలా సహకరిస్తాడో? ఈపుస్తకమునందు విపులముగా పొందుపరచబడినది.

డిశంబరు - 1990

శ్రీ రామంకృష్ణ ప్రభ మాసపత్రిక

మైలాపూర్, మద్రాసు.

శ్రీ భూపతిరాజు వెంకటు లక్ష్మీనరసింహరాజుగారు (శ్రీనాన్నగారు) నాకు చిరకాల మిత్రులు వారి ప్రపచనములు కలిగిన “నిన్ను నీవు తెలుసుకో” అను గ్రంథమును చదివించుకొని విన్నాను. నాన్నగారి వాకుగ్రలో శక్తి ఉన్నది. వారి ఉహలు పవిత్రమైనవి. భగవాన్ శ్రీరములా మహార్షి యొక్క బోధలు హృదయ మునకు గట్టిగాపట్టిన మహావ్యక్తి. భగవాన్వారి ద్వారా పలుకు చున్నారు. ఇది మహాత్మ గ్రంథము చదివి ప్రశాంతినిపొందండి.

అత్యం నరసింహమార్తి

యం. వి. (స్వాయంభార్త్ర)

పాలకొల్లు - ప॥ గో॥ జిల్లా.

పాలకొల్లు

11-2-91

అంకిత

“రూపము” తో ఆకల్చించి
 “చూపుల” తో తన్నయ పరచి
 “మాటల” తో మన్మహిలను చేసి
 “పనుల” తో పాలునేర్చి
 “20నెలల” కర్క శేషాన్ని
 ఈ భూమి మీద అనుభవించి
 “ఈక్యరుని” సన్నిధికి చేరిన
 మా ముద్దుల మేనకోడలైన
 బేబి “దేవి అరుణ దివ్య”కు
 ఈ పుస్తకము అంకితము.

— కె. ఉమా రంగరాజు

కృతజ్ఞతలు

శ్రీ నాన్నగారి ప్రపచనాల నుండి వెలువదిన ఆణి ముత్యాలను, శాస్వత సత్యాలను సంగ్రహించి వాటిని కోడీకరించి ఈ పుస్తకము ద్వారా మీ అందరికి అందించే అవకాశము కలిగినందులకు మాకు ముదావహము.

శ్రీ నాన్నగారి ప్రపచనాల సారాన్ని పుస్తక రూపము లోనికి తెమ్మని మమ్ములను ప్రోత్సాహించిన శ్రీమతి కలిదింబంగారమ్మ గారికి, శ్రీమతి కోసూరి సూర్యకాంతమ్మ గారికి, ఈ పుస్తకము వ్రాయబడుతు సహకరించిన శ్రీ సత్త్రిరాజు సత్యనారాయణమూర్తి గారికి, సహాయ సహకారములను అందించిన శ్రీ సాగిరాజు రామ కృష్ణంరాజుగారికి, శ్రీ ఇందుకూరి వెంకట్రామరాజుగారికి మరియు ఈ కృష్ణలో సహకరించిన వారందరికి మా హృదయ పూర్విక కృతజ్ఞతలు తెలుపుకొంటున్నాము.

ఈ కృష్ణలో మాకు ప్రత్యేకముగాను, పరోక్షముగాను సహకరించి మాలో హృదయ స్ఫురించన కల్గించి తద్వారా ఈ పుస్తకము మీకు అందించే మహాభాగ్యమును కల్గించిన తండ్రికి మా హృదయ కుసుమాన్ని అర్పించు కొంటున్నాము.

**ప్రేరణ వారిది - శక్తి ఈశ్వరునిది - ఫలితమే
“నిన్న నీవు తెలుసఁకో”**

— కె. ఉఘా రంగరాజు

కుసుమాంజలి

1. అర్థలై మీ చెంత కరుదెంచిన జనులను
తల్లిదండ్రుల కంటే ఎక్కువ ఆప్యాయతతో
అదరించి, కరుణా పూరితముగా పలుకరించి,
పలుకు, పలుకున తత్వమును చిలుకరించి,
చల్లని చూపులతో జ్ఞాన జిజ్ఞాసను కలుగచేసే
తండ్రికి మాహృదయ కుసుమాన్ని ఆర్పిస్తున్నాం.
2. ఏది కర్మమొ | ఏది ధర్మమొ | ఏది జ్ఞానమొ |
ఎరుగని అజ్ఞానంలో ఉన్న మానవాలిక
శ్రీరమణ మహర్షియొక్క జ్ఞానమార్గమును చూపి
ఉపన్యాసాల ద్వారా మానవాలిని ఉత్తేజ పరచి
జనులను చైతన్యవంతులుగా తీర్చి దిద్దుతున్న
తండ్రికి మా హృదయ కుసుమాన్ని ఆర్పిస్తున్నాం.
3. గృహస్తాశ్రమము విడనాడమని చెప్పుటలేదు
అన్న పానాదులు మానుకోమని చెప్పుటలేదు
వృత్తులను వదలి పెట్టుమని చెప్పుటలేదు
ఎవరి వృత్తులువారు చేసుకుంటూనే మీలోవున్న
అహంకారిత్వాని విడనాడమని చెప్పుచున్న
తండ్రికి మా హృదయ కుసుమాన్ని ఆర్పిస్తున్నాం.

4. ఫలపుష్టాలతో కాదు దైవాన్ని పూజించేది
 మీ సద్గుణాలతో భగవంతుష్టై పూజించాలని
 భగవంతుడిని మీరు స్వరించడంకాదు
 ఆ భగవంతుడే మిమ్ములను స్వరించేలా
 దైవసంపదను అభివృద్ధి చేసుకోమనే
 తండ్రికి మా హృదయ కుసుమాన్ని ఆర్పిస్తున్నాం.
5. ఉన్నది ఒకటే “ఆత్మ” అది మీరై ఉన్నారని
 మికంటే భిన్నముగా భగవంతుడు లేదని
 సరళముగా, సుస్పష్టముగా, సూటిగా సాటిచెప్పి
 ఆత్మను తెలుసు కొనుటయే మీ గమ్యమని
 ఆత్మజ్ఞానము వైపునకు మానవాలిని నడిపిస్తున్న
 తండ్రికి మా హృదయ కుసుమాన్ని ఆర్పిస్తున్నాం.
6. మీరు ఎవరో మీకు తెలియక పోవటమే బంధం
 మిమ్ములను మీరు తెలుసుకోవపమే మోక్షం
 ఏ మతములోనున్న, ఏ దైవాన్ని ఆరాధించినా
 పూజ చేసినా, ప్రార్థన చేసినా, నమాజ్ చేసినా
 మిమ్ములను మీరు తెలుసు కొనుటయే గమ్యమనే
 తండ్రికి మా హృదయ కుసుమాన్ని ఆర్పిస్తున్నాం.

— కె. ఉమా రంగరాజు

మా మాట...

నేను 1981 సం॥రం సెప్టెంబరు నెల 23వ తేదీన అరట్లకట్ట గ్రామములో “శ్రీనాన్నగారి” ఉపన్యాసమును మొట్టమొదటిసారిగా విన్నాను. శ్రీనాన్నగారి నిరాడంబరత, ముఖవర్షస్తు, చిరునవ్యాశ్రావ్యమైన కంఠధ్వని, ఉపన్యసించుతీరు నన్ను ఎంతగానో ముగ్గుణై చేశాయి. ఒక విషయాన్ని అన్ని కోణముల నుండి చెప్పి ఆ విషయము మన బుద్ధికి అందేటట్లు చెప్పగల విషష్టత శ్రీనాన్నగారిలో వున్నదని, ఆ ఉపన్యాసమును విన్న తరువాత నాకు అనిపించింది.

పృతి రీత్యా శ్రీనాన్నగారి అమూల్యమైన ఉపన్యాసములు ప్రత్యక్షముగా వినలేకపోయినా, పరోక్షముగా శ్రీనాన్నగారి ఉపన్యాసములను చదువుతూ, ఉపన్యాసములను క్యాపెట్లద్వారా వింటూ పుండేవాడిని. “భగవాన్ శ్రీ రఘు వంహార్” విషష్టత శ్రీనాన్నగారి ఉపన్యాసములు విన్న తరువాత మాకు తెలిసినది. స్వప్నములో చూసిన తరువాత తెలిసినది. శ్రీరఘు మహర్షి మౌన భోద. భగవాన్ శ్రీరఘు మహర్షి ఉపదేశము చాల స్వచ్ఛమైనదిగా మాకు స్ఫురించినది. ఆస్వచ్ఛమైన ఉపదేశము “శ్రీనాన్నగారి” ద్వారా మేము పొందటం జన్మింతర అనుబంధముగా భావించితమి.

శ్రీ నాన్నగారి ప్రాత్మాహముతో మేము 1984 సం॥రం అక్షోబరు నెల 2వ తేదీన తిరువణ్ణమలైలో గల “శ్రీరఘుశ్రమము”ను మొట్ట మొదటిసారిగా దర్శించినాము. క్షేత్రప్రభావము

ఎలా ఉంటుందో శ్రీరఘుణాంశుమహము దర్శించిన తపువాతే మాసు తెలిసినది. గిరిప్రదక్షిణ చేస్తూ వుంటే ఆ ప్రపదేశము ఎంతో చిరపరిచితము అయినట్లుగా మాకు అనిపించినది. విరూపాక్షగుహ, స్క్రందాంశుమము మామనస్సులను చల్లపరిచాయి. మేము శ్రీరఘుణాంశుమములోవున్న అఱుదురోజులు మా జీవితములో మరుపురాని, మరువలైని మధుర స్కృతులుగా ఏగిలి పోయాయి.

అరుణాచలము నుండి తిరిగి వచ్చిన తరువాత కొన్ని నెలల వరకు, అరుణాచలములో దర్శించిన ప్రపదేశములే మాకు గుర్తుకు వచ్చేవి. తీరిక సమయములలో శ్రీనాన్నగారి ఉపన్యాసములను మననము చేస్తూ వుంటేవారము. ఆ ఉపన్యాసములను మననము చేస్తూ వుంటే పోయిన ఆణిముత్యాలు దౌకితే ఎంత ఆనందముగా వుంటుందో అంత ఆనందముగా వుండేది.

ఒకరోజు శ్రీనాన్నగారి ప్రపచనము మననముచేస్తూ వుండగా ఒక మహాత్మర సందేశము నాకంట పడినది. “శాస్త్రములు చదువ టానికి, సత్యరుషులను దర్శించటానికి, దైవాన్ని స్కృతించుటకు సమయములేదు మాకు తౌందర పనులు వున్నాయి అంటారు. కాని ప్రాణము పోయే సమయములో నాకు తౌందర పనిపూది అంటే మృత్యువు అగుతుందా?” ఆ తేనేపలుకు నాలో ఎంతో పరివర్తనము కలిగించినది. ఆ రోజునుండి శ్రీనాన్నగారి సమక్ష ములో ష్టండటం, ఉపన్యాసములను ప్రత్యక్షముగా వినటం, శాస్త్రములు చదవటం, మొదలు పెట్టాను.

శ్రీనాన్నగారి రూపము చూడగానే మనస్సులో ఏకాగ్రత ఏర్పడేది. ఆయన సన్నిధిలో మాకు తల్లిదండ్రుల అప్యాయతకు మించిన అప్యాయత. ఆదరణ లభ్యమయ్యాయి. కరుణాపూరిత

మైన ఆయన చూపలు మా మనస్సులను చ్ఛల్లపరిచేవి. అజ్ఞాన మనే సముద్రంలో కొట్టుకుపోయే మాకు శ్రీనాన్నగారు “పదవ” లాగ భగవాన్ శ్రీరఘుణ మహర్షి “చుక్కాని”లాగ దొరికి మమ్ములను జ్ఞాన మార్గమువైపునకు మరలాచురు.

భగవాన్ శ్రీ రఘుణ మహర్షి “సత్యాత్మ ప్రతినిధి” అయితే, శ్రీనాన్నగారు “రఘుణ ప్రతినిధి”. అజ్ఞానమనే వృక్షమును నరకుటకు “నేనెవడను” అనే గొడ్డలిని, దేహభిమానము నుండి బయట పడుటకు “అక్షర మణమాల” అనే మాలను, ఉపదేశమునకు “ఉపదేశసారము” అనే మంత్రదండ్రమును మాచేతిలో పుంచారు ఈసధ్యంధాన్ని, భగవాన్ శ్రీరఘుణ మహర్షి స్పియం కృతములే. మొదట ఆ గ్రంథములు అంతంత మాత్రముగానే అర్థమయ్యేవి. “శ్రీరఘుణాశ్రమ లేఖలు” “భగవాన్ స్కృతులు” మమ్ములను శ్రీభగవాన్కు సన్నిహితులుగా చేసినవి. “శ్రీరఘుణ భాషణములు” మాకు కలిగిన సంచేహములను నివృత్తి చేసినవి.

శాంతితోను, పవిత్రతతితోను నిండిన శ్రీనాన్నగారి పలుకులు మమ్ములను పులకరించి ప్రభావితులుగా చేసినవి. శ్రీనాన్నగారు చెప్పిన మాటలు హృదయములో మెదులాలు పుంటే మనమ్మ సూక్ష్మమే, ఆ గ్రంథములలోని పరమార్థమును అర్థము చేసుకొనే స్ఫీతికి మా బుద్ధి ఎదిగినది. ఇది అంతయు ఆ తండ్రి కరుణా తచ్ఛాక్షమే.

శ్రీనాన్నగారి దృష్టి పథములో అడుగిదితే జ్ఞాన పథములోనికి అడుగిదినట్టే. ఆయన సాంగత్యము వలన మనలో మంచి సంస్కారములు ఏర్పడి, మన మనస్సు సంస్కృతింప బడుతుంది. శ్రీనాన్నగారు మనలను సంస్కృతించాలి అనే తపనతోనే ఉపన్యాస

ములు యిచ్చు చున్నారు. మనము కూడా తపనతో ఆ ఉపన్యాస ములను వింటే ఆ ప్రవచనములలోని పవిత్రత మనకు తప్పక అందుతుంది.

ఏపలుకులైతే మాకు హృదయ స్పుండన కలిగించినహో, ఆ పలుకులను అందరికీ పంచి యివ్వాలనే తపనతో శ్రీనాన్నగారు నోటి నుండి వెలువడిన పలుకులను సంగ్రహించి, “పసిడిపలు కులు”గా లోగడ మీకు పుస్తక రూపములో అందించి వున్నాము. శ్రీనాన్నగారి ప్రవచనముల సారమునంతా ఒక పుస్తకములో క్రోడీకరించాలని మాకు సదుద్దేశము కలిగినది. దాని ఫలితమే “నన్న నీవు తెలుసుకో”

పంచదార నోట్లో పోసుకుంటే తియ్యగా వుంటుంది. కాని ఆ తీయదనము ఎలా వుంటుంది అంటే చెప్పాలేము. దానియొక్క మాధుర్యము అనుభవించిన వారికి తెలుస్తుంది. అదే విధముగా శ్రీనాన్నగారి తేనేపలుకులలోని తియ్యదనము మాత్రమే మాను అందినది. ఆయన అనుభవించుచున్న మాధుర్యమును ఏమని ప్రాయగలము? ఏమని వ్యక్తించ గలము? మాటలకు, ఊహాలకు రచనలకు అందేదికాదు “సత్యాత్మ”

శ్రీనాన్నగారి చెప్పిన మాటలను శ్రద్ధగా శ్రవణముచేసి, శ్రవణము చేసిన మాటలను మననము చేసి, ఆర్థము చేసుకొని, ఆచరణలోనికి తెచ్చుకుంటే మన స్వరూపమును మనము తెలుసు కోవటానికి సహకరిస్తాయి. తండ్రి అమృగ్రహము బిడ్డలమీద ఎప్పుడూ వుంటుంది. బిడ్డల అభివృద్ధికి సహాయము అందురూనే వుంటుంది.

— కె. ఉఘా రంగరాజు

భగవాన్ శ్రీరఘుమహారి

జీవిత సంగ్రహము

మద్రాసు రాష్ట్రంలోని మధుర సమిపంలోని “తిరుచ్చిలీ” అనే పుణ్యక్షేత్రంలో 1879వ సంవత్సరం డిశంబరు 29వ తేదీ రాత్రి ఒంటిగంటకు అతగమ్మ, సుందరమయ్యర్ అను పుణ్య దంపతులకు ద్వీతియ సంతానంగా ఒక మగబిడ్డ పుట్టాడు.

పునర్వను ఫుడియలో జన్మించిన బిడ్డకు తమ ఇలవెలుపు అయిన తిరుపతి వేంకటేశ్వరస్వామి పేరు కలిసే విధముగా “వేంకటేశ్వరన్” అని పేరు పెట్టాడు. కుటుంబ సభ్యులు “వేంకట్రామన్” అని పిలిచేవారు.

విధివశాత్తు వేంకట్రామన్ బాల్యంలోనే అయిన తండ్రి సుందరమయ్యర్ కాలధర్మం చెందారు.

వేంకట్రామన్ చదువు సంధ్యలు మధురలో అయిన పిన తండ్రి ఇంటివద్ద సాగినవి. వేంకట్రామన్ చదువు సంధ్యలు కంటే అటుపాటలు మీద ఎక్కువ ఆసక్తి చూపించేవాడు.

1895 ప్రాంతంలో ఒకనాడు వేంకట్రామన్కు ఒక బంధువు ఎదురయ్యాడు.

“ఎక్కడ నుండి మీరాక?” అని ప్రశ్నించాడు వేంకట్రామన్.
“అరుణాచలం” నుండి వస్తున్నాను అన్నాడు ఆ బంధువు.

అరుణాచలం అన్నపేరు వినగానే వెంకట్రామన్కు భగవంతుడు గుర్తుకు పచ్చాడు. భగవంతుని దగ్గరనుండి రాకపోకలు సొధ్యమా! అని అశ్వర్యపడినాడు. కాని అరుణాచలం ఒక ఊరు అని అనుకోలేదు. అది వెంకట్రామన్ జన్మంతర సంస్కరము.

అరుణాచలం పేరు ఏని పరషణించిన కొన్ని దినములకే "పెరియష్టరాలం" వెంకట్రామన్ కొంట పడింది.

పెరియష్టరాలంలోని అరమై ముగ్గురు శివభక్తుల జీవితగాథలు వెంకట్రామన్ గ్రహిగా చదించాడు. వారిలో ఒకరిగా నేను కాగలనా అనుకోన్నాడు.

1896 సం॥రం జూలై 16వ తేదీన మధురలో వెంకట్రామన్ మేడ మీద గదిలో ఒంటిగా కూమ్పున్నాడు. మంచి ఆరోగ్యంగా ఉన్నాడు.

ఛాత్రతుగా మృత్యువు వెంకట్రామన్ మీద పడింది. శ్వాస అగిపోయినది. చేతులు కాళ్ళు ఆచేతనాలు అయిపోయాయి.

వెంకట్రామన్ అత్మస్నానం అనుభవిస్తూనే ఉన్నాడు. ఈదేహం శవమైనది. దీనిని నలుగురు శ్క్రానానికి తీసుకొని వెళ్ళి బూడిద చేస్తారు. మరణించేది దేహమే! "అత్మ"కు మృత్యువులేదు అని అనుభవపూర్వకంగా గ్రహించాడు. ఈ విధముగా వెంకట్రామన్ మృత్యుంజయుడైనాడు.

మృత్యానుభవంతో వెంకట్రామన్ జీవితం పూర్తిగా మారి పోయినది, వైరాగ్యం ఆయన్ని వరించినది.

1896వ సం॥రం ఆగష్టు 20వ తేదీన వెంకట్రామన్ తనకు ఇచ్చిన పోమ్ పర్మి చేస్తూ ఉండగ కళ్ళు మూతలు పడినవి.

అంత పరథ్యానంగా ఉండే వానికి చదువు ఏమి వంటబడుతుంది ! అడవుల్లోకోపాయి తపన్న చేసుకోరాదా ! అన్నాడు ఆన్న నాగస్వామి.

వేంకట్రామన్కు ఆన్న మందలింపులో పరమేశ్వరుని పిలుపు వినపడినది. ఎక్కుడకి వెళ్లాలి? ఎక్కుడికి వెళ్లాలి? అనుకోగా హృదయంలో అమణాచలం, అరుణాచలం అని మారు ప్రమోగింది.

వేంకట్రామన్ తనకి ప్రపాటు క్లాసు ఉందని ఆన్నగారితో మొదటి సారిగా అబద్ధం చెప్పాడు. పెట్టెలొంచి ఐదు రూపాయలు తీసి తన కాలేజీ ఫీజు కట్టమన్నాడు వేంకట్రామన్ ఆన్నగారు. వేంకట్రామన్ మూడు రూపాయలు మాత్రమే తీసుకొని పెట్టెలో ఒక చీటీ ప్రాసి పెట్టి ఫలాయనం చిత్తగించాడు.

ఆ చీటీలో “నాతండ్రి ఆజ్ఞను అనుసరించి వెళ్లుచున్నాను” ఈ శరీరము కొను పరితపించ వలదు సన్నువెదకుటకు ధనమును వృయము చేయువద్దు. నీ కాలేజీ ఫీజు కట్టలేదు. ఇట్లు అని సంతకం చేయలేదు.

ఇంటి నుండి బయలుదేరిన వేంకట్రామన్ రైలులో విల్లు పునం చేరి విల్లుపురం నుంచి మాంబళం ఆక్కుడ నుండి కాలి నడక సాగించాడు.

1896వ సంవరం సెప్టెంబరు 1వ తేదీ సూర్యోదయ సమయంలో వేంకట్రామన్ తిరువ్వుర్మలై చేరాడు.

వేంకట్రామన్ వడివడిగా అరుణాచలేశ్వరుని ఆలయానికి పరుగితాడు. ఎందుకో అరోజు గర్భగుడితోసహ దేవాలయ ద్వానములు అన్ని తెరువబడి యున్నవి.అప్పా ! నీ ఆజ్ఞ మేరకు వచ్చానని ఈశ్వరునకు విన్నవించు తున్నాడు. అరుణాచలేశ్వరుని దర్శనం చేసుకొని వెలుపలికి వచ్చి దుస్తులను, జందమును తీసివేసి కౌపినం ధరించాడు వేంకట్రామన్. వేంకట్రామన్ మొదట

ఆరుణాచలేశ్వరుని ఆలయ ప్రాంగణములోని ఉన్న వేయగాళ్ళ మండపములో దీక్ష ప్రారంభించాడు.

తరువాత వెంకట్రామన్ గుళ్ళో, గుహల్లో, చెట్లక్రింద ఎందలో, వాసలో సంపత్సరాలకు సంపత్సరాలు సమాధి స్థితిలో ఉండి పోయాడు. అక్కడి ప్రజలు వెంకటామన్ను బ్రాహ్మణస్వామి అని పిలిచేవారు.

అణగమ్మ మూడు సంపత్సరాల తరువాత కుమారుని జాడ తెలుసుకొని అరుణాచలం వచ్చి రాళ్లు కరిగేటట్లు ఏడ్చింది. కాని వెంకట్రామన్ మనస్సు కుగలైదు.

1899వ సం॥రం అరంభంలో స్వామి విరూపాక్షగుహ చేరు కున్నాడు 17 సంపత్సరాలు అక్కడే గడిపాడు.

1907 సం॥రంలో మహాకవి శ్రీకావ్యకంఠ గబపతిముని స్వామిని దర్శించి నేను సమస్త శాస్త్రాలను చదివినాను, సంతృప్తిగా తపస్స చేశాను, కాని నాకు శాంతి లభించలేదు. తపస్సు అంటే ఏమిటో విపులించండి అని వేడు కొన్నాడు.

“నేను” ఎక్కడ పుడుతుందో చూడు మనస్సు అక్కడే లయస్తుంది.

మనస్సు మంత్రాన్ని జపిస్తున్నప్పుడు మంత్రనాదం ఎక్కడ పుడుతుందో చూడు మనస్సు అక్కడే లయస్తుంది. ఇదే తపస్సు అన్నారు స్వామి.

ఈ ఉపదేశము ఏన్న శ్రీకవ్యకంఠ గబపతిముని ఉప్పాంగి పోయి తన గురుదేవునికి “భగవాన్ శ్రీరఘు మహర్షి” అని పేచు పెట్టారు.

1916 సం॥రంలో అణగమ్మ తన కుమారునితో ఉండాలని తిరువ్వణ్ణామలై చేరింది. 1917 సం॥రంలో భగవాన్ కందస్వామి నిర్మించిన స్క్రందాశ్రమము చేరినారు.

1922వ సం॥రం మే నెల 19వ తేదీన అళగమ్మకు అవసాన సమయము సమీపించినది. భగవాన్ ఒకచేయి ఆమె శిరస్సుపైన, ఒకచేతిని హృదయంపైన ఉంచి కర్మపాశం నుండి విముక్తరాలిని గావించినారు.

అళగమ్మను కొండపాదంలో సమాధి చేశారు. తరువాత ఆ సమాధిపై మాతృ భూతేశ్వరాలయము వెలిసినది.

1922 సం॥రం డిసంబరు నెలలో ఒకరోజున స్వామి కొండపై గల ఆశ్రమమునకు తిరిగి రాకుండ తల్లి సమాధి దగ్గర ఉండి పోయారు. నాటి నుండి రమణాశ్రమము ప్రారంభము ఆయినది.

ముందు ఒక పూరిపాకతో అరంభము ఆయిన ఆశ్రమము భగవాన్ జీవిత కాలంలో వంటశాల, ఖోజనశాల, దవ్వనము ఇచ్చు పోలు, గోశాల మున్నగు భవనాలు ఏర్పడినవి.

భగవాన్ ఆశ్రమంలో ఎక్కువ భాగం మౌనంగానే ఉండే వారు. ఆర్తితో ప్రశ్నంచినవారికి త్వాప్తికరమైన జవాబు లభించెడిది. సరస్వతినవాటికి సూటిగాను, వింత ప్రశ్నలకు చలోక్తగాను జవాబులు ఇచ్చెడివారు.

1948వ సం॥రంలో భగవాన్ ఎదుమచేతి మీద చిన్నగడ్డ ప్రారంభమైనది. రెండుసార్లు ఆపరేషన్ చేసినారు ప్రయోజనంలేదు.

1950వ సం॥రం ఏఫ్రిల్ 14వ తేదీ రాత్రి 8 గంటల 47 నిమిషములకు భగవాన్ భోతిక శరీరాన్ని పరిత్యజించారు. ఆ శరీరంలోంచి కాంతిపంతమైన తేజస్సు ఒకటి వెలువడి ఆకాశ మ్ములో పుయనించి అరుణాచలం శిఖరంలో కలిసి పోయెను.

భగవాన్ భోతిక కాయం భూస్థాపితం వేయబడినది. దానిపై శిఖరింగమును ప్రతిష్ట చేసినారు. అదే నేడు రమణేశ్వరాలయంగా విలసిల్లు చుస్తుది.

నేడు భగవాన్ శరీరము లేకపోయినను మన హృదయంలో "అత్మ" రూపములో సజీవముగా ఉన్నారు.

శ్రీ నాన్నగారి జీవిత సంగ్రహము

శ్రీ భూపతిరాజు వెంకట లక్ష్మినరసింహరాజుగారు 1934 సం॥రం సెప్టెంబరు 23వ తేదీ పొర్లమి ఆదివారం ఉదయం 9 గంటల 15 నిమిషములకు పళ్ళిము గోదావరి జిల్లా కొమ్మెర గ్రామములో వారి తాతగారి ఇంటివద్ద జన్మించారు.

ఆయన తల్లిపేరు రాజయమ్మ, తండ్రిపేరు సూర్యనారాయణరాజు, ఏరి తాతగారి పేరు రంగరాజుగారు, ఏరి నాయనమ్మగారి పేరు పాపాయమ్మగారు, ఏరి స్వగ్రామము జిన్నారు.

ఆయన పూర్వీకులు అస్తిక చింతన కలవారు. ఆయనకు ఉన్న తాత్విక చింత వంశ పారంపర్యముగా వచ్చినది.

ఆయనకు సాంఘిక సేవపట్ల ఆసక్తి ఎక్కువగా ఉండేదిది కష్టాలను సుఖాలుగా మార్చుకోవటం అలాటు చేసుకున్నారు. ఆయనకు జీవితము పట్ల విరుద్ధమైన వైఖరి లేదు.

1954 సం॥రం మార్చి నెలలో వారి అమ్మమ్మగారైన సీతమ్మగారితో కలిసి ఉత్తరాది పుణ్యక్షేత్రాలు అన్ని దర్శించినారు. హృషీకేష్లో శ్రీస్వామి శివానంద ఆశీర్వాదమును పొందినారు.

1957 సం॥రంలో ఆయనకు స్వప్నంలో ఒక ముసలివ్యక్తి దర్శనమిచ్చి ఆయన కుడిబుగ్గమీద ముద్దుపెట్టుకొని ఆశీర్వదించినారు. తరువాత ఆ స్వప్నంలో కనిపించిన ముసలి వ్యక్తియే

“భగవాన్ శ్రీరమణ మహర్షి” అని తెలుసుకొని భగవాన్ తనను పక్వము చేయుటకు వచ్చినట్టుగా స్ఫురించినది.

1959 సం॥రం జనవరి నెలలో వారి స్నేహితులు సుబ్బరాజు గార్లతో తిరువళ్ళామలైలోవున్న శ్రీరమణాశ్రమమును మొదటిసారిగా సందర్శించినారు. నాటి నుండి “రమణ” సందేశము ఇచ్చుచూ ఆయన జీవితమును “భగవాన్ శ్రీరమణ మహర్షికి” అంకితము చేసినారు.

ఆయన ద్వారా రమణ సందేశమును విన్నభక్తులు ఆయనను ప్రేమతో “శ్రీనాన్నగారు” అని పిలుస్తూ వుంటారు. ఆ పేరే సార్థక నామధేయమై విలసిల్లు చున్నది.

శ్రీ నాన్నగారు భక్తుల ఆహ్వానమును పురస్కరించుకొని అప్యుదప్యుడు ఇతర గ్రామములలో ఉపన్యసించెడివారు. 1982 సం॥రం నుండి జిన్నారు గ్రామములో ప్రతి ఆదివారం ఉపన్యసములు జరిగెడిని. ఇప్పుడు ఇతర గ్రామభక్తుల ఆహ్వానమును పురస్కరించుకొని తరచుగా ఆయా గ్రామములలో ఉపన్యసించు చున్నారు.

శ్రీ నాన్నగారిని ఇంటిపద్ధ కూడ దర్శించి భక్తులు వారికిగల సందేశములను నివృత్తి చేసుకొను చున్నారు.

శ్రీనాన్నగారు జీవించుతీరు అత్యంత సామాన్యము. ఆయనను దర్శింప వచ్చిన వారందరిని తల్లితండ్రుల కంటే ఎక్కువ ఆప్యాయతగా పలుకరించి, యోగక్షేమములను అడిగి తెలుసు కుంటూ ఉంటారు.

శ్రీనాన్నగారుసామాన్యమానవులందరికి అందుబాటులో ఉండి, అందరితో కలసిమెలసి వుంటూ, అడిగే ప్రశ్నలకు చక్కటి సమాధానములు యిచ్చి మనకు జ్ఞాన జిజ్ఞాసను కలుగజేయుచున్నారు.

శ్రీనాన్నగారు నేటి మానవుడు అర్థము చేసుకోగల భాషలోను పామరులు కూడ తెలుసుకోగల రీతిలోను “సనాతన సత్యము”ను గూర్చి బోధించు చున్నారు.

శ్రీనాన్నగారి తాత్వికచింతన సమగ్రమైనది. ఆయన సన్నిధి మనకు శాంతి యిస్తుంది. ఆయనతో సహవాసము మన సాధనకు ఉపయోగపడుతుంది.

శ్రీనాన్నగారి ఉపన్యాసములలో “ఆత్మ” తత్వమే ఎత్తువగా వినిపిస్తుంది.

నిద్రలేచినది మొదలు, మరల నిద్రపోయే వరకు మనకు ఎన్నోభావాలు వస్తూ ఉంటాయి, పోతూ ఉంటాయి. కాని “నేను” అనే భాపన మాత్రము పోదు అది కామన్గా ఉంటుంది. ఈకామన్గా ఉండే “నేను” అను తలంపుయొక్క మూలాన్ని పట్టుకుంటే మనమేవరమో మనకు తెలుస్తుంది ఆంటున్నారు శ్రీనాన్నగారు.

ఎప్పుడు ఏ మతములో నున్న మానవుడు తన హృదయంలో ప్రశికాస్తున్న “ఆత్మ” స్వరూపమును తెలుసుకొనేవరకు “మోక్షం” పొందలేదు అంటారు శ్రీనాన్నగారు.

పాట్టకోసం ఎవరు ఏ వృత్తి చేస్తున్న మనిషి బంధిస్తున్న అహం వృత్తిని విడిచి పెట్టాలి అంటారు శ్రీనాన్నగారు.

త్యాగికి లోకం ఆంతా ఆనంద మయముగ ఉంటుంది అంటారు శ్రీనాన్నగారు.

శ్రీనాన్నగారి పలుకులు మృధుమధురము, సుస్పష్టముగా సరళముగా ఉంటాయి. ఆయన ప్రతి పరుకు పసిద్ధి పలుకే ! ఆయన పలుకులు “పసిద్ధి పలుకులుగా” భావించినవి. ఆయన చేసిన భోధయి “అమృత వాత్సులు”గా విలసిల్లినవి.

నివేదన

“అహం బ్రహ్మస్తున్మ” [నేను బ్రహ్మ (ఆత్మ) స్వరూపుడను] అంటుంది వేదమాత. “అయామ్ దట్ అయామ్” [నేను నేనై (ఆత్మనై) ఉన్నాను] అంటుంది బైబిల్. “అనల్ హక్” [నేను సత్యానై (ఆత్మ) ఉన్నాను.] అంటుంది ఖురాన్. ఈ మూడు మత గ్రంథములు ఉన్నది ఒక్కటే “ఆత్మ” అని చాటి చెప్పి చున్నవి.

మతాలు పుట్టక ముందు కూడా ఆత్మ ఉంది. ఆత్మను తెలుసుకోనుట కోసమే మతాలు పుట్టినవి. “మతి” నుండి పుట్టినదే ‘మతము.’ మతము అంటే మాటకు సంబంధించినది కాదు అది అనుభవమునకు సంబంధించినది. మతము మానవులను వివేక వంతులుగా చేయాలి కాని, బానిసలుగా తయారు చేయకూడదు. మతము అంటే ఉన్నాదముకాదు—మనస్సును సంప్రీరించేదే మతము.

మత గ్రంథము లన్నింటిలో ఉన్నది ఒక్కటే ఆత్మ అని చాటి చెప్పిచున్నను మత సమన్వయమును ఎందుకు పెంచుకొన లేక పొతున్నాము? మతము పేరుమీద మూడు విశ్వాసములను పెంచుకొవటం వలన మత సమన్వయమును పెంచుకొలేక పొతున్నాము. అజ్ఞానమునకు మతపిచ్చి తోడైతే, మానవజాతి అభ్యుదయము ఈంటు పడుతుంది. మనిషిని, మనిషిని వేరుచేస్తున్న ఈ మతాల అడ్డు గోడలను అతిక్రమించి, అమృత వస్తువును (ఆత్మ) అందు కొన్నవాడే మహాయుదు.

మతములు వేరువేరు మార్గములను చూపినప్పటికిని, గమ్యము మాత్రము మోక్షమే. మనము మతములు చెప్పినట్లు జీవిస్తే గమ్యము చేరవచ్చును. ఆత్మ ఏదో ఒక మతమునకు సర్బంధించినది కాదు. విశ్వాన్యాప్త మైనది. సత్యానికి మించిన మతముకాని, దేవుడుకాని, జూతికాని, కులముకాని, ఈ స్తుపీలో లేనేలేదు. ఏ మతములో ఉన్న ఆత్మను దర్శించిన వాడే జ్ఞాని అపుతాడు, దేవుని బిడ్డ అపుతాడు, ప్రవక్త అపుతాడు.

మానవాళిని అజ్ఞానమనే చీకటి నుండి దాటించేటకు అవతార పురుములు, ఆచార్యులు, బ్యానులు ఈ భూమిమీద అవతరించారు ఏరు లోకములోనున్న దుఃఖమును ఆర్పటకు ప్రయత్నము చేసారు. మానవాళికి ఆత్మ జ్ఞానమును బోధించారు. ఆత్మ న్యోషణలో జీవితము గడిపితేగాని అజ్ఞానము విడిచి పెట్టాడు.

తాను పొందిన ఆత్మ వైభవమును రాత్రియనక, పగలనక బోధించుచూ సామాన్య మానవులతో కలసి మెలిసి జీవించినవాడు “బుద్ధుడు.” కాలినడకను దేశమంతా తిరిగి, ఆత్మతత్వమును చాటిచెప్పినవాడు “శ్రీశంకరాచార్యులు.” భక్తిపారవశ్యముతో తాను ఆత్మనందమును అనుభవించుచూ, భక్తి జ్ఞానమునకు మాత అని చాటి చెప్పినవాడు “శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస.” ఆధ్యాత్మిక వైభవమును దేశ విదేశాలలో మార్పమోగించినవాడు “వివేకానందాడు.” ఆశ్రమవాసియై నిరంతరము జనులకు దర్శస్ఫుమిచ్చ ఆత్మ మార్గమును సూటిగా చాటి చెప్పినవాడు “భగవాన్ శ్రీరఘుమహార్షి.”

“నేను” అనే ప్రథమ తలంపు ఉంటే అంతా ఉంది. ఆదితేకపాతే ఏదితేదు—అని తెలియ జేయుటకు భగవాన్ శ్రీరఘు

మహార్షి ఈలోకమునకు దిగి వచ్చారు అన్ని తలంపులకు మూలము^త
 “నేను” అనే ప్రధమ తలంపే అన్ని, ఈ నేను పుట్టిన తరువాతనే
 ఇతర తలంపులు పుట్టుకు వస్తాయని, ఈనేను యొక్క మూలము
 తెలుసుకుంటే నిష్టు నీవు తెలుసు కుంటావని భగవాన్ శ్రీరమణ
 మహార్షి బోధించారు.

భగవాన్ శ్రీరమణ మహార్షి మానవాళికి ప్రసాదించిన అమర
 సందేశము నిన్ను నీవు తెలుసుకో “నిన్ను నీవు-నీ స్వరూపమైన
 ఆత్మను, దేహానికి పరిమితమైన నీవు-తెలుసుకో” నిన్ను నీవు తెలు
 సుకోకుండా దైవాన్ని తెలుసు ఈన్నాను ఖానుకోవటం మానసిక
 దృశ్యమే ఆన్నారు శ్రీభగవాన్. నిన్ను నీవు తెలుసుకుంటే, గాఢ
 నిద్రలో అనుభవించు చుస్తు సుఖాన్ని, శాంతిని జాగ్రాదవ్యాప్తిలో
 ఎత్తుకతో అనుభవించ వచ్చును. సృష్టి చక్రము నుండి బయట
 పడవచ్చును అనేవారు భగవాన్ శ్రీరమణ మహార్షి.

పూజ్యతైన శ్రీనాన్నగారు భగవాన్ శ్రీరమణ మహార్షి మార్గ
 ములో పయనించుచూ ఆయన బోధనలను సరళముగా విపులముగా
 సుస్పష్టముగా, సామాన్య మాసపులకు ఆర్థమయ్యే తీరులో ప్రేవచ
 నముల ద్వారా జ్ఞానామృతమును పంచిపెట్టు ఉన్నారు. శ్రీనాన్న
 గారు వివిధ గ్రామములలో చేసిన ప్రపంచములు ఎంతో మందికి
 జిఝ్యాసను కలుగ చేసినవి.

నీవు ఏ మతములోవున్నా, ఏదైవాన్ని ఆరాధించినా, ఏమం
 త్రాన్ని జపించినా, ఏగురువును ఆశ్రయించినా, ఎన్ని క్షేత్రములు
 తిరిగినా, నీవు ఎవ్వరవో నీకు తెలియ నపుడు ఒకటిలేని సున్నలతో
 సుఖూనము అంటారు శ్రీనాన్నగారు. ఈన్నది ఒక్కటే - “అత్మ”

ఆ సద్వస్తువు నీ హృదయములో ప్రకాశించుచున్నది. నీకు దేహట్టు బుద్ధి వుండుట వలన ఆ సత్పదార్థము వ్యక్తము అగుటలేదు.

నిన్న నీవు తెలుసుకొనుటకు బాహ్యముగా నీకు ఎవ్వరు అడ్డురావటంలేదు. నీ హృదయములో దాగియున్న దుష్ట సంస్కారములే నీకు అడ్డు వస్తున్నాయి. అండుచేతనే నీ హృదయములో నున్న పరమాత్మను దర్శించక పోతున్నావు. నీ హృదయములో నున్న శాంతి సముద్రమును అనుభవములోనికి రాకుంటే నీ మనస్సే అడ్డుపడుతున్నది. మాయ ఎక్కుడోలేదు మనస్సే మాయ. ఏ విషయములనైనా తెలుసు కొనుటకు మనస్సు యిష్ట పడుచున్నది. కాని, తన్న తాను తెలుసుకొనుటకు యిష్టపడదు. మనసులో మంచితనము పెంచుకోవాలి. మనోజయము మాక్షసిద్ధిని కలిగిస్తుంది.

నిన్న నీవు తెలుసుకొనుటకు ఏవేవి సహకరిస్తాయో, ఎవరెవరు ఏవిధముగా సహకరిస్తారో, నీలోనున్న దుర్గుళములను ఎలా తెలిగించుకోవాలో, సద్గుళములను ఎలా సంపాదించుకోవాలో ద్వ్యంద్వముల నుండి ఎలాబయట పడాలో. ఏ మార్గము ఎలా సహకరిస్తుందో, శ్రీనాన్నగారు వివిధ గ్రామాల్లో ప్రేపచించిన ప్రేసంగముల నుండి, భక్తులకు చేసిన బోధనల నుండి సంగ్రహించి, వాటిని క్రోడీకరించి ఈ పుస్తకము ద్వారా మీ అందరికి అందించే అవకాశము కలిగినందులకు మాకు ముదాపహము. ఈ పుస్తకము చదివి, ఏ ఒక్కరు సంస్కరింప బడినా, మా ప్రయత్నము ఫలించినట్టే !

— కె. ఉఘా రంగరాజు

నిన్న నీము తెలుసుకో

[ఈ సృష్టిలో ప్రతి వ్యక్తి దుఃఖ స్వర్గాలేని సుఖమయ జీవితాన్ని కోరుకుంటాడు. సుఖము కోసమే మానవుడు “తన్న” “తాను” అమితముగా ప్రేమించు కుంటాడు. ప్రతివ్యక్తి గాఢనిద్రలో తాను సుఖముగా పున్నానని భావించు చున్నాడు. కాని మెలకువ పచ్చిన తరువాత ఆ సుఖమును అనుభవములోనికి తెచ్చుకొనుటకు ప్రయత్నించుటలేదు. ఇహ, పర భోగములే సుఖాన్ని యస్తాయని బ్రథమించి, సంసార సాగరములో కొట్టు మిట్టాడు చున్నాడు.

ప్రతివ్యక్తి నిద్రను కోరుకుంటాడు. ఎందుచేతనంటే నిద్రలో సుఖము వుంది కనుక. కాని ఆ సుఖము ఎక్కుడ నుండి వస్తున్నదని ఎప్పుడైనా ఆలోచించాడా? ? తెలుసు కొనుటకు ప్రయత్నము చేసాడా? గాఢనిద్రలో మనసు తన స్వాస్థానమైన ఆత్మలో అణిగి యుంటుంది కాబట్టి ఆత్మ సుఖమును నీవు అనుభవించుచున్నావు. గాఢనిద్రలో నీప్రయత్నము లేకుండానే ఆత్మ సుఖము సహజముగా వ్యక్తమగు చున్నది. మెలకువ రాగానే మనస్సు దేహముతో తాదాత్మిము పొంది, అహంవృత్తిలో వుండుట వలన జాగ్రద పష్టలో ఆత్మ సుఖము నీకు తెలియుటలేదు.

గాఢనిదలో అనుభవించుచున్న సుఖాన్ని నీవు జాగ్రాద వస్తులో ఎఱుకతో అనుభవిస్తే నిన్న నీవు తెలుసు కుంటావు. నిన్న నీవు తెలుసుకుంటే సర్వ అనర్థముల నుండి, సృష్టి చక్రమునుండి బయట పడగలవు. సృష్టిరహస్యము, జన్మ రహస్యము, దైవ రహస్యము తెలుస్తంది.

ఈ సృష్టి చక్రములో ఎప్పుడు? ఎలా? ఎందుకు? చిక్కున్నావో? సీకు తెలియదు. ఈసృష్టి చక్రములో నీవు ఎలా చిక్కున్నావో అలోచించుట వలన ప్రపయోజనములేదు. ఈ సృష్టి చక్రము నుండి విడుదల పొందకపోతే మోక్షములేదు. నీవు ఎప్పురవో సీవు తెలుసు కొనేవరకు జన్మలు వస్తూ వుంటాయి. దుఃఖము వెంటాడుతూ వుంటుంది. ఈ ఉదాత్తమైన, ఉత్కృష్టమైన హానపజస్తు రాకముండు నీవు ఎక్కుడ నుండి పచ్చావో నీకు తెలియదు. మరణించిన తరువాత ఎక్కుడకు వెళతావో నీకు తెలియదు. దాహములో శ్యాస అడుతూ పున్నప్పుడే తన్న తాను తెలుసుకున్నవాడిని మృత్యువు ముట్టుకోదు, నిన్న నీవు తెలుసుకోలుండా మృత్యుంజయుడవు కాలేపు]

1

నిద అంటే ఇష్టము లేనివారు ఎవరైనా ఉన్నారా? గాఢ నిదలో సుఖము వున్నది. అందువలన నిద అంటే అందరూ ఇష్టపడతారు. నిదలో మనకు దేహధ్యాస ఉండదు కనుక నిద కూడా చిన్నమనముతో సమానము. మనము అనుదినము నిద్రించే

నిన్న నీపు తెలుసుకో

న్నిది పాట్టిమరణము. ఈ దేహమును వదలి వేరొక దేహములో ప్రప్రవేశించే లోపల మధ్యనున్న సమయము చాడుగునిద్ర.

నీకు నిద్ర అంటే భయములేదు, కాని మరణము అంటే ఎందుకు భయము? నిద్రలేచిన తరువాత నీదేహము నీకు కనిపిస్తుందన్న నమ్మకము పుంది కనుక నిద్ర అంటే భయములేదు. మరణిస్తే ఈదేహముతో ఉన్న సంబంధము పూర్తిగా తెగిపోతుంది కాబట్టి మరణము అంటే నీపు భయపడతాపు.

నీ దేహము ఎప్పుడో ఒకప్పుడు మరణిస్తుందని నీకు తెలుసు అయినా మరణము వస్తుందంటే నీకు భయము, దుఃఖము కలుగుతాయి నీపుకాని నీదేహన్ని నీపు అనుకోనుటపలన మరణభయము వెంటాడుతుంది. ఇంద్రియములు దేహమును ఆగ్రణుంచుకొని పున్నవి దేహముపాతే ఇంద్రియగతమైన భోగములు అనుభవించుటకు వీలఃపడదు కనుక నీకు మృత్యువు అంటే భీతి కలుగుతుంది.

నీపు స్వాప్నములో వేరొక దేహముతో ఎక్కుడెక్కుడో విహరిస్తాపు. కాని మెలకువ వచ్చిన తరువాత ఆ దేహము కోసం నీపు డెడకపు. స్వాప్నం, స్వాప్నములోని దేహము అసత్యమని నీకుతెలిసి నందుపలన దానికోసం వెదుకుటకు ప్రయత్నించపు, చింతించపు, దుఃఖపడపు. స్వాప్నములో చరించే దేహము ఎటువంటిదో, మెలుకుపలో సంచారము చేస్తాపున్న ఈ దేహము కూడా అటువంటిదే అత్యు లాభము కలిగిన తరువాత ఈ సత్యము తెలియబడుతుంది. ఈదేహము శవము. అది మాత్రమే నీపు అనుకోనే బుద్ధి నీలో

గాఢముగా నాటుకొని పోయినది. అందువలన ఈ దేహము మరణించే సమయములో నీకు బాధ, దుఃఖము కలసు చున్నవి.

ఈరోజు పగలుకు, రేపటిపగలుకు మధ్య వచ్చే రాత్రి ఎటు వంటిదో ఈజన్నతు మరుజన్నతు మధ్య వచ్చే చాపు అటువంటిదే. ఈజన్న ఎలా స్వప్నమో, రాబోయేజన్న ఎలా స్వప్నమో అలాగే చాపు కూడా స్వప్నమే. మరణం నీకు అపకారము చేయడు. మరొక దేహాన్ని తీసుకొని వస్తుంది. మరణించి నప్పుడు నీ దేహములో నుండి ఏదో ఒకటి బయటకు పోతుంది. మరణించేది నీవు కానప్పుడు మరణమంటే నీకు ఎందుకు భయం?

మరణించేది నేను కానప్పుడు మరణించేది ఏది?

దేహము పుట్టినపుడు ఆత్మ పుట్టిందని దేహము మరణిస్తే ఆత్మ మరణిస్తుందని నీవు బ్రథమ పడుచున్నావు. ఆత్మను దేహమునకు పరిమితము చేస్తున్నావు. దేహములోనే ఆత్మ వుంటుంది కాని దేహము ఆత్మకాదు, ఆత్మ దేహము కాదు. దేహానికి, ఆత్మకు అణుమాత్రము కూడా సంబంధములేదు. ఆత్మకు పుట్టుకలేదు, మరణము లేదు.

ఆత్మకు మరణము లేకపోతే మరణించేది ఏది?

దేహము లాపుగా వుంటే నేను లాపుగా వున్నాను, దేహము సన్నముగా వుంటే నేను సన్నముగా ఉన్నాను, దేహము మరణిస్తే నేను మరణిస్తున్నాను అని నీవు అనుకొంటున్నావు, ఇది కల్పితము.

నేను లాపుగా వున్నాను, సన్నముగా వున్నాను, మరణిస్తున్నాను అని నీ దేహము చెప్పటిలేదు. నీ దేహములోనున్న మనస్సు చెప్పా చుస్తుది. ఈ దేహము ఎంత అసత్యమో, ఈ దేహములో నున్న మనస్సుకూడా అంతే అసత్యము. అందుచేతనే దేహముతో మనస్సుతాదాత్మిము పాందు చున్నది. ప్రాణప్రయాణ సమయములో మనస్సు దేహమును వదిలి తన సంస్కారములకు అనుగుణముగా ప్రయాణము చేస్తుంది మానవుడు తన స్వరూపమైన అరూపము (ఆత్మ)ను తెలుసుకోనే వరకు మనస్సు ఏదోరూపములో వెంటాడు తూనే పుంటుంది. మనస్సునకు కూడా మరణము లేదు.

ఆయితే మరణము ఎవరికి ?

ఈ స్థాషిలో జన్మించినది ఏదో ఒకరోజున మరణించక తప్పుడు. నీ దేహము పుట్టినది కనుక పెరుగుతూంది. చివరకు మరణిస్తుంది, మరణించేది నీ దేహమే.

శవము, శవము అంటే అది ఎక్కుడు నుండోరాదు. దేహనికి గాలి పీల్చుకొనే ఉక్కిపొతే ఈ దేహమే ఒక శవము. ప్రాణమున్నంత సెపు ఎవడు శవమును వాడె మోసుకుంటాడు. ప్రాణము పోయిన తచ్చాత సల్పగురు మోస్తారు. మనోనాశము అయ్యే వరకు ఈ శవ ములను మోస్తానే పుండాలి. దేహములో గాలి ఆడినంత వరకు మన మధ్య తేంటు కనిపిస్తాయి. దేహములో గాలి తప్పుకుంటే ఏ దేహమైనా చేరవలసింది శ్కృశానమునకే. ఒక తల్లి గర్భమునుండి పచ్చన దేహము శవము ఆయిన తరువాత శ్కృశానము తన గర్భంలో దాచుకొంటుంది. ఆందుపలన శ్కృశానము కూడా తల్లితో సమానము.

నీ కళ్ళముందు ఎన్నో శవాలు శ్రుచానానికి పోతూ వున్న నీవు మాత్రము శాశ్వతముగా వుండాలి అనుకొంటావు, ఎందుచేతనంటే ఆత్మకు చాపులేదు. ఆది (ఆత్మ) నీవు కాబట్టి, నీవు శాశ్వతముగా వుండాలి అనుకొంటున్నావు. దేహమును ఆత్మానుకున్నంతకాలము నీకు దుఃఖము తప్పదు, మరణము తప్పదు.

మొదటిసారి మన గుండె ఎప్పుడు, ఎలా కొట్టుకుందో మనకు తెలియదు. అదే విధముగా మన గుండె ఆగిపోయే క్షణము కూడా మనకు తెలియదు. ఇది అంతా ఆత్మశక్తి వలన జరుగు చున్నది. మనస్సు ప్రాణము ఇవి చెంచూ పుట్టుచోటు ఒక్కటే. అది ఆత్మ. అందువలన మన మనస్సు మెదిలితే శ్యాసయొక్క వేగము పెరుగుతుంది. శ్యాసయొక్క వేగము పెరిగి నప్పుడు మనస్సులోని నిర్మలత్వము తగ్గుతుంది. మనస్సు ప్రాణము పైకి వేరుగా కనిపించినా, మనస్సుకు ప్రాణమునకు మధ్య ఎంతో అవినాభావ సంబంధము వుంది. మనస్సు అణగినప్పుడు ప్రాణము అణుగుతుంది, ప్రాణము అణగినప్పుడు మనస్సు అణుగుతుంది. మరణ సమయములో మనస్సు ఆన్ని సంస్కరములను సర్దుకొనే వరకు ప్రాణము శరీరమును వదలి పెట్టదు.

నీ దేహము ఈభూమి మీదకు ఏపని నిమిత్తము వచ్చినదో ఆ పని పూర్తి అయ్యే వరకు నిన్న ఎన్న దురదుష్టములు వెంటాడినా ప్రాణము శరీరమును వదలి పెట్టదు. నీవు మరణించే సమయములో ఒకప్రక్క వ్యాధితో బాధ పడుతూ వుంటావు, వేరాకప్రక్క నీహృదయములో దాగియున్న వాసనలు మెదడులో విజృంఖించి నిన్న ఈదిపి వేస్తూ వుంటాయి. నీవు జీవితము పాడుగునా,

ఏ విషయములను ఎక్కువగా అభిమానించాడో, అవిషయమే జిపికి వస్తుంది. కానీ భగవంతుడు మాత్రము జిపికిరాడు. ఏ నిమిషములో ఏ తలంపు వస్తుందో నీకు తెలియనప్పాడు, ప్రాణము పోయే టప్పుడు ఏతలంపు వస్తుందో నీకు ఎలా తెలుస్తుంది? మరణ సమయము మానవునికి పరీక్ష వంటిది. మరణ సమయములో పచ్చ తుది తలంపును బట్టి, భవిష్యత్ జన్మ ఆధారపడి వుంటుంది.

ప్రాణ ప్రయూషి సమయములో ఒక బలీయమైన వాసనతో మనస్సును ప్రాణమును గుంజుకొని, దేహమును వదిలి బయటకు ప్రేయాలిము చేస్తుంది. వెంటనే శ్వాస ఆగిపోతుంది. దేహము శవమూగా పూరుతుంది. మరణముతో దేహగతమైన చరిత్ర ముగుస్తుంది. కానీ, జీవుని చరిత్ర మాత్రము ముగియదు. జీవుడు తన స్వాభావమును అనుసరించి మరీ జన్మలో ప్రవేశిస్తాడు.

2

మరణముతో జీవునకు, దేహమునకు మధ్యపున్న సంబంధం పూర్తిగా తెగి పోతుంది. కానీ ఆత్మకు జీవునకుగల సంబంధము మాత్రము తెగిపోడు. జీవునకు వెంటనే జన్మ రావచ్చు, కొంత శాలము పట్టివచ్చును. మానవజన్మ రావచ్చు లేదా ఇతరజన్మలు ఏవైనా రావచ్చు. జీవుడు ప్రాగు చేసుకొన్న సంస్కారములకు అనుగుసుముగానే జన్మ వస్తుంది.

జీవునకు శ్రీ దేహము రావచ్చు, పురుష దేహము రావచ్చు కాని జీవుడు పురుషుడుకాదు, శ్రీ కాదు. జీవుడు ఏ దేహములో వుంటే దానితే తాదాత్మ్యము పాందుతాడు. జీవునికి తన స్వాషాన మైన ఆత్మను చేరే వరకు స్వాషత చేకూరదు.

జీవుడు శ్రీ గర్భములో శరీరమును ధరించి బయటకు వస్తాడు. జీవునకు సూతన దేహము రాగానే ఆ దేహనికి ఒక పేరు పెదతాము. ఆపేరుతో జీవుడు తాదాత్మ్యము పాందుట ప్రారం భిస్తాడు. రూపము ఒకఅబ్దుప; ఆ అబ్దుమునకు “పేరు” అనే మరో అబ్దాన్ని తగిలిస్తాము. తానుకాని శరీరము కోసము, తాను కాని పేరు కోసం జీవుడు జీవితాంతము ప్రాకులాడుతూనే వుంటాడు. జీవునిలో దాగియున్న సంస్కరములు బాల్యములో అణిగియుండి వయస్సు పెరిగే కొలది విజృంభిస్తాయి. జీవుడు తన ఉండా తెచ్చు కొన్న సంస్కరములకు అనుగుణముగానే జీవిస్తాడు.

ఈశ్వరుడు జీవునియుక్కి ప్రారబ్ధమును ఒక క్రమపద్ధతిలో నియమిస్తాడు. ఆ ప్రారబ్ధమునకు అనుగుణముగానే జీవుని ప్రవర్తన వుంటుంది. తల్లిదండ్రులు దేహమనే బండిని తయారుచేసి యిస్తే జీవుడు ప్రారబ్ధమనె భారమును ఎద్దులాగ లాగుతూ ఈభుమిమీద జీవనయాత్ర సాగిస్తాడు.

దేహము పుట్టినప్పుడు నేను పుట్టాను, దేహము మరణిస్తున్న ప్పుడు నేను మరణిస్తున్నాను అని నీవు అనుకుంటావు. అది అజ్ఞానము. దేహము పుట్టినప్పుడు నీవు పుట్టలేదు. దేహము మరణించినప్పుడు నీవు మరణించవు. ఇది నిజము. “నేను” అనే

ప్రభుమ తలంపు పుట్టినప్పుడే నీవు పుట్టావు. "నేను" అనే భావన మరణించి నప్పుడే నీవు మరణిస్తావు. ఈ నేను యొక్క మూలము తెలిసే వరకు బంధము తప్పదు.

నీ దేహము పుట్టినది మొదలు ఆ దేహమునకు పరిమితమైన నేను యొక్క పరిధిలోనే తిరుగుతూ వుంటావు. ఈ దేహగతమైన నేనే సర్వస్వము అని భావించి అన్ని అన్నరకములకు గురి అప్పతు న్నావు. ఈ నేనుకు కారణమ్ము అజ్ఞానము. ఈ నేనునే కర్తృత్వము అంటారు. ఈ కర్తృత్వమే దుఃఖమునకు కారణము. పని మాత్రము దూఃఖమునకు కారణముకాదు. ఈ జడమైన దేహము పడిపోక ముందే, పివేకము యొక్క సహాయముతో కర్తృత్వము తొలగించు తుంటే బస్క్రాహిత్యమును పొంద వచ్చును. ఈ "నేను" ఎవ్వరో యిచ్చుడు విచారించి తెలుసు కుండాం!

3

నీవు దేహమనే దుంగకు క్షట్టబడి వున్నావు. నీ ఆశయాలు అధిరుచులు, ఆకాంక్షలు ఎల్లప్పుడు ఆదేహముచుట్టూనే తిరుగుతూ పుంచుయి. అటువంటప్పుడు నీ దేహన్ని మరచి ఎవ్వరిస్తేనా ఎలా ప్రేమించగలవు? దేహన్ని దాటి ఎలా ఆలోచించగలవు? నీవు దేహన్ని కేంద్రముగా పెట్టుకొని పని చెస్తున్నావు. ఆ పని వలన మంచిఫలితమువస్తే అద్భుతమని, చెడ్డ ఫలితమువస్తే దురదృష్టమని అనుకోంటూ నీ జీవనయాత్ర సాగిస్తున్నావు.

ఈ సృష్టిలో అన్నింటికంటే నీదేహమంటైనే నీకు ఏకిగ్రిలి యిష్టము. దేహమే భోగాన్ని, సుఖాన్ని యిస్తుండని బ్రహ్మించి నీ దేహాన్ని ఎంతో ప్రేమిస్తున్నావు, నీ దేహానికి ఎంతో విలువ యిస్తున్నావు. నీ కాలమంతా దేహానికి చాకిరి చేయడంతోనే గడిచిపోతుంది. మరి ఆధ్యాత్మిక సంపదను ఎప్పుడు ఆర్జించేది? నీవు యింతగా ప్రేమిస్తున్నా, యింతగా విలువ యిస్తున్నా, యింతగా అరాధిస్తున్నా, నీ దేహము నీదికాదని నీకు తెలిస్తేనే కాని నీకు జ్ఞానోదయం కాదు.

బాహ్యంగా కనిపించే దేహాన్ని స్థూలదేహమని, మనస్సును సూక్ష్మదేహమని, అజ్ఞానాన్ని కారణ దేహమని అంచరు. స్థూల దేహము నీకంటికి కన్నిస్తుంది, కాని సూక్ష్మ, కారణ దేహములు నీ కంటికి కనిపించవు. స్థూలదేహాన్ని భౌతికమైన అగ్ని శాలిస్తే. సూక్ష్మ, కారణ దేహములను జ్ఞానమనే అగ్ని కాలస్తుంది. కారణ దేహమున్నంత కాలము స్థూల, సూక్ష్మ దేహములు వుండనే వుంటాయి.

దేహము ఆరోగ్యముగా వుండుటకు, పనిచేసే శక్తి కలిగి యుండుటకు పరిశుద్ధమైన గాలి, నీరు, ఆహారము అవసరము అహార నియమము నియమములకు “రాజు” లాంటేది. మనము తినే ఆహారము యొక్క సారమే సూక్ష్మ దేహముగా రూపాందు తుంది, కనుక ఆహార నియమము అవసరము. సాత్మ్వక ఆహారము సత్యగుణమును పెంచుతుంది. సత్యగుణము సత్యాన్ని తెలుసుకొనుటకు సహకరిస్తుంది. నీకు హితమైనది మితముగా తీసుకోవాలి. ఆహార విహారాలలో జాగ్రత్త వహిపే నీ బుద్ధి వికసిస్తుంది.

దేహ పోషణకు ధనము అవసరమే. ధనము వలన ఏప్రయోజనము వస్తుందో దానిని మాత్రమే అది సాధించ గలదు. ధనమును పెట్టి భోగమును కొనుకోగ్రె వచ్చునేమోకాని, శాంతిని మాత్రము సంపాదించలేవు. ధనము వలన వచ్చే భోగము తాత్కాలికము మాత్రమేకాదు. అది గతిని కూడా నిరోధిస్తుంది. ధనమును సద్వినియోగము చేస్తే పుణ్యము వస్తుంది. మనస్సు విశాల వోతుంది. ధనమును దుర్వినియోగము చేస్తే పాపము వస్తుంది, మనస్సు సంకుచితము అపుతుంది. మంచికోసము దానముచేస్తే నీ మనస్సులోని దేహములు రాలిపోతాయి. తపోధనములేకపోతే ధనాభిమానముగాని దేహాభిమానముగాని నశించవు.

నీ దేహమును ఎవరైనా దూషిస్తే, దేహముతో తాదాత్మ్యము పాంది వున్న నీకు కోపము వస్తుంది. అదే అహంకారము. అహంకారము దేహముతో తాదాత్మ్యము పాంది యుండుట వలన ఆ కోపము ముఖములో వ్యక్త మగుచున్నది. అహంకారమునకు రూపము లేదు. ఏదో ఒక రూపమును ఆధారముగా చేసుకొని పెరుగుతూనే వుటుంది. రూపము లేకుండా అది యుండలేదు. నీకు ప్రాణము కంటే, అహంకారము అంటేనే ఎక్కువ తీపి. అందుకే నీ అహంకారమునకు ఎక్కుడైనా గాయము తగిలితే హత్య చేసుకొనుటకు కూడా నీవు వెనుతీయవు. హత్య చేసుకుంటే దేహముతో పాటు అహంకారము కూడా మరణిస్తుందని నీవు భావించుచున్నావు. హత్య వలన దేహము మారుతుంది కాని, అహంకారము మారదు.

దేహమున్నంతకాలము దుస్తులు ఎలావేసుకొంటామో అలాగే అహంకారము వున్నంతకాలము దేహములు వస్తూ వుంటాయి. ప్రార్బము పూర్తి కాకుండ దేహమును హత మార్పుకుంటే మరొక దేహములోనైనా ఆప్రార్బమును అనుభవించక తప్పదు. దేహమును శిక్షించి సాధనకు అనుపుగా దేహమును, ఇంద్రియములను మలచుకొని ముక్కి స్థితిని పాందుటకు ప్రయత్నించవలెను. మరణించే దేహము వుండగానే, నీహృదయములోనున్న మరణము లేని సద్వస్తువును దర్శిస్తే స్వేచ్ఛ కలుగుతుంది. సుఖము తెలుస్తుంది. మృతుంజయుడవు అపుతావు.

దేహములో అనారోగ్యము ఎక్కుడ వుంటే మనస్సు అక్కడే నిలుస్తుంది. అందువలన దేహము యొక్క ఆరోగ్యమును జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాలి. అజ్ఞానమనే ఇవతలి గుట్టు నుండి జ్ఞానమనే ఆవతలి గుట్టునకు చేర్చుటకు దేహము బల్లకట్టువలె ఉపయోగపడుతుంది. జ్ఞానమును పాందకుండా దేహమును త్వజిస్తే నీవు అపారమైన కష్టానికి, నష్టానికి గురి అపుతావు. నీ దేహము మరణించక ముందే నీ హృదయములోనున్న సద్వస్తువును దర్శిస్తే జ్ఞానోదయము అపుతుంది. మానవజన్మ సార్థకము అపుతుంధి.

నీవు కాని దేహమును ఎన్నిసార్లు నీవు అని అనుకున్నా అది నీవు కాదు. దేహము జడము. తాను వున్నానన్న సంగతి తనకు తెలియదు. దానికి నెను అనే తలంపు లేదు. నీవు దేనిని ఆయితే “నెను” అని అంటున్నావో, అది నీ శరీరములో ఒక భాగముకాదు. ఈ నెను ఎక్కుడ నుండి పుట్టి లేచి వస్తుందో ఆ పుట్టుచేటును

నీవు చూడగలిగితే కురిదీ కొబ్బరికాయ లాగ నీ దేహము నుండి నీవు విడివడతావు, నిన్న నీవు తెలుసుకొంటావు. దేహము నీవు కాదు.

దేహము నేను కాకపోతే మరి నేను ఎవ్వడను ?

4

శబ్ది, స్వర్ణ, రూప రస గంధములను వేరువేరుగా తెలుసుకొను చెవి, చర్యము, కళ్ళు, నాలుక, ముక్కు ఈ అయి దింటిని జ్ఞానేంద్రియములు అంటారు. వచన, గమన, అదాన, మలవిసర్జన, ఆనందము ఈ ఐదు కార్యములను వేరువేరుగా చేయునట్టి వాక్కు. పాద, పాణి పాయు, ఉపస్థలను కర్మంద్రియములు అంటారు.

దేహమునకు ఇంద్రియములు తలుపులు వంటివి. నోరు సింహాద్వారము ఇంటి తల పులు అవసరమైతేనే తెఱచి వుంచుతాము. అవసరము లేకపోతే మూని వుంచుతాము. అదే విధముగా నీ ఇంద్రియములను నీ స్వాధీనములో నియమించుకో వలెను. ఇంద్రియ నిగ్రహము లేకుండా మనోనిగ్రహము సాధ్యముకాదు. మనోనిగ్రహము లేకుండా చిత్తశుద్ధి సాధ్యముకాదు. చిత్తశుద్ధి లేనివాడు ఆత్మను దర్శించలేదు.

ఇంద్రియ ఆకర్షణలకు లోబదినవాడు, ఇంద్రియాకర్షణను నిరోధించ లేనివాడు, తన ఇంద్రియములను స్వాధీనములో వుంచు

కొనలేదు. స్వాధీనములో లేని ఇంద్రియములు దుష్టునిలా కీడు చేస్తాయి. స్వాధీనములోనున్న ఇంద్రియములు విత్రునిలా మేలు చేస్తాయి. లోక విషయములను చింతించుచూ ఇంద్రియములను నిగ్రహించలేవు. న్యాయమైన మార్గములో నడుచుకుంటూ, కపటము లెకుండా జీవిస్తూ సత్యవర్తనను కలిగి యుంటే నీ ఇంద్రియములు స్వాధీనములోకి వస్తాయి. ఇంద్రియ నిగ్రహము కౌరవదితే మానసిక మైన అష్టవత్సర్వమునకు గురి ఆప్షతావు. నిరంతర ఆత్మ చింతన వలన ఇంద్రియములను నిగ్రహించ వచ్చును.

ఇంద్రియములు పాములాంటివి. ఈ పాములకు అధిపతి మనస్సు. మనస్సును హృదయములో నిలబెట్టి వుంచగలిగితే పాములలాంటి ఇంద్రియములు అణిగిపోతాయి. మనస్సు చల్ల బదుతుంది, శాంతి కుదురుతుంది. పరిస్థితులు అనుకూలముగా లేకపోయినా ఇంద్రియ నిగ్రహము, మనోనిగ్రహము కలవాడు సుఖముగానే వుంటాడు. నిగ్రహము కలవాడు వ్రజ సంకల్పంతో వుంటాడు వ్రజ సంకల్పము కలవాడు ఈలోకములో సాధించ లేనిది ఏముంది.

నీ చెవులు అనవసరపు గొడవలు వినుటకు కూతూహల మును చూపుతాయి. మంచి మాటలు వినుటకు యిష్టపడవు. వ్యర్థ మైన మాటలను విని అవి ఊరుకోవు. మనస్సునకు ఎంతో క్షేభను తెచ్చి పెడతాయి. హృదయములో పాపమున్న మనిషి మంచి మాటలను వినలేడు. హృదయములో దోషము ఉన్న మనిషికి దేవుని మాటలు మీద విశ్వాసము కుదరదు. మంచిని వింటే,

మంచిని చూసే మంచి తనము పెరుగుతుంది. మంచి తనముతో కూడుకొనియున్న మనస్సు షాత్రుమే అంతర్ముఖము ఆపుతుంది. మంచితనము యొక్క బలముతో ఆత్మ ముత్యమును పొంద వచ్చును.

నీ కళ్ళుకు రూపము అంటే చాలా ఇష్టము. కాని ఆత్మకు రూపము లేదు. నీ కళ్ళు రూపమును పుట్టుకొని ఎంత కాలమైతే వుంటాయో, అంతకాలము వరకు నీకు రూపదృష్టిపోదు. రూపదృష్టి పోనంతకాలము ఈలోకం నీకు నిజముగానే కనిపిస్తుంది. ఇంద్రియ జయము లేనివాడికి లోకము అదృశ్యము కాదు. లోకము అదృశ్యము అఱుతేనే కాని ఆత్మ దర్శనము కాదు.

నాలుక రుచి చూడడం, మాట్లాడటం అను రెండు పనులు చేస్తుంది. ఆందువలన దానిని నిగ్రహించుట కష్టము. నాలుక మాంసముతో నిర్మిత మైనది, కాని ఇనుముతో తయారుచేయబడిన కత్తిలాగ ఎదుటవారిని గాయ పుస్తంది. బయటనుండి లోపలకు వెళ్ళే ఆహార విషయములో ఎంత జాగ్రత్తగా వుంటాయో, అదే విధముగా లోపల నుండి బయటకు వచ్చే మాట విషయములో జాగ్రత్త పహించాలి.

ఎక్కువ మంది ముందు మాట్లాడతారు, తరువాత ఆలోచిస్తారు. అట్లుకాక ముందు ఆలోచించి, తరువాత మాట్లాడటం నేర్చుకోవాలి. అహంకారమును సంతృప్తి పరచటం కోసం ఎక్కువ మాట్లాడతాము, అవసరమునకు మాట్లాడితే సరిపోతుంది. అహంకారము విజృంభించి నప్పుడు మౌనంగా ఉండటం మంచిది.

ఆవేశము, ఆలోచన ఒకే చోట కాపురము ఉండలేవు. మాటలో అడంబరము పనికిరాదు.

నీవు మాట్లాడే ప్రతీ మాట ఆచి, తూచి మాట్లాడాలి. సవ్యముగా, సృష్టముగా వుండాలి. కరుణతో నిండి యుండాలి. రసపూరితముగా వుండాలి. మంచి మాటలే, మంచి వాక్యములుగా తయారు అప్పతాయి. మాటలను బ్యట్టి మనిషియొక్క సంస్కరమును తెలుసుకోన వచ్చును. మనస్సులో చల్లదనము వుంటే అది మాటలలో వ్యక్తము అవుతుంది. మంచిని ప్రేమించటం, మంచి కోసం జీవించటం. మంచికోసం మరణించటం, జ్ఞాన సముప్ార్జనకు అత్యంత అవసరము.

కోరికతో పనిచేస్తే కూలివారము అప్పతాము, ప్రకృతిచేతిలో బఁడీగా తయారు అప్పతాము. స్వార్థము లేకుండా, సౌమరితనము లేకుండా, ఆందోళన లేకుండా, ఆవేశము లేకుండా, శ్రద్ధగా, ప్రీతిగా పనిచేస్తే ప్రకృతిని దాటుతావు, నీ మనస్సునకు వచ్చే తలంపులను బ్యట్టి, నోట్టతో మాట్లాడే మాటలనుబ్యట్టి చేతులతోచేసే పనులనుబ్యట్టి, నీ స్వభావము ఏన్నడుతుంది. అందువలన నీకు వచ్చే ఆలోచనల విషయములలో, చేసే పనుల విషయములలో జాగ్రత్త వహించాలి.

నీ చేతులతో సతీకర్మలను నిర్వార్తించాలి. నిషిద్ధ కర్కులకు దూరంగా వుండాలి. కర్తృత్వంతో పనిచేస్తే, మంచి - మంచి, చెడుకు-చెడు, ఎత్తుకు-ఎత్తు అనుభవించ వలసినదే కర్తృత్వమే దుఃఖమునకు మూలకారణము. కర్తృత్వమును విడిచి పెడితే

అన్ని విడిచి పెట్టినట్టే అపుతుంది. కర్తృత్వము లేని వానికి శరణాగతి ఈదురుతుంది. ఈశ్వరుని చేతిలో పనిముట్టు అపుతాడు. కర్తృత్వము లేనివాడు చేసే ప్రతిపని ఈశ్వర అర్థితము అపుతుంది.

నీ మనస్సులో కోరికలు వున్నంత వరకు, నీ ఇంద్రియములు చలిస్తూనే వుంటాయి. లోకమును జయించుట కంటే కోరికలను జయించుట గొప్ప. ఇంద్రియములను మచ్చిక చేసుకొనుటకు నీ ప్రయత్నముతో పాటు, ఈశ్వర అనుగ్రహము కూడా అవసరము. నీవు హృదయ పూర్వోకముగా, నిండు మనస్సుతో ఈశ్వరుణ్ణి విశ్వాచించి ప్రేమిస్తే, ఆ ప్రేమ ప్రవాహములో నిన్న పట్టి పీడిస్తున్న నీ ఆహంకారము కొట్టుకొని పోతుంది.

ఇంద్రియములు గోళములు వాటి ద్వారా పని చేసేది మనస్సు మాత్రమే. ఆ మనస్సును స్వాధీనము చేసుకుంటే, ఇంద్రియములు పూర్తిగా అణిగి పోతాయి. నిన్న నీవు తెలుసు కుంటావు. ఇంద్రియములు నీవు కాదు.

ఇంద్రియములు నేను కాకపోతే మరి నేను ఎవ్వడను ?

5

ఒక విషయమును ఆలోచించి నప్పుడు దానిని “మనస్సు” అంటారు. దాని మంచి చెడ్డలను నిర్ణయించే ఉప్పుడు “బుద్ధి” అని అంటారు. కొంచెమయినా బుద్ధి లేకుండా మానవుడు వుండడు.

బుద్ధికి ప్రాసము శిరస్సు. హృదయములో బీజరూపములో నున్న వాసన శివస్సు లోనికి వచ్చినప్పుడు తలంపుగా మారి పెద్దదిగా కనిపిస్తుంది, నీకు తెలుస్తుంది. బుద్ధిని శుద్ధి చేసుకుంటే వివేకము, వైరాగ్యము పెరిగి జ్ఞానోదయము అవుతుంది.

మన హృదయములో నున్నదే మనస్సులో కనిపిస్తుంది. మన హృదయములో లేనిది మనస్సులోకి రాదు. హృదయము శుద్ధి అఱుతే మనస్సు కూడా నిర్వలమై, నిశ్చలమై, శుద్ధ మనస్సు గామారి నిన్న బంధము నుండి విడిపించి, స్వేచ్ఛను ప్రసాదిస్తుంది.

సర్వ సాధారణముగా మానవుని బుద్ధికి సౌమరితనము ఎక్కువ వుంటుంది. శారీరకమైన సౌమరితనము కంటే బుద్ధికి సంబంధించిన సౌమరితనము మరింత ప్రమాదమైనది. భగవంతుడు నీకు ఇంద్రియములతో పాటు బుద్ధిని కూడా ప్రసాదించాడు. ఆ బుద్ధితో నీవు ఆలోచించడం నేర్చుకోవాలి. ఆలోచనలేని చేట అవేశము ఎక్కువగా వుంటుంది. ఆలోచన అమృతము వంటిది. ఏది చూసినా, ఏదిచేసినా, ఏదివిన్నా, నీ సాంత బుద్ధిని, పరిశీలనా శక్తిని విడువ కూడదు.

యజ్ఞ కంటే బుద్ధి ముఖ్యము. బుద్ధి వికసించక పాతే మానవుడు పరిపూర్వ స్థితిని, ఆనంద స్థితిని అందుకోలేదు. బుద్ధి పెరిగితే అనుకరణ తగ్గుతుంది, ప్రకృతిని శోధించుటకైనా, హృదయపు లోయల లోనికి దిగుటకైనా బుద్ధి సూక్ష్మత అవసరము. సుగుణములు వివేకమును పెంచి బుద్ధిని శుద్ధిచేసి ఆత్మ పదవిని సాధించి పెడతాయి.

డబ్బు ఎటువంటిదే తెలివి కూడా అటువంటిదే. ఈరెండిం టిని మానవుడు సద్వినియోగము చేసుకొని భౌతిక సంపదను, ఆధ్యాత్మిక సంపదను వృద్ధి చేసుకోవాలి. తెలివి అవసరమే కాని, అది గమ్యము కాదు. తెలివి సహాయముతో భగవద్గుభూతిని పొందుటకు ప్రయత్నము చేయాలి. ఒక్క తెలివితో మాత్రమే మానవుడు ఎదగలేదు. హృదయ స్పృందన, పనిచేసే శక్తిసామర్థ్య ములు అవసరము.

సజ్జన సాంగత్యము, శాస్త్ర పరమము, ప్రకృతి పరిశీలన, ఏకాంత వాసము, ఇవితన్నీ బుద్ధి వికసించుటకు సహాయపడతాయి దైనందిన జీవితములో ఎడురయ్యా అనేక సమస్యలను పరిష్కరించు కొనుటకు బుద్ధి సహాయము అవసరము. అజ్ఞానమును తొలగించు కొనుటకు, సూక్ష్మ బుద్ధి సహకరించడు. స్ఫూర్థబుద్ధి సహకరిస్తుంది. బుద్ధి యొక్క సహాయ సహకారములు లేకుండా జ్ఞాన శిఖిరమును అధిరోహించలేవు.

జ్ఞాన సింహసనమును అధిరోహించుటకు మెదడు ఒక పని ముట్టులా ఉపయోగపడుతుంది. మెదడు జడమే, మెదడు ద్వారా పనిచేసేవి మనస్సు మాత్రమే. ఆ మనస్సు యొక్క మూలమును తెలుసుకుంటే అమృత ప్రీతిని పొందుతాపు. నిన్న నీవు తెలుసుకుంటావు. బుద్ధి నీవు కాదు.

బుద్ధి నేను కాకపోతే మరి నేనెవ్వుడను ?

6

దేహమును “నేను” అనుకొంటున్నావు. నీకు వచ్చే తలం పులలో యిది ప్రఫుము తలంపు, ప్రఫాన తలంపు పునాదితలంపు. ఈ ప్రఫుము తలంపునే “అహంకారము” అని అంటారు. అహంకారమే దేహభావనకు కారణము. ఈ నేను అనే తలంపు వచ్చిన తరువాతనే మిగిలిన తలంపులు పుట్టుకొని వస్తాయి. ఈ నేను అనే ప్రఫుము తలంపు, మిగతా తలంపులు కలిసి “మనస్సు” అయినది. మనస్సు, అహంకారము, నేను (మిథ్య) జీవుడు, సూక్ష్మ శరీరము అన్ని పర్యాయ పదములు.

“నేను” అనే తలంపు నీ హృదయము నుండియే వచ్చు చున్నది. అంటే సాక్షాత్ ఆత్మ దగ్గర నుండియే వచ్చు చున్నది. ఈ నేను ఆత్మ నుండి వెలువడిన ఒక అతిశయశక్తి, అది ఆత్మ సన్మిధిలోనే పని చేస్తుంది. ఈ నేను తాను పుట్టుచేటు ఆత్మను మరచి స్వయంభవుణ్ణి, అనుకొని స్వీతంత్రముగా వ్యవహరిస్తుంది. దేహము “నేను” అనదు. చైతన్యమయమైన ఆత్మ “నేను” అనదు. చైతన్యమునకు, జడమునకు మధ్య ఈ నేను పుట్టుకొని వచ్చి నీకు దేహభిమానమును కలిగించు చున్నది. ఈ నేను యొక్క మూల మును తెలుసుకొనే వరకు జడత్వము నుండి, ప్రకృతి నుండి, అసత్యము నుండి విడుదల కాలేవు.

గాఢనిద్రలో దేహచింతన, లోకచింతన, దైవచింతన లేనే లేవు. వాటిని చింతించే మనస్సు గాఢ నిద్రలో ఆత్మలో అణిగి

ఉంటుంది. నేను అను తలంపు ఉండదు. అందువలన అక్కడ దృశ్యము లేదు, సాక్షి మాత్రమే ఉన్నది. మెలకువ రాగానే సుఖముగా నిద్ర పట్టినదని నీకు సాక్షి మూలముగానే తెలియుచున్నది. ఈ సాక్షియే ఆత్మ. ఆత్మ చైతన్యము. ఆ చైతన్యమే కనుక నీ హృదయములో లేకపోతే “నేను” అనే స్వరణ కలుగదు. దేహగతమైన నేను నుండి విదుదల పాందితే ఆత్మ తసంతతానుగా వ్యక్తమౌతుంది.

నీవు దేహమని అనుకొన్నప్పాడు కూడ ఆత్మగానే ఉన్నావు. అయితే నీవు ఆత్మతో తాదాత్మయము పాందశండా దేహముతో తాదాత్మయము పాందుట వలన దుఃఖమును పాందు చున్నావు. ఆత్మతో తాదాత్మయము పాందితే దుఃఖము నశిస్తుంది. దేహబుద్ధి దుఃఖమునకు కావణము. ఆత్మబుద్ధి సుఖమునకు కావణము. యజ్ఞబ్రావనతో పనిచేస్తే దేహబుద్ధి నశించి, ఆత్మబుద్ధి కలుగుతుంది.

నేను అను ప్రధాన సమస్యను విడిచిపెట్టి నేను తరువాత వస్తున్న దేహమునుగురించి, లోకమునుగురించి చింతించుచున్నావు బాహ్య విషయములను చింతించు చున్నంత కాలము నీ మనస్సు బహిర్మాఖము ఆవుతూనే వుంటుంది. మనస్సు అన్ని విషయములు తెలుసుకొనుటకు యిష్టపడుతుంది. కానీ అంతర్మాఖముగా హృదయపు లోతుల లోనికి దిగుటకు యిష్టపడదు. మనస్సు యొక్క మూలమును తెలుసుకొంటే నీలో నున్న ఆత్మ వ్యక్తమౌతుంది. బంధము నుండి విముక్తి పాందుతావు.

“నేను” అని అంటున్న ఈ నేను కనుక నిజమైతే ఈ “నేను” లేకుండా నీవు వుండలేవు. గాఢనిద్రలో ఈ “నేను” లేకుండా నీవు

వుండ గలుగు చున్నావు. ఇది నీకు అనుభవములో మన్న విషయము. ఒకప్పుడు వుండి మరొక్కప్పుడు వుండని ఈ “నేను” నిజము ఎలా అవుతుంది? ఆత్మజ్ఞాన సముపార్చన వలన మాత్రమే దేహగతమైన “నేను” నశిస్తుంది.

నేనుఅను తలంపు కొంచెముకూడా లేనిచోటనే స్వయంరూపము (అత్మ) వుంటుంది. నేను యొక్క మూలమును వెదుకుట వలన నీ స్వయంరూపము నీకు తెలుస్తుంది. నేను యొక్క మూలమును తెలుసు కొనుటకు విగ్రహరాథన కంటే, పూజా జపధ్యానాదుల కంటే “నేను ఎవ్వడను” ఆను ప్రశ్న ఎక్కువ సహకరిస్తుంది. ఈ ప్రశ్నకు సమాధానము దౌరికితే నీ స్వయంరూపము నీ అనుభవములోనికి వస్తుంది. మనస్సు అనేది లేదని తెలుస్తుంది. మనస్సు నీపు కాదు.

దేహము, ఇంద్రియములు, బుద్ధి, మనస్సు నేను కాకపోతే మరి నేను ఎవ్వడను?

వీటి నన్నింటిని కాదని నీ హృదయములో ప్రత్యేకముగా నిలచి స్వయముగా ప్రకాశించు “అత్మయే” నీపు.

7

“ నీ దేహము కంటే, ఇంద్రియముల కంటే. బుద్ధి కంటే, మనస్సు కంటే కూడా ఆత్మ నీకు అతి దగ్గరగా నీ హృదయములో నిరంతము స్వయముగా ప్రకాశిస్తున్నది. హృదయము నీ ఎదురు

రొమ్ముకు కుడివైపున వుంది. ఇదే ఆధ్యాత్మిక హృదయము (ఆత్మ), ఎడమవైపున ఉన్నది భౌతిక హృదయము (గుండె) జడము (దేహము)నకు, చైతన్యము (ఆత్మ) ముడిపెట్టి వున్నది కాబట్టి నీ దేహము పనిచేయు చున్నది. ఆత్మ ఒక్క టే చైతన్యము. అందులో నుండియే అహంకారాత్మి పుడుతున్నది. అహంకారాత్మి ఆత్మ సింహసనమును అధిరోహించకుండా చేస్తుంది. జనన, మరణ వలయములో బంధిస్తుంది. నీప్రవృత్తిలో నున్న అహం కృతిని త్వజిస్తే ప్రపత్తి లభ్యము అపుతుంది.

ఆత్మ స్వతంత్రమైనది. అందుకే నీవు స్వేచ్ఛగా జీవించాలను కుంటావు. ఆత్మ ప్రేమ స్వరూపము. అందుకే నిన్న నీవు అమితముగా ప్రేమించు కుంటావు. ఆత్మ సుఖస్వరూపము. అందుకే నీవు సుఖమయ జీవితము కోరుకుంటావు. ఆత్మలో దుఃఖము లేదు. అందుకే నీవు దుఃఖ స్కృత్వలేని జీవితమును కోరుకుంటావు. ఆత్మకు చాపులేదు అందువలన నీవు చాపు అంటే ఇష్టపడవు. నీకు తెలిసినా, తెలియక పోయినా నిన్ననీవే అన్యోషించు కుంటున్నావు. ఆత్మను అన్యోషించే వాడికి మాత్రమే చైతన్యస్తాయి పెరుగుతుంది.

భౌతిక నేత్రములతో లోకమును ఎలా చూస్తున్నావో అంతస్పష్టముగా వివేకమనే నేత్రముతో ఆత్మను దర్శించ పచ్చుసు. నీ కళ్ళకు కనిపిస్తున్న జగత్తు జడమేకాదు, అసత్యము కాదా. అసత్యమును అసత్యముగా తెలుసుకోనే వరకు సత్యము (ఆత్మ) తెలియ బడదు. నీవు అంగీకరించినా, అంగీకరించక పోయినా ఉన్నది ఏదో వుంది, లేనిది ఏదోలేదు. సత్యము నీ నమ్మకముల

మీద ఆధారపడి లేదు. ఉన్న దానిని (ఆత్మను) తెలుసుకోనే వరకు లేనిది (లోకం) ఉన్నట్లుగానే కనిపిస్తుంది.

నీలో చూచేవాడు ఒకడు వున్నాడు. కాబ్బట్టి లోకము కనిపిస్తుంది. చూచేవాడు, చూడబడేది ఈ రెండూ ఆత్మలోనే తమ ఉనికిని కలిగి వున్నాయి. సినిమా తెరమీద బొమ్మలు ఆడుతూ, పాడుతూ కనిపిస్తాయి. బొమ్మలు కనిపించినంతసేపు తెర నీకు కనిపించదు. కాని తెరలేకపోతే బొమ్మలు నీకు కనిపించవు. అలాగే తెరను ఆత్మ అనుకుంటే, దానిపై ఆగుపడే చిత్రాలే ఈ లోకం. నిజానికి “తెర”లా ఆత్మ జడంకాదు. శుద్ధ చైతన్యము. ఈ చైతన్యం నుండి వెలువడే శక్తివలన ఈ లోకం కనిషిస్తున్నది. ఆత్మ లేకుండా ఈ లోకం నీకు కనిపించదు. ఈ లోకం కనిపించినంత కాలము నీకు లత్తు దర్శనము కాదు. ఆత్మ దర్శనము అయితే, ఈ లోకం ఆత్మలో లయం అయిపోతుంది. ఉన్న వస్తువు వున్నట్లుగా వ్యక్తము అప్పతుంది. అదే మోక్ష సిద్ధి.

ఈశ్వరుడు ఆత్మరూపములో నీహృదయములో నిరంతరము స్వయముగా ప్రకాశించుచూ, సర్వకాల సర్వావస్థల యందును నీకు తోడుగాఉండి, నీవు చేసే ప్రతిపనిని సాక్షిగా చూస్తూ పుంటాడు. ఆయన కళ్ళు లేకుండా చూడగలడు. నీవు చేసే ప్రతి పనికి ఫలితమును ప్రసాదిస్తాడు. అందుకే ఆయనను కర్మఫల ప్రధాత అని అంటారు. నీకు రాబోయే తలంపు నీకంటే ముందు ఈశ్వరునికి తెలుస్తుంది, తరువాత నీకు తెలుస్తుంది. ఎవ్వాడికి తెలియకుండా, ఎంతే తెలివిగా చేసిన పనులు కూడా ఎదో ఒకరోజున వెలుగు లోనికి వస్తాయి. నీవు చేసే ప్రతి పనిని కూడా నీ హృదయములో బీజ

రూపములో జాగ్రత్త పెట్టి వుంచి, మరోజన్నలో నీచేత అనుభవింప చేస్తాడు ఈశ్వరుడు. నీ తెలివి తేటలతో తోటి మానవులను మోసం చేయవచ్చునేమో కాని ఈశ్వరుని మాత్రము మోసం చేయలేవు.

ఆత్మను తెలుసుకోనుటయే నీ గమ్యము. ఆత్మ దర్శనము కాకుండా నీ మనస్సే అడ్డు పడుచున్నది. సాధన ద్వారా మన స్సును శుద్ధి చేసుకొని ఆత్మను గ్రహించే స్వేచ్ఛను ఈశ్వరుడు కు ప్రసాదించాడు. ఆత్మ తెలుసు కొనుటకు చేయు ప్రయత్నమే సాధన. సాధన వలన దేహ ప్రారబ్ధము నుండి తప్పించు కొనలేవు. కావున దేహ ప్రారబ్ధమును ప్రీతితో స్వీకరించి, నిర్విల్మైన మనస్సుతో జీవిస్తూ, నిరంతరము ఆత్మ నిష్ఠలో వుండగలిగితే ఈశ్వరానుగ్రహము వర్షిస్తుంది ఆత్మను తెలుసుకోనుటకు ఈశ్వరుడు యిచ్చేశక్కే అనుగ్రహము. ప్రారబ్ధ బలము కంటే ఈశ్వరానుగ్రహము గొప్పది.

మన బంధువుల ప్రేమను, స్నేహితుల ప్రేమను, చివరకు తల్లిదండ్రుల ప్రేమను కూడా ఈశ్వరుని ప్రేమతో, కరుణతో పోల్పాలేము. అట్టి కరుణామయుడైన ఈశ్వరునకు నీ హృదయ ములో చేటు కేటాయిస్తే నిన్న క్షోభ పెడుతున్న నీ అహంకారము, ఇంద్రియములు నీ స్వాధీనము లోనికి వస్తాయి. ఆత్మ స్వరూపము సుఖమే. అట్టి సుఖమును మనస్సు రుచి చూస్తే దాని చలనము అగిపోతుంది, మెదలుట మాని వేస్తుంది.

మాయ మనస్సులోనే వుంది. బంధువును తెచ్చేది మోక్ష మును తెచ్చేది నీ మనస్సే. ఈ సంసారమును ఏ మనస్సు అయితే

పృష్టించినదో దానిని నాశనము చేసే శక్తి కూడా ఆ మనస్సుకే వుంది. మనస్సులోని తలంపులను ఒకొక్కటి తీసివేస్తే మనస్సు విశాలమై, స్వచ్ఛమై, ఆత్మాకారము చెందుతుంది.

8

కర్తృత్వం తోటి పనిణేసి, దాని ఘలితమును అనుభవించి నప్పుడు వాసన పుడుతుంది. ఆ వాసన సూక్ష్మమైన బీజ రూప ములో నీ హృదయములో దాగి వుంటుంది. ఆ బీజ రూపములో నున్న వాసన మెదడు లోనికివచ్చి పెద్దదిగా కనిపిస్తుంది. అప్పుడు కాని నీ హృదయములో నున్న వాసన నీకు తెలియ దు. నీ హృదయ ములో దాగియున్న వాసనలో నుండియే తలంపు పుట్టుకొని వస్తుస్తుది వాసన లెకపాతే తలంపు పుట్టదు.

నీవు వాసనలను క్షయము చేసుకొనుటకు ఈ భూమిమీదకు వచ్చావు ప్రపస్తతము నీకు వున్న సమస్త వాసనల సమూహము హర్యజన్మలో నీవు ప్రీతితో, ఇష్టముతో సంపాదించుకొన్న సంపద మాత్రమే. నీవు యిష్టముతో సంపాదించుకొన్న వాసనలే నీకు ఆత్మజ్ఞానము కలుగకుండా అడ్డు వస్తున్నాయి. వాటిని తోలగించు కొనుటకు సాధన అవసరము. సాధన లేకపాతే సిద్ధి కలుగదు.

వాసనను బుట్టి తలంపు, తలంపును బుట్టి మాట, మాటను బుట్టి చేత వుంచాయి, తలంపును సరిచేసుకొసకప్పాతే మంచి మాటలు మాటలు ఉపాయమే వుంచాయి, మంచిపని చేయలేవు, మంచిని పెంచుకోలేవు.

మంచితనము లేకుండా జ్ఞానము కలుగుదు. అందువలన మంచితనమును పెంచుకోనుటయే నీ జీవితలక్ష్యము. దానము, ధ్యానము లోకవాసనలను నిరూపించుటకు సహకరిస్తాయి. వాసనా క్షయము అయిన వాడికి మాత్రమే నిజమైన సుఖము తెలుస్తుంది. ఆ సుఖము నీళ్న కలపని పాలవలె వుంటుంది.

పూర్వజన్మలో నీవు యిష్టముతో చేసిన దానినే ఈ జన్మలో తొలగించు కొనుటకు శ్రమపడవలసి వస్తున్నది. వచ్చిన చెడ్డ తలంపును క్రియా రూపములో పెట్టుకుండా, దానిని నిరోధిస్తే ఆదిపయిచ బడుతుంది. క్రియా రూపములో పెడితే ఆది బలపడుతుంది తలంపు రాకుండా చూచుకొనుట మంచిది. తలంపువచ్చిన తరువాత నిరోధించుట కష్టతరము. చెడ్డ తలంపును తొలగించు కొనుటకు మంచి తలంపుల సహయము అవసరము. అందువలన నీ హృదయములో అన్ని మూలల నుండి మంచి తలంపులు వచ్చేటట్లుగా చూచుకోవలసిన బాధ్యత నీపై వున్నది. బాధ్యతారాహిత్యము మంచిది కాదు.

దేహ ప్రారభమును ప్రీతితో స్వీకరించి నిశ్చలమైన మనస్సుతో జీవిస్తూ నిరంతరము ఆత్మను ధ్యానిస్తే క్రొత్త వాసనలు పుట్టివు. ఆసక్తి లేకుండా పనిచేస్తే వాసనలు నశిస్తాయి. ఇష్ట దైవమును ధ్యానిస్తే వాసనలు నిమ్మలించ బడతాయి. దైవము పట్ల ధ్యాన లేకుండా ధ్యానించలేవు. అందువలన ఈశ్వరుని పట్ల ప్రీతిని పెంచుకోవాలి. ఆయనను భజించాలి. ఈశ్వరానుగ్రహము వాసనలను సమూలముగా తొలగించ గలదు.

నీ హృదయములో నున్న దోషములు నిశ్చేషముగా బయటకు పోకుండా నీకు ఆత్మ దర్శనము కాదు. సత్కారముల సాంగత్యము వలన నీలోని దోషాలు నీకు తెలియకుండా రాలిపోయి మనస్సు సంస్కరింప బదుతుంది. సంస్కరింపబడిన మనస్సు అత్మాకారము చెందుతుంది.

9

నీను అంతటావున్న త్రాగుటకు కొన్ని మాత్రమే పనికి వస్తాయి ఆదే విధముగా ఎంతో మంది మనమ్ములు వున్నప్పటికి మనము స్నేహము చేయుటకు తగిన ఆవ్వత, యోగ్యత కలిగినవారు కొద్ది మంది మాత్రమే వుంటారు. నిజమైన స్నేహము పండిన పండువలె తీయగా వుంటుంది. కృతిమ స్నేహములలో చేదు కన్నిస్తుంది. మనిషి పురోగమనమునకు, తిరోగమనమునకు స్నేహమే కారణము.

సహవాసముల విషయములో జూగ్రత్త అవసరము. కనిపించిన ప్రతిమనిషితో స్నేహము పనికిరాదు. నీవు అందరితో మాటల్లాడ వచ్చును. కాని గుణము తెలుసుకొని స్నేహము చేయవలెను. స్నేహము పరస్పర సహాయకారిగా వుండాలి. స్నేహము దినదినాభి పృథివీ చెందుటకు క్రమశిక్షణ అవసరము. ఏ విషయములోను అతి పనికిరామ. మధ్యమాన్నము అవలుభించ వలెను.

ప్రతిభగలవారితో స్నేహమువలన నీ వివేకము వికసిస్తుంది. సజ్జనులకు ఎంత సమీపములో వుంటే అంత మంచిది. కాని

దుర్జనులకు దూరముగా వుండాలి. దుష్ట సాంగత్యము విషము కంటే ప్రపంచము. విషము శరీరమును మాత్రమే చంపుతుంది. కానీ దుష్ట సాంగత్యము అనేక జన్మలకు కారణము అవుతుంది. అందువలన సర్వవిధముల ప్రయత్నించి దుష్ట సాంగత్యము అనే మత్తు సుండి విడుదల పొందాలి.

స్వాధీనమైన మనస్సు నీకు ఎంతో ఉపకారం చేస్తుంది. శక్తిని సమకూరుస్తుంది. తెలిపిని పెంచుతుంది. సమగ్రతను చేకూరుస్తుంది. అన్నికోణాలు వికసిస్తాయి. అనేక మంది మంచిమిత్రులు కూడా చేయలేని పనిని చేసి పెదుతుంది. మనస్సు నీస్వాధీనములో లేనప్పుడు ఎవరు ఎంత నిన్న సుఖపెట్టాలనుకున్నా నీవు సుఖించ లేవు.

నీహృదయములో మన్న సద్వస్తువులో నీవు నిలబడగలిగితే బాహ్య సహవాసము అవసరములేదు. అజ్ఞానము నుండి విడుదల పొందుటకు సత్కరుముతో సహవాసము అవసరము. సహృదయ ముగలవాడే సత్కరుమడు. సహృదయము గలవారి సమక్షములో నీకు శాంతి కలుగుతుంది. సహృదయులు కల్పవృక్షమువంటివారు. నీవు అడగుకుండానే వారి సహకారము నీకు అందుతుంది. ప్రాణముతో సమానమైన విలువను సత్కరుమల సాంగత్యమునకుకూడా యిష్టగలగాలి. సత్కరుమలతో సహవాసము చేయుటకు అవసరమైతే భూమి అంచుల వరకు వెళ్ళగలగాలి. సత్కరుమలే ఈ భూమికి సారము. వారు మాత్రమే మానవాత్మిక అన్ని విధముల ఉపయోగపడతారు.

చూపు, మాట, చేత వాటి అన్నింటి ద్వారా సత్పురుషులు మంచిని చేస్తూనే పుంటారు. మానవాలిపట్ల మాతృభావము చూపుతారు. సమాజ కళ్యాణమును దృష్టిలో పుంచుకొని సత్పురుషులు బోధిస్తారు. వారి బోధ అనుగ్రహముతో నిండి పుంటుంది. అత్మను నమ్మాలి అహంకారమును టుమ్మాలి. ఈ రెండూ సత్పురుషుల సాంగత్యము ద్వారా సాధించ వచ్చును. సత్పురుషుడు సామాన్య మానవునికి దూరము కాదు.

లోకములో నున్న సత్పురుషు లందరు కరుణామయులే, ప్రేమమూర్తులే. యూతులకంటే, అధ్యయనముకంటే, ప్రాణాయామముకంటే సత్పురుషుల సాంగత్యము ఎత్కువ ఆధ్యాత్మిక సంపదను సమకూరుస్తుంది. సత్పురుషుల సాంగత్యములో బుద్ధి నిశ్చలము అవుతుంది. సిద్ధి కలుగుతుంది.

దేహమునకు ఆహారము ఎంత అవసరమో మనస్సునకు సత్పురుషుల సందేహము కూడా అంతే అవసరము. మనము తిన్న ఆహారము జీర్ణము అయితే, మన దేహమునకు బలము ఎలా సమ కూరుతుందో, అదే విధముగా సత్పురుషుల మాటలు మనకు ఆర్థ ఘైతే మనస్సు కూడా నిర్వులము అవుతుంది. సత్పురుషుల బోధన లను శ్రవణముచేసి, మననము చేసిన యొడల బుద్ధి సూక్ష్మము అవుతుంది. సూక్ష్మమైన బుద్ధి సూక్ష్మతి సూక్ష్మమైన ఆత్మను అందుకుంటుంది. సత్పురుషుని నేటి నుండి వచ్చిన ప్రతి పలుకు పసిదిపలుకే. ఆ పలుకులు నిన్న వెన్నింటి తరుముతాయి. ఆ పలుకులు విలువ ఈనాడు తెలియక పోయినా, ఏనాటికైనా, ఏజన్కైనా అవగాహన అవుతుంది.

సముద్రములో నున్న ఓడలకు ఒడ్డునవున్న లైటు హౌస్ ఎలా ఉపయోగపడుతుందో, అదేవిధముగా అజ్ఞానమనే సముద్రములోవున్న మానవులకు సత్పురుషులు అలా ఉపయోగపడతారు. నీకు సత్పురుషుల సాంగత్యము దొరకకపోతే, మంచి గ్రంథములను పరించుట మంచిది. మంచి గ్రంథములు కూడా మంచి స్నేహితులవలె ఉపకరిస్తాయి.

10

క్రైస్తవ మతమును స్తాపించినవాడు “ఏసు” ఇస్లాం మతమును స్తాపించినవాడు “మహామృద్” బోద్ధమతమును స్తాపించినవాడు “బుద్ధుడు” అన్ని మతములకు స్తాపకులు ఉన్నారు. కాని హిందూ మతమునకు స్తాపకుడు లేదు. అందుచేత హిందూమతమును “సనాతన మతము” అని అంటారు. హిందూమతమునకు మూలము వేదములు.

ఈభూమి పుట్టినప్పటి నుండి వేదములు కూడా వున్నవి. వేదములలో చెప్పబడిన పరమాత్మ అనేక అవతారములు ధరించి నాడు పూర్వవతారమైన రాముణ్ణి, పరిపూర్వవతారమైన కృష్ణుణ్ణి, నిత్యవతారమైన శంకరుణ్ణి అనేక మంది భక్తులు అర్పించి, జపించి, స్మరించి, ధ్యానించి తరించారు.

భారతియ సంస్కృతికి, సభ్యతకు, నాగరికతకు మూలము వేదములే. వేదముల సారమైన మహాభారతము, రామాయణము,

భగవద్దీత, ఉపనిషత్తులు, బ్రహ్మ సూత్రములు పరించకపోతే, అవగాహన చేసుకోక పోతే హిందూ మతము యొక్క హృదయము వ్యక్తము కాదు.

కైస్తవులకు బైబిల్ ఎటువంటిదో, మహామృదీయులకు ఖురాన్ ఎటువంటిదో, బౌద్ధులకు ధర్మపథము ఎటువంటిదో, హిందువులకు భగవద్దీత అటువంటిది. గీత శాస్త్రములకు శాస్త్రము. గ్రంథములకు రాజు. సాక్షాత్తు భగవంతుడైన శ్రీకృష్ణుడి నోటినుండి వెలువడినదే గీతాశాస్త్రము. భగవంతుడు, గీతాశాస్త్రము వేరుకాదు. భగవంతుని హృదయమే శాస్త్రముగా వెలువడినది. మనస్సు అనే మహాసముద్రమును దాటించుటకు గీతాశాస్త్రము ఓడలా ఉపయోగపడుతుంది. అందువలన మానవుడు తరించుటకు శాస్త్రము యొక్క కృప అవసరము.

మానవాళికి ఔషధమును ప్రసాదించుటలో గీతతో సమానమైన గ్రంథము పురియొకటి లేదు. అనుదినము గీతామాతను ప్రార్థించి. పరించి, అర్థము చేసుకొని ఆచరిస్తే మోక్షములో ప్రవేశించుటకు ద్వారములా ఉపయోగ పడుతుంది. అనుదిన జీవితములో నీవు ఎదురొక్కింటున్న సమస్యలకు పరిష్కారము చూపిస్తుంది. అద్భుములో చూసుకొని ముఖమును సవరించుకుంటున్న రీతిగా, గీతాశాస్త్రమును ఆధారముగా చేసుకొని నీ బుద్ధిలో నున్న లోపములను, దోషములను సవరించుకొన వచ్చును.

గీతలో చెప్పబడిన విషయములు ఆర్థము కాకపోతే ఆచరించలేము. భగవంతుని యందు ప్రేమను కలిగియుంటే ఆయనే నీకు గీతను అర్థము చేసుకొనే బుద్ధిని ప్రసాదిస్తాడు. గీత నీచేతిలో

పుంటే వేదములు అన్ని నీదగ్గర ఉన్నట్టే భావించ వచ్చును. గీత యొక్క వైశవము దాని సారమును గ్రహించిన వారికి తెలుస్తుంది. గీతను పరిస్తే పుణ్యము వస్తుంది. మంచి పెరుగుతుంది. అర్థము చేసుకొని ఆచరిస్తే ఆత్మ జ్ఞానము కలుగుతుంది.

భగవంతుడు అందరి హృదయములలో ఆత్మగా పుండి ప్రకాశిస్తున్నానని గీతలో పదే పదే చెప్పినాడు. అందువలన నీవు హృదయము లోనికి వెళ్ళగలిగితే భగవంతుని స్వరూపమును పొందుతావు. నీ మనస్సును అంతర్ముఖ పరచుటకు దైవకృప, శాస్త్రకృప, గురుకృప ఆవస్తము. శాస్త్ర పరిషము. ప్రాణయామము, మూర్తి ధాన్యము. విచారణ ఇవి అన్ని మనోనిగ్రహమునకు సహయ పడతాయి. మనోనిగ్రహము ఆత్మంత ముఖ్యము. నిగ్రహము వ్యర్థము కాదు. మనోనిగ్రహము వలన మాత్రమే మనస్సు తన మూలమైన పరమాత్మలో లయిస్తుంది.

శాస్త్రములను పరించి, పరిశీలించి, పరిశోధించి నీ హృదయ ములోనున్న ‘అవిద్య’ను తొలగించుకొన వచ్చును. ఏ విద్య అయితే నీలోని అవిద్యను తొలగిస్తుందో ఆదే నిజమైన విద్య. ఆదే ఆత్మ విద్య. మానవునికి భౌతిక విద్య ఎంత అవసరమో, ఆత్మ విద్య కూడా అంతే అవసరము. వృత్తి విద్యలన్నీ జీవనోపాధికే పరిమితము అశాంతి సుండి నిన్న విడుదల చేయలేపు. ఒక్క ఆత్మ విద్య మాత్రమే నీతు శాశ్వతమైన శాంతిని ప్రసాదిస్తుంది. సద్గురువు మాత్రమే ఆత్మ విద్యకు వారసుడు. ఆయన మాత్రమే నీలోని అవిద్యను తొలగించు కొనుటకు సహయ పడతాడు.

11

“గురుబ్రహ్మ గురువిష్ణు గురుదేవో మహాశ్వర గురుసాక్షాత్ పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవేనమః” అని శాస్త్రములు చాటుచున్నవి. ఈశ్వరుడు ఈ లోకమును సృష్టించి మానవుడు ఎలా జీవించాలో విశద పరుచుటకు శాస్త్రమును ఈడా ప్రపాదించాడు. అందుకే ఈశ్వరుడు మనకు అదిగురువు. ఆత్మజ్ఞానమును సంపాదించుటకు యితర దేహముల కంటే మానవ దేహమే ఎక్కువగా ఉపయోగ పడుతుంది. ఆత్మ విద్య పట్ల నీకు నిజమైన ఆపేక్ష వుంటే నీ హృదయములో ప్రకాశిస్తున్న అత్మ “గురు” రూపమును ధరించి నీకు బోధిస్తుంది

బ్రహ్మనుభవమును పొందినవాడే వాస్తవమైన గురువు. గురువు బోధస్వరూపుడు ఆత్మవిద్యను సముప్ాదించుటకు, వాసనలను క్షయము చేసుకొనుటకు గురు సహాయము ఆత్మంత ముఖ్యము. ఆత్మజ్ఞాన సముప్ాదన, వాసనాక్షయము, ఏక కాలంలో జరుగుతాయి. గురువు బరువుగా వుండడు. ప్రకృతిని దాటి వెళ్లటకు సహకరిస్తాడు. మనస్సును అంతర్ముఖపరచి మోక్షసుఖమును అందుబాటు లోనికి తెచ్చేవాడే నిజమైన గురువు.

ఎవరి సమక్షములో మనస్సు నిర్వులము అఫుతుందో, నీపు-నేను, అది-ఇది, అను బేదబుద్ధి సశిస్తుందో అతడే సద్గురువు నీహృదయములోనే మోక్షరాజ్యము వున్నది. కాని నీ మనస్సునకు అదివిషయముకాదు. సాధనయొక్క తీవ్రతవలన మనస్సు పలుచబడుతుంది.

మనస్సు నశిస్తే మోక్షరాజ్యము తానుగా వ్యక్తము అవుతుంది. మనస్సు బంధము, మనస్సు పంసారము, మనస్సు ప్రకృతి, మనస్సు ఇంద్రియములకు రాజు. అట్టి మనస్సు అనే సాగరమును దాటిం చువాడే యథార్థమైన గురువు. గ్రుడ్డివాడు మరొక గ్రుడ్డివానికి దారి చూపించలేదు. అదే విధముగా జ్ఞాననేత్రము లేనివాడు మరొకనికి జ్ఞానమును ప్రసాదించలేదు.

నీ హృదయము నీకు మంచిని చెపుతూనే వుంటుంది. కాని నీ ప్సూల మనస్సు హృదయగతమైన సందేశమును అందుకోలేదు. అందుకే బాహ్యగురువు అవసరము. నీ ప్రప్రతిని ఐట్టి నీవు గురువును ఎన్నుకోవాలి. అయితే ఆగురువు కరుణామూర్తి, ప్రేమమూర్తి జ్ఞానమూర్తి అయి వుండాలి. బాహ్యగురువు నీ మనస్సును అంతర్మఖపరుస్తాడు. ఆత్మదూపములోనున్న నీలోపలి గురువుతనలోనికి మనస్సును గుంజుకొని తన స్వరూపమును ఇస్తాడు. శిష్యులు ఎన్ని జన్మలు ఎత్తినప్పటికిని, జ్ఞానముకలిగే వరుకు గురువు వెంటదుతూనే వుంటాడు.

గురువులందరు ఒకేవిధముగా వుండరు. కొంతమంది ఆశ్రమములలో నివశించి, శిష్యులను తయారు చేస్తారు. కొంతమంది నిలకడ లేకుండా తిరుగుతూ వుంటారు. కొంతమంది సమాజము మధ్యలో వుండి బోధామృతమును పంచుతారు. కొంతమంది మౌనముగా వుండి బోధిస్తారు.

గురు శిష్యుల సంబంధము విడదీయరానిది. తల్లి ప్రేమకంటే, తండ్రి ప్రేమకంటే, గురువు ప్రేమ అధికముగా వుంటుంది తల్లి దండ్రుల ప్రేమ లోకికమైనది. గురువు ప్రేమ అలోకమైనది.

రూపవాసనను త్యజిస్తే కాని అధ్యాత్మక మార్గములో పురోగతి సాధ్యము కాదు. శిష్యునిలో నున్న రూపవాసనను తొలగించుటకు ఈశ్వరుడు గురు రూపమును ధరించి వస్తాడు. గురువు ఆయన అను భవిస్తూన్న అవందమును శిష్యులకు పంచి యిస్తాడు. సందేహము కంటిలోని నలుసులాంటిది. అన్ని సందేహములు గురు సమక్షములోనే నివృత్తి అపుతాయి.

ముక్తి మార్గములో సుక్షితముగా పయనించుటకు గురువు యొక్క బోధామృతము అవసరము. అరచేతిలోని పండును నీవు ఎత్త సృష్టిముగా చూడగలవో, అంత సృష్టిముగా గురువు నీకుజ్ఞాన మనే ఫలమును చూపిస్తాడు, శిష్యులయొక్క యోగక్షేమములనే గురువు లక్ష్యముగా పెట్టికుంటాడు. సహృదయులైన శిష్యులు దౌరికి నపుడు గురువు యొక్క ప్రేమ పాంగి మాటల రూపములో, పాటల రూపములో ప్రపణిస్తుంది. నమ్రతగల శిష్యుడు గురువు యొక్క అనుగ్రహమును అధికముగా పాందగలడు. వినయము లేనివాడు విద్యను సాధించలేదు. మంచి సంస్కరములను పొందలేదు. గురు శిష్యుల సంబంధము ప్రేమ పూరితమైనది. గురు శిష్యుల ప్రేమ త్రైంచలేము.

శిష్యుని హృదయములో నున్న బలహీనతలు అనే బండ రాళ్ళు గుచ్ఛవు బయటకు తొలగిస్తారు. అయితే దానికి గురు శిష్యుల మధ్య అనురాగము అవసరము. శిష్యునిలో అజ్ఞానము ఏ రూపములో ఉన్నప్పటికి దానిని బయటకు లాగి, కాల్పి బూడిద చేసేవకు గుచ్ఛవు విశ్రమించడు. బంధువులతో, స్నేహితులతో

నీకు వున్న సంబంధము ఈ జన్మతో తెగి పోవచ్చును. కాని సద్గురువుతో వున్న సంబంధము సత్యాత్మను తెలుసుకోనే వరకు వుండనే వుంటుంది. మరణానంతర జీవితములో కూడా గురు సహాయము వుంటుంది. విద్య యొక్క చిట్టారుకోమ్మ కూడా గురువు అనుగ్రహము వలన నీకు అందుతుంది.

ఆజ్ఞాన నాశనమునకు స్విప్రయత్నము, గురుబోధ, దైవాను గ్రహము అవసరము. దేహవాసన, లోకవాసన, శాస్త్రవాసన, సద్గురువు యొక్క అనుగ్రహము వలన రాలిపోతాయి. శిష్యునియొక్క ప్రారభ వేగమును తగ్గించుటకు, అతనిలోనున్న కర్తృత్వమును తోలగించుటకు, అతని స్వచూపమైన ఆత్మను తెలుసుకోనుటకు అనుగ్రహ పూరితముగా గురువు బోధిస్తాడు.

12

అన్ని ప్రతములలో బ్రిహ్మచర్య ప్రతము గాప్పది. “బ్రిహ్మము”ను తెలుసుకోనుటకు “బ్రిహ్మచర్యము” అవసరము. నీ స్వరూపము బ్రిహ్మమే ఆ బ్రిహ్మములో చరించుటను “బ్రిహ్మచర్యము” అంటారు. బ్రాహ్మణైతిని పాండుటకు శారీరక బ్రిహ్మచర్యము కంటే మానసిక బ్రిహ్మచర్యమును అవలంబించుట కష్టము. దైవానుగ్రహము లేనివాడు బ్రిహ్మచర్యమును అవలంబించలేదు.

దృఢ నిశ్చయము, కలోరదీక్ష, తగిన అర్థత వుంటేనే బ్రిహ్మచర్యమును అవలంబించాలి. కృతనిశ్చయము లేనివాడు కొన్ని

సంవత్సరములు బ్రహ్మచర్యమును అవలంబించినను తరువాత కొంతకాలమునకు ఇంద్రియ నిగ్రహమును కోల్పోతాడు. ఇంద్రియ బద్ధుడు బానిస అవుతాడు. స్వేచ్ఛను, శాంతిని కోల్పోతాడు. అన్ని ఇంద్రియములను నిగ్రహించు కొన్నవారికి మాత్రమే బ్రహ్మచర్యము సాధ్యము. పట్టుదల బ్రహ్మచర్య నియమమునకు ప్రాణం పోష్టంది.

బ్రహ్మచర్య దీక్ష తీసుకొన్నవాడు దుష్టులకు దూరముగా వుండాలి. భోగులను గురించి, భాగ్యవంతులను గురించి చెప్పుకోనే మాటలు వినుట మంచిది కాదు. కృత్రిమ జీవితమునకు దూరముగా వుండాలి. వ్యర్థమైన మాటలు, వ్యర్థమైన చింతలు, వ్యర్థమైన కోరికలు, వృధాప్రేలాపనలు బ్రహ్మచర్యమును భంగ పరుస్తాయి. కుద్ర సాహిత్యమును చదువుట, పామరుల మాటలు వినుట పనికి రాదు. గృహ చాపల్యము, జిహ్వ చాపల్యము, దృష్టి చాపల్యము, ధనకాంక బ్రహ్మచర్యమునకు అవరోధములు.

బ్రహ్మచర్యము అవలంబించినంత మాత్రాన బ్రహ్మ స్వరూపము తెలియమ. నీ హృదయములోనున్న కోరికలను, ఉద్రేకాలను, రాగబంధాలను త్రైంచుకొంటేనే ఆత్మ స్వరూపము తెలుస్తుంది. బాహ్య సంసారము జుఱుంచినవాడు బ్రహ్మచారి కాదు. మనో సంసారాన్ని జయించినవాడే బ్రహ్మచారి. నీ హృదయములోనున్న శాంతి, సుఖము నీ అనుభవము లోనికి రావటంలేదు. కాబట్టి వాటి కోసం నీవు బయట వెదకుచున్నావు. నైష్ఠవిక బ్రహ్మచారి తనకు అన్యముగా ఏ సుఖము లేదని బయట నుండి ఏ సుఖాన్ని ఆశించడు.

హృదయములో కామము వున్నంత కాలం స్త్రీ, పురుష భేదము

కనిపిస్తుంది. దేహదృష్టితోచూస్తే ఇది స్త్రీ దేహమని, ఇది పురుష దేహమని ఒకరిపై ఒకరికి వ్యాఘాపము కలుగుతుంది, బంధము ఏర్పడుతుంది. స్త్రీ, పురుష సంబంధము గొప్ప సుఖాన్ని ఇస్తుందని భావించుచున్నావు. కాని ఆ సుఖము ఎక్కుడ నుండి వస్తున్నదో గమనించావా? స్త్రీ, పురుష సంబంధము వల్ల వచ్చే సుఖం కోరిక నెరవేరుట వలన వచ్చినట్లు అనిపిస్తుంది. ఒక కోరికమీద నీ మనస్సు ఏకాగ్రమైనప్పుడు, ఆ కోరిక నెరవేరినప్పుడు, నీ మనస్సు అంతర్ముఖమై ఆత్మవైపు ప్రయాణము చేస్తుంది. కాబ్టటి “ఆత్మ” సుఖమునీకు అందుచున్నది. సుఖము అనేది ఒక్క ఆత్మలోనే ఉంది నీ హృదయములో నున్న సుఖము నీ అనుభవము లోనికి వస్తే బయట సుఖాలతోటి పని ఏముంది? దేహ వాసన లోంచి సెక్కు వాంచ ఉదయిస్తుంది. ఆత్మదర్శనము ఆయ్యేవరకు సెక్కు వాంచ ఏదో రూపములో నిన్న వెంటాడుతూనే పుట్టుంది. అత్మానుభవము అయిన వెంటనే సెక్కు వాంచ ఆంతరిస్తుంది.

మనస్సునకు కావలసిన భోగములలో సెక్కు ముఖ్యమైనది. మనస్సు మెదలితే తిరగక మానదు. మనస్సు, ప్రాణము, ఏర్యము ఈ మూడు అవినాభావ సంబంధము గలవి. ఒకటి కదిలితే మిగిలినవి రెండు కదులుతాయి. స్థూలరూపములోనున్న ప్రాణమును సూక్ష్మ రూపములో నున్న మనస్సును నిగ్రహించు తుంట ఏర్యమును కాపాడుకొన వచ్చును. బ్రహ్మాచారికి బ్రహ్మాచర్యమే బలము. ప్రాపంచకునికి ధనమే బలము భక్తునికి భగవంతుడే బలము. బ్రహ్మాచర్యమునకు ప్రాణాయామము ఎంతగానే సహకరిస్తుంది. పూజ, జపము, ధ్యానము కూడా సహకరిస్తాయి.

బ్రిహ్మచర్య నియమమునకు శాంత చిత్తము ఆపసరము. శాంత చిత్తము లేనివాడు వాంఛలతో పొరాదలేదు. సమత, మమత, రమత శాంతిని పెంచుతాయి బ్రిహ్మచర్యమును అవలంబించిన వాడు మాత్రమే పరిషామములో సాధువు అవుతాడు. బ్రిహ్మచర్య దీక్ష మానవునికి అఖ్యానముతో ఉన్న ముదిని కత్తిలిస్తుంది. బ్రాహ్మణ స్థితిని చేకూరుస్తుంది.

13

ఆత్మ దర్శనమునకు ఏవేవి సహకరిస్తాయో, ఎవరెవరు సహకరిస్తారో తెలుసుకున్నావు. నీ హృదయములో నిరంతరము స్పృమంగా ప్రకాశిస్తున్న ఆత్మను నీ ఆమభవములోనికి రాకుండా అట్టువస్తున్న దుర్వాసనలను ఎలా తొలగించు కోవాలో, సద్వాసన లను ఎలా సంపాదించుకోవాలో యిప్పుడు తెలుసు కుండాము.

మానవుడు పనిచేసి ఫలితమును ఆశిస్తాడు. ఫలితము వచ్చిన తరువాత దానిని భోగిస్తాడు. భోగానుభవము వలన హృదయములో వాసన ఏవ్వడుతుంది ఆ వాసనలు గతిని నిరోధిస్తాయి. దేహబుద్ధి పున్నంత కాలము మానవుడు కర్మ ఫలితమును ఆశిస్తూనే పుంచాడు. దేహబుద్ధితో సమానమైన మత్తు ఈ లోకములో కాని, పరలోకములో కాని లేనేలేదు. ఆత్మబుద్ధి కలిగే వరకు దేహబుద్ధి విడిచి పెట్టడు.

అహంకారమును అంటిపెట్టుకొని ప్రతీ వాసన వ్రేలాడుతూ వుంటుంది. ప్రకృతి వాసనలు నిశ్చేషముగా నశించే వరకు గుండెను

దుఃఖము పట్టి పీడిస్తూనే వుంటుంది. బీజరూపములో నున్న వాసన తలంపుగామారి నీ శిరస్సు లోనికి వచ్చేవరకు నీ హృదయములో నున్న వాసన నీకు తెలియదు నీలోనున్న వాసనలు నీకు తెలియుట ఆవసరము. నీకుతెలియకపోతే వాటిని తొలగించుకోనుటకు ప్రయత్నము చేయవు. నీలోని చెదు తలంపులను తొలగించు కోనుటకు, మంచి తలంపుల సహాయము అవసరము. మంచితనము పెంచుకుంటే ఏకాగ్రత కలుగుతుంది. జ్ఞానము ఉదయిస్తుంది.

భయస్థునికి, బ్రద్దకష్టునికి, బలహీనునికి ఆత్మ జ్ఞానము కలుగదు. భయస్థుడు స్వితంత్రముగా ఆలోచించలేదు. ఆతనికి ఆత్మ విశ్వాసము కుదరదు. జీవితము పాడుగునా భయస్థుడు ఎత్తు వారి చేతి బిడ్డవలె వుంటాడు.

నీకు తలంపు వచ్చిన తరువాత భయము వస్తున్నదా? తలంపు రాకుండా భయము వస్తున్నదా? నీకు తలంపు వచ్చిన తరువాతనే భయము వస్తున్నది. అంటే భయము కూడా ఒక తలంపే. ఆ తలంపే నీవు అనుకోంటున్నావు కాబట్టి నీ మనస్సులో అందోళన. పుడుతుంది అందోళన ఆవేశమును పెంచుతుంది. ఆవేశము వివేకమును చంపుతుంది. నీతో పొరపాట్లు చేయిస్తుంది. నీలో జీవలక్షణములు వున్నంత వరకు భయము వెంటాడుతూనే వుంటుంది. వాసనాక్షయము ఆయ్యేవరకు అభయస్థితిరాదు.

భయము వలన శరీరమునకు అనారోగ్యము, మనస్సునకు అశాంతి, గుండెకుబాధ కలుగుతాయి. అన్న దుఃఖములకు భయమే కారణము. భయము దేహ బుద్ధిని పెంచుతుంది. దేహభిమానమే

భయమునకు కారణము అన్ని బలహీనతలకు, రోగములకు, లోపములకు, కష్టములకు, నష్టములకు, భయమే కారణము.

భయస్తుడు భోతికమైన పురోభివృద్ధిని కాని ఆధ్యాత్మిక వికాసమునుకాని సాధించలేదు. భయము వలన నరముల బలహీనత వస్తుంది. దేహమునకు ఈదుపు వస్తుంది. బుద్ధిమాంద్యం వస్తుంది. జ్ఞాపకశక్తి సన్నగిల్లా తుంది. బాహ్యమైన మారణాయుధముల కంటే నీ మనస్సులోని భయమే నిన్న ఎక్కువ హింస పెదుతుంది. భయస్తుడు తన ఈటుంబమునకుగాని సమాజమునకు గాని ఉపయోగ పడలేదు.

నీవు భయపడుటకు ఈ లోకములో ఏముంది. ? ఉన్నది ఆత్మబక్కలే. మరి దేనినిచూసి నీవు భయపడుచున్నావు. ఆత్మకు అన్యముగా ఏదైన వుంటే నీవు భయపడాలి గాని, ఆ విధముగా లేనప్పుడు ఈ లోకములో నీవు దేనిని చూసి భయపడనక్కరలేదు.

ఆభయస్థితిని పొందవుండా ఆత్మను అందుకోలేవు. అన్ని సుగుణములకు ఆభయము రాజు లాంటిది. అందువలన ఆభయస్థితిని ప్రసాదించమని “ఈశ్వరున్ని” ప్రార్థించాలి.

ఈశ్వరునిపట్ల భక్తి పెంచుకుంటే భీతి పలుచ బడుతుంది. ఈశ్వరునిపట్ల విధేయత చూపిస్తున్న వారికి ఆరోజు కారోజు భయము దూరమై ధైర్యము ఆభివృద్ధి అపుతుంది.

14

దేహమునకు ఆహారము ఎంత అవసరమో, చదువుకు తెలివి ఎంత అవసరమో, హృదయ వికాసమునకు ధైర్యము అంతే అవసరము. ఏ రంగములోనైనా అభివృద్ధి చెందాలంటే ధైర్యము వుండాలి. అటక ఎక్కు టకు నిచ్చెన ఎలా ఉపయోగ పదుతుందో, అదే విధముగా ఆధ్యాత్మిక జిఖరములు అధిరోహించుటకు ధైర్యము అలా ఉపయోగ పదుతుంది. ఒక్క ధైర్యవంతుడు మాత్రమే ప్రకృతి ప్రపంచముల నుండి బయటపడి, స్వేచ్ఛ మండలములో ప్రవేశించ గలడు.

కొంత మంది పైకి గంభీరముగా కనిపించినా, లోపల పిరికి తనము వుండనే వుంటుంది. అల్పాడిని ధైర్యము వరించదు. ధైర్యము జ్ఞాపకశక్తిని, మేధాశక్తిని అభివృద్ధి చేస్తుంది, ఎక్కుడ పవిత్రత వుందో అక్కుడ అభయస్థితి ఉంటుంది. పవిత్రత ఏషాయు వరలు పెంగితే, ధైర్యము ఆ స్థాయి వరకు పెరుగుతుంది.

నేటి సమాజములో వాంచలు లాంచనములుగా మారినవి. ఎవడైతే తన వాంచలను సమూలముగా తోలగించుకో గలడో వాడే నిజమైన ధీరుడు. ప్రారబ్ధము ఏమి తీసుకొని వచ్చినా మౌనముగా భరిస్తాడు ధీరుడు. ధీరుడు పనిచేస్తాడు కాని, ఫలితమును ఆశించదు. సర్వరోగములకు ధైర్యము చోషధము లాంటది. ఆపద సమయములో ధైర్యమే రక్షిస్తుంది. ఒక్క ధైర్యవంతుడు మాత్రమే లోకాన్ని జయించగలడు, మృత్యువును జయించగలడు, అత్యు సాందర్భమును దర్శించ గలడు.

15

ఎవడి హృదయములో హింసా ప్రపృతి వుంటుందో వాడు హింస చేయకుండా వుండలేదు. కష్టములలో ఉన్న వారిని చూసి, నీకు సంతోషము కలుగుతూ వుంటే, నీహృదయములో హింసా ప్రపృతి ఉన్నట్టే. మనస్సుతోను, మాటతోను, దేహముతోను ఇతరులను నొప్పించడం, బాధిండం, హింస అప్పుతుంది.

అహంకారమే హింసా ప్రపృతికి శారణము. అహంకారమే తాను అనుకోవడం రజ్జోగుళము నుండి పుదుతుంది. హింసను పెంచేది రజ్జోగుళమే. అహంకారమును ఆత్మ అని భావించుట వలన తారుమారు పున్స్తితి ఏప్పడు చున్నది, గందర గోళము కలుగు చున్నది, చిరాకులు, పరాకులు పెరుగు చున్నవి. వివేక వంతుడై జీవించే వాడికి మాత్రమే ఆత్మకు, అహంకారమునకు మధ్యనున్న భేదము గోచరిస్తుంది.

హింసావాది ఎంతో చాకచక్కుముగా, ఎంతో రహస్యముగా ఎవ్వరికి తెలియకుండా చేసిన హింసాకార్యం ఇప్పుడు వెలుగులోకి రాకపోయినా ఏనాటకైనా, ఏజన్కైనా, అతనిని వెంటాడుతూనే వుంటుంది. ఎదుటి వారిని హింసకు గురిచేస్తే పరిణామములో నీవు కూడా హింసకు గురికాక తప్పడు. ఈజన్కలో చేసిన పనులే మరు జన్కలో నీకు ఎదురు వస్తాయి. కర్మాంగ్రదియములతో చేసిన కుచ్ఛలు వాసనలుగా మారి నీ హృదయములో దాగి ఉండి, భవిష్యత్తులో అనేక నీచ జన్కలను తీసుకువస్తాయి.

హింసా ప్రపృతి గలవాడు ఎదుటి వారికి అపకారము చేస్తు న్నాననుకొని తనకు తానే అపకారము చేసుకొంటాడు. పరిషామములో తనకుతానే శత్రువు అవుతాడు తోటివారి సంతోషమును తన దుఃఖముగా మార్చి కుంటాడు. స్వార్థమును, క్రూరత్వమును పెంచుకుంటూ పోతాడు. మంచి చెడుగా కన్నిష్టున్నంత కాలము హింసావ్యాది హింసకు చేస్తూనే పుంటాడు. హింసకు అలవాటు పడిన మానవుడు అరోజు కారోచు హీన్సితి దిగబారిపోతాడు.

హింసా ప్రపృతికి అలవాటు పడినవాడు జీవితములో నున్న సాందర్భము చూడలేదు. కళాత్మక దృష్టి కలుగదు. హింస వలన ఉద్రుక్త పెంగుతుంది. ఉద్రుక్త తపలన ఉన్న సమస్యలు పరిషారము కావు. క్రొత్త సమస్యలు వస్తాయి. హింసను ప్రయోగించి తీసుకొని వచ్చిన సమానత్వము కలశాలము నిలబడదు. ఉగ్రత సమగ్రతను తీసుకొని రాదు. హింసా ప్రపృతి మనోవికాసాన్ని నిరోధిస్తుంది.

ద్వేషమును ప్రేమతోను, హింసను అహింసతోను పరిష్కరించ వచ్చును. హింసా ప్రపృతిగలవాని మనస్సులో మాలిన్యము పేరుకు పోతుంది. ఎదుటివారిని ప్రేమించి, సమాజమునకు మంచిచేస్తూ, మంచిగా జీవిస్తే మనస్సులోని మాలిన్యము కరిగి పోతుంది. మంచితనము లేనివాడు అహింసా ప్రవతమును ఆచరించలేదు. అహింసా ప్రవతము హింసను చల్లారుస్తుంది. అత్య స్వరూపమును పట్టియస్తుంది.

16

చిత్రశ్మద్ లేనివాడు, సవ్యత లేనివాడు, ఆత్మవిశ్వాసము లేనివాడు అహంక ప్రవర్తమును ఆచరించలేదు. అహంకా ప్రవర్తము లేకుండా ఆత్మజ్ఞానము కలుగదు. మనస్సుతోగాని, మాటతోగాని, దేహముతోగాని ఇతరులను నొప్పించకుండా పుండటమే అహంక. కష్టములలో నున్న వారిని చూసి అహంకాప్రతుని మనస్సు ద్రవిస్తుంది. అహంక సత్యగుణమునకు సంబంధించినది.

ఎవరి హృదయములో దయగుణము పొంగి పొరలుటుందో వాడే అహంకావాది. అహంకావాది తోటిమానవుడు ఆదరించి, దయతో తడిపి, పూజిస్తాడు. ప్రేమించటం కంటే పూజించుట ఉత్తమమైనది. అహంకావాదికి ఇష్టములుకాని దుష్టులుగాని పుండరు. అహంకావాది పరిషామములో మహాత్ముడు ఆప్రతాడు.

అహంకా ప్రవతుడు తోటివారి క్షేమముకోరకు తన్నతాను మరచి కర్మఫలమును ఆశించకుండా పనిచేసుకొని పోతూవుంటాడు. చేసిన పనిని చెప్పికోడు. అహంక మనస్సును విశాల పరుస్తుంది. హృదయపు లోతులను పెంచుతుంది. ధైర్యమును చేకూరుస్తుంది. ధైర్యము లేనివాడు ఆత్మ సాందర్భమును దర్శించలేదు.

అహంక సమత్వ దృష్టిని కలిగించి సమాజములో అసమాన తలను తోలిగించుటకు సహకరిస్తుంది. అహంకామూర్తులే ధర్మ మూర్తులుగా, కరుణామయులుగా, సాధువులుగా, మహర్షులుగా మార్పి చెందుతారు. సమాజములో ధర్మమును స్థాపించుటకు అహంకామూర్తులు, సహృదయులు సహకరిస్తారు.

అహింసా సిద్ధాంతమును జీవితములో ఒక భాగముగా చేసుకొని జీవిస్తే నీలోని అజ్ఞానము పరుచబడుతుంది. అహింసను ఆచరిస్తే నీలోని భక్తి పరిమళించి పవిత్రమౌతుంది. పవిత్రత పరమాత్మలో సంగమమును చేకూరుస్తుంది.

17

తన మేలును ఘృతమే కోరుకునే వానిని, స్వసుఖమును మాత్రమే చూసుకునే వానిని, ఇతింట ఛైమము కోరని వానిని, దయాళుడు తానివానిని, “సార్వపరుడు” అంటారు. స్వార్థము రజీ గుణమును పెంచుతుంది. లోకములో జరుగుచున్న మారణపోశములకు, తూర్పులకు, స్వర్షలకు పంచనలకు స్వార్థమే తారణం.

స్వార్థపరుడు స్వప్రయోజనము కోసము సన్నిహితులను టూడా బలిచేస్తాడు. స్వార్థముతో భగవంతుని పూజించినా, దానములు చేసినా సత్కరితములను ఇవ్వుపు. భగవంతున్ని స్వార్థపరుడు ప్రేమించడు. ఆయనతో వ్యాపారముచేస్తూ వుంటాడు. అందువలన స్వార్థపరునికి భగవంతునుభూతి కలుగనే కలుగడు, భూనేదయము కాదు.

స్వార్థపరుడు వ్యక్తిభావనను త్యజించలేదు. తన తెలివిని, యుక్తిని, భాషమును, మాటలు, ఇంద్రియములను తనస్వార్థము కోసమే ఖుస్స పెడతాడు. లోక కళ్యాణమును గూర్చిన అలోచన

వుండదు. ఎన్నో బలహీనతలు వున్న మాసవునిలో కూడా మార్పు రావచ్చునేమో కాని స్వార్థము కలవానిలో మానసిక పరిపర్త నరాదు, స్వార్థపునకు పరమార్థము ఎన్నటూ అందమ.

పాముల మద్య ఎంత జొగ్రత్తగా వుంటామో స్వార్థపుల మధ్య కూడా అంతే జొగ్రత్త వహించాలి. స్వార్థపులు ఎప్పుడు ఎక్కుడ ఎలా కాటు వేస్తారో నీవు ఊహించలేవు. స్వార్థపరునికి వాని కంటిలో నున్న దూలము కనిపించదు కాని ఎదుటివారి కంటిలోని నలుసును కనుగొంటాడు స్వార్థపరుడు ఎదుటివారిలో నున్న మంచి తనమును కళ్ళుండి చూడలేదు, చెవులుండి వినలేదు. స్వార్థమునకు మంచితనమునకు పొత్తు పొసగదు. మంచితనమును అమాయ కత్వముగా స్వార్థపరుడు పరిగణిస్తాడు.

కామ్యకర్మలు మనిషిలోనున్న స్వార్థమును పెంచుతాయి. ప్రపత్తిఫలాపేక్ష లేకుండా, సోమరితనము లేకుండా, అభిమానదురభి మానములు లేకుండా నిరంతరము సమాజము కోసం పనిచేస్తే స్వార్థము కొంత వరకైనా పలుచ ఐడుతుంది. నిష్టామకర్మ మనస్సు శుద్ధి చేస్తుంది. నిష్టామకర్మ చేసేవాదు నారాయణ స్వార్థమును పాందుతాడు. యజ్ఞ దాన, తపస్సుల వలన స్వార్థము పూర్తిగా కరిగి పొతుంది. స్వార్థము కరగుండా ఆత్మ సామ్రాజ్యమునకు అధిపతి ఎలా కాగలడు? స్వార్థము నశిస్తే, తోటి మానవులపట్ల దయ, సానుభూతి కలుగుతాయి.

స్వార్థమును పరమార్థముగా పెట్టుకొన్న వాడికి త్యాగము యొక్క వైఖవము ఎలా తెలుస్తుంది? త్యాగము వ్యక్తి భావనను

కరిగిస్తుంది. త్యాగబుద్ధిని వృద్ధి చేసుకుంటే స్వార్థబుద్ధి దూరము అవుతుంది.

18

కొవ్వెత్తి తాను కరిగిపోతూ ఎదుటివారికి వెలుగును ఇస్తుంది. గంధపుచెక్కు తాను అరిగిపోతూ ఎదుటివారికి పరిషుభును వెదజల్లుతుంది. చెఱుకు ముక్కు తాను నలిగిపోతూ ఎదుటి వారికి తియదనమును పంచుతుంది నీవు స్వార్థముతో మొక్కు నాటినా అది నిస్వార్థముగానే ఫలమును యిత్తుంది. స్వార్థమనే ఊబిలోకూరుకు పొంచిన వారికి వాటి త్యాగ నిరతి ఎలా అర్థము అవుతుంది. స్వార్థమనేఊబినుండి బయటపడుటకు త్యాగమనే కొమ్మను పట్టుకోవాలి.

ప్రతిఘటము అణించేది త్యాగము కాదు. ఫలితమును సమాజమునకు అర్పించి పనిచేయడమే త్యాగము. ఇష్టమంలేని వస్తువులను వదలి వేయుటి త్యాగముకాదు. ఇష్టమైన వస్తువులను వదలి వేయడమే త్యాగము. బాహ్యవస్తువులను త్యాగం చేయుట త్యాగముకాదు. ఆత్మను తెలుసు కొనుటకు ఆశ్చర్యము పచ్చే వాసనలను వదలి పెట్టడమే త్యాగము. దుష్టవాసనలను, దురభాగసములను, దురాలోచనలను, దుర్వాసనలను, దురాశను విడిచి పెట్టుట కూడా త్యాగమే.

నీవు పేరుకోసం ఎంత అయినను త్యాగము చేస్తావు కాని, దేపుని ప్రీతికోసం త్యాగం చేయ్యగలవా? బాహ్య వస్తువులను

ఎన్నింటిని త్యాగము చేసినా, మిథ్య నేనును త్యాగము చేయకపోతే అజ్ఞానము నిన్న విడిచి పెట్టదు. ఈమిథ్య నేనే శాంతిని, సుఖాన్ని మాక్షాన్ని పాందకుండా నిన్న సంసార చక్రములో పెట్టి నలిపి వేస్తుంది. ప్రతిజన్మలోను నిన్న వెంటాడుతూనే వుంటుంది.

త్యాగిక లోకమంతా తన గృహముతో సమానము. తన్న తాను మఱచిపోయి చేసే ప్రతిపని త్యాగంతో సమానము. త్యాగము వలన ఏకాగ్రత, పవిత్రత సిద్ధిస్తాయి. పవిత్రత నిన్న పునీతుష్టీ చేస్తుంది.

19

ఈ లోకములో శారీరకముగా గాని, మానసికముగా గాని, ఒకరినిపోలి మరించకరు ఉండరు. ఎక్కుడో అక్కుడు కొంచెము అయినా తేడా కనిపిస్తుంది. సాంఘిక పరమైన, అర్దిక పరమైన విషయములలో కూడా వ్యత్యాసము వుంటుంది. అలాంటప్పుడు ఒకరితో పోల్చుకొని, పాంగిపోవలసినది ఏమున్నది ? కృంగిపోవలసినది ఏమున్నది ?

ఎదుటివారు నీకంటే ఎక్కువ అవి భావిస్తే నీలో “అసూయ” పుడుతుంది. తక్కువనిభావిస్తే “అల్పత్వము” కలుగుతుంది పూర్వ జన్మ సుకృతమును బ్యాటీ కొంతమంది సాందర్భ వంతులుగాను, కొంతమంది శ్రీమంతులుగాను, కొంతమంది మంచి గుణములతోను మరికొంతమంది మేధావులుగాను పుడతారు. వారినిచూచి అసూయ

పదుట వలన నీరు ఏమియూ కలిసిరాదు. ఈజస్సులో నీవు కష్టపడి మంచిగుణములను సంపాదించు కొనుటకు ప్రయత్నము చేయాలి.

సాటి మానవుని అభివృద్ధి చూసి ఒర్చులేని వానిని “అసూయ పరుడు” అని అంటారు. అసూయగ్రస్తులు పెట్టిన బాధలు, చేసిన హంసలు చరిత్ర పుటలలో ఎన్నో కన్నిష్టాయి. అనుర సంపదతో పుట్టినవారిని అసూయ ఉదయస్తుంది. అసూయ మనస్సును బంధిస్తుంది. అబ్బానములో ముంచుతుంది. మనోవికాసమును గలుగ నీయదు. కర్కుక్కేత్రములో రాణించుటకు అడ్డుగా నిలుస్తుంది. అసూయ నరకప్రాపాయము.

అన్ని చెడ్డగుణములలో ఎందుకూ పనికిరాని చెడ్డ గుణము అసూయ. అసూయ నిన్న సూదివలె పొడుస్తూ వుంటుంది. అసూయతో నిండిన మనస్సునకు శాస్త్రము ఆర్థము కాదు. హృదయములో అసూయను నింపుకొని దైవమును పూజించినా, భజించినా దైవముచేత ఆక్రమించ బడదు.

అసూయతో మండుతున్న వానికి అభ్యుదయ దృక్పథము వుండదు. అసూయగ్రస్తునికి మానసిక పరివర్తనరాదు. అసూయగ్రస్తుడు ఆత్మసాధన చేయలేదు, మర్యాదస్తులకు, ఆత్మశాంతిని, ఆత్మ వైభవమును పాందలేదు. మర్యాదస్తులకు, నెమ్మదస్తులకు. వినయవంతులకు, పుణ్యవంతులకు, కరుణామయులకు అనసూయులకు ఆత్మ వైభవము అందుతుంది. అసూయ నీ దేహమును, మనస్సును వేడకిస్తుంది. అసూయ అనే అగ్నిని ప్రేమ అనే నీరుతో అర్పాలి.

20

ఈ లోకంలో నీకు కన్నిస్తున్న ప్రేమ ప్రేమకాదు, వ్యామో
హమే! ప్రేమ, మోహము పరస్పరము భిన్నమైనవి ప్రేమ వెలు
తురును ఇస్తుంది. మోహము చీకటిలోనికి నెట్టుతుంది. ప్రేమ
అడుగదు. మోహము అదుగుతుంది. ప్రేమ అపరిమిత మైనది.
మోహము పరిమిత మైనది. ప్రేమలో హెచ్చు తగ్గులు ఉండవు.
మోహములో హెచ్చు తగ్గులు వుంటాయి. ప్రేమగల వానికి లోక
మంతా తన కుటుంబమే. భోగోళికమైన హద్దులు వుండవు. మోహ
ముగలవాడు తన కుటుంబమునే గృహముగా చూస్తాడు.

సాంఘికముగా ఎటువంటి ఉన్నత స్థానములో పునాద్య మోహ
ముగలవాడు కూలివాడే. మోహముగల వానికి ద్వేషించడమే గాని,
ప్రేమించడం తెలియదు. మోహముగల వానికి చెదు మంచిగా
కన్నిస్తుంది. మర్యాద బలహీనతగా కన్నిస్తుంది. మోహము మనో
వికారములను తెచ్చి పెదుతుంది. అహంకారమే తాను అనుకునే
వాడు తోట మానవుని సేవించలేదు, ప్రేమించలేదు. మోహము
యొక్క మూలమును చూడలేనివాడు మోహమును తెలిగించుకో
లేదు.

ప్రేమ స్వచ్ఛమైనది, నిర్మలమైనది, నిశ్చలమైనది. ప్రేమ
తత్వము భిన్నత్వమును తగ్గించి, సమదృష్టిని సమకూరుస్తుంది.
సమదృష్టి లేకుండా భగవంతుని స్వరూపమును పాండలేము.
ప్రేమమయులుగా జీవించేవారు అమృత స్థితిని పాండుతారు.

ఎండుమావిని చూసి దొహము తీర్చుకోవాలనటం ఎటువంటిదే ప్రేమలేని జీవితమునకు జ్ఞానోదయము అప్పుతుంది అనటం కూడా అటువంటిదే. సాటి మానవునిపట్ల ప్రేమ లేనివాడి మనస్సుకు, మాటకు, చేతకు అంతరము పెరుగుతూ వుంటుంది. అందరిపట్ల కరుణ కలిగియుంటే వ్యక్తిభావన ఎండిషాతుంది. ధర్మమును కేంద్రముగా పెట్టుకొని జీవించడం నేర్చుకోవాలి. భగవంతునికోసం సామాన్య ధర్మములను విడిచి పెట్టినా దేషం లేదు.

ఈశ్వరునికి ప్రపంచముగా ఒక రూపము లేదు. అన్ని రూపములు ఈశ్వరునివే. ఈశ్వరుడు నీ హృదయములో ఆత్మగా, స్వియముగా ప్రకాశించు చున్నాడు. నీ ఇంద్రియ గుణములను, మనో ధర్మములను, బుద్ధి చాపల్యమును, ఆత్మమీద అరోపించుట వలన నీకు ఆత్మ అవగాహన కావటం లేదు. నీకు ఈశ్వరుని ఆస్తిత్వము పట్ల స్థిరమైన, లోతైన విశ్వాసము వుంటే మనస్సు చలించదు. ఈశ్వరుణ్ణి గాఢముగా, గూఢముగా ప్రేమిస్తే జీవలక్షణములు చీకిమన్న అవుతాయి ప్రేమలేని జీవితమునకు యోగముసిద్ధించదు. ఈశ్వర దర్శనము లభించదు.

ఈశ్వరుని కంటే ఎక్కువగా నిన్న ప్రేమించేవారు లేరు. భోతికమైన తల్లిప్రేమ కంటే ఈశ్వరుని ప్రేమ గొప్పది తల్లి ప్రేమ భోతికమైనది, లోకమయినది. ఈశ్వరుని ప్రేమ అభోతికమైనది అలోకమైనది. ఈశ్వరుడే నీకు నిజమైన బంధువు. ఈశ్వరునిపట్ల ధ్యానము పెంచుకుంటే ధ్యానముగా మారుతుంది. ధ్యానము చేయగా, చేయగా ఆత్మను పాందుటు అడ్డుగానున్న కల్పము బయటకు నెట్టివేయ బడుతుంది.

ఆధ్యాత్మికముగా అభివృద్ధికి దావాలంటే ఈశ్వరానుగ్రహము అవసరము ప్రతిఫలమును ఆపేక్షించుండా పనిచేస్తే ఈశ్వరాను గ్రహము వర్షిస్తుంది. ఈశ్వరానుగ్రహము వర్షించినవేళ నీ మనస్సు ఇంద్రియములు చల్లబడతాయి సద్భుద్ధికలుగుతుంది. బుద్ధిలోని అన్ని కొణములు వికసిస్తాయి. వాసనా రూపములోనున్న బరువైన రాళ్ళు ఈశ్వరానుగ్రహము వలన మాత్రమే హృదయము నుండి బయటకు కొట్టుకొని పోతాయి. ఈశ్వరానుగ్రహము నిన్న జనన, మరణ, రూప, సంసారము నుండి విమోచన కలిగిస్తుంది.

21

ఈసృష్టిలో మానవుడు నిజముకంటే, కల్పితమునే ఎక్కువ ఇష్టపడతాడు. కృత్రిమముగా జీవించేవాడు ఈలోకములో తనంతటి వాడు లేదు అనుకుంటాడు. స్థారమే కృత్రిమ జీవితమునకు కారణము. ఆత్మ సహజమైనది ఆందువలన సహజముగా జీవించే వారికి మాత్రమే ఆత్మ లభ్యమౌతుంది గాని కృత్రిమముగా జీవించే వారికి మాత్రము ఆత్మ లభ్యముకాదు.

లోపల ధర్మబుద్ధి లేకుండా, వెలుపలకు మాత్రమే ధర్మపుడుగా కన్నించడమును డంబము అంటారు. అసుర సంపదలో జన్మించిన వారికి డంబము ఉంటుంది. డంబము నరకమునకు ద్వారము. డంబము యొక్క గర్భములో నుండి ఆడంబరము పుడుతుంది. ఆడంబరముగా జీవిస్తే జీవలక్షణాలు పెరుగుతాయి. ఆడంబర జీవితమునకు అలవాటు పడినవాడు భోతీకముగా కొంత

పురోగతిని సాధించినా, అధ్యాత్మికముగా అధోగతిపాలు అపుతాడు. ఉధార్తముగా ఆలోచించలేదు. మనస్సును నిదానముగా వుంచుకోలేదు. మాటలో సరళతకాని, స్పష్టతకాని కన్నించదు.

చేసేది మంచిపని అయినా, నిరాడంబరముగా నిరహంకారముగా, నిర్మలముగా, నిశ్చలముగా చేయాలి. అలా జైసే అద్భుషము కలుగుతుంది. నిరాడంబరముగా జీవించేవాడు వ్యసనములకు దూరము అపుతాడు. సభ్యత తెలుస్తుంది. సంస్కారము ఆలవడుతుంది. ఆత్మలాభము కాంక్షించేవాడు ఆడంబర జీవితమును వదులు కోవాలి. సాధకునికి నిరాడంబర జీవితమే ప్రాణము పోస్తుంది.

కొంత మందికి ధనకాంక్షతోపాటు, కీర్తి కాంక్ష కూడ వుంటుంది. కీర్తికాంక్షను జయించటము ఉత్సమాత్మములకు కూడా కష్టము. అధ్యాత్మిక రంగములో ఎంతో ఆఖివృద్ధి సాధించిన సాధులను కూడా కీర్తికాంక్ష విడిచి పెట్టదు. కీర్తి కాంక్ష అహం వృత్తిని పెంచుతుంది. కీర్తి కాంక్షను దాటలేనివాడు దేహవాసనను, లోకవాసనను ఆత్మికమించలేదు. సత్యాన్స్మేషకునికి కీర్తికాంక్ష చిట్టచివరివరకు అడ్డు పడుతూనే వుంటుంది. నామ రూప దృష్టిని పెంచుతుంది. ఆత్మబుద్ధిని కలుగ నివ్వదు.

కీర్తి ప్రధానముగా పెట్టుకొని పనిచేసేవాడు, అబ్బానపు పారలలో చిక్కుకుంటాడు. కామక్రోధములను జయించుట కంటే కీర్తికాంక్షను జయించుట కష్టము. ఈశ్వర దర్శనమునకు కీర్తికాంక్ష అడ్డు గోడగా నిలబడుతుంది. నిరంతరము ఈశ్వరుని స్వరిం

చుటు వలన మాత్రమే అడ్డు గోదను పడగొట్టు గలవు. ఈశ్వరాను గ్రహము లేకుండా కీర్తి కాంక్ష వదలదు. కీర్తికోసం దానం చేయ దంకంటే గుప్తదానము ఉదాత్తమైనది. గుప్తదానమునకు ఈశ్వరుడు సంతోషించి ముక్కి మార్గమును చూపిస్తాడు.

22

సంపద, సాందర్భము, కీర్తి ఉన్నవారు వాటితోటి సమాన ముగా వినయమును పెంచుకోవాలి. వినయమే నిజమైన సంపద. ఈ సంపదము దేవుని బ్యాంకులో వేసుకోవచ్చును వినయము కీర్తి కాంక్షను పలుచబడేటట్లు చేస్తుంది. కీర్తికాంక్షను త్వజించ కుపడా మనస్సును, ఇంద్రియములను జయించలేవు. ప్రజ్ఞను పెంచుకోలేవు. ఏనాటికైనా వినయము లేనివాడు విజ్ఞానమును సంపాదించ లేదు.

విద్యార్జనకైనా, ధనార్జనకైనా వినయము ముఖ్యము. వినయము లేనివాడు జీవితములో ఏ రంగములో కూడా రాణించలేదు. వినయము లేనివాడు దేవతానుగ్రహమును పొందలేదు. వినయము నటించుట వలన రాదు. భగవంతుని యందు భక్తి, తోటి మానవుల పట్ల గౌరవము ఉన్నవారికి వినయము వస్తుంది. గొయ్యని త్రత్వము గడ్డపార ఎంత అవసరమో భగవదనుభవమును పొందుటకు వినయము కూడా అంతే అవసరము.

అత్యు లాభము పొందుటకు ప్రయత్నించేవాడు వినయము లేకపోతే దానిని సంపాదించుకోవాలి. విదేయత, వినీతత గలవానిని

ఎన్ని కీళ్ళ సమయాలకు గురిచేసినా నిర్వికారంగానే వుంటాడు. చమురు లేకుండా దీపము ఏవిధముగా వెలుగదో అదేవిధముగా వినయము లేకుండా మనస్సులో పరివర్తనరాదు. దైవము పట్ల విశ్వాసము టుదరదు. వినయము కలవాని మనస్సు అంతర్ముఖమై ఆత్మదర్శనమునకు సహకరిస్తుంది.

23

సద్వాసనలను అభివృద్ధి చేసుకొని దుర్వాసనలను ఎలా తేలి గించుకోవాలో తెలుసుకొన్నాం. ఇప్పుడు ద్వాంద్వముల నుండి ఎలా బయట పడాలో తెలుసు కుండాం. ద్వాంద్వములను దాటిన వాడికి మాయ దారి ఇస్తుంది.

రాగద్వేషములను, నామరూపములను, సుఖ దుఃఖాలను ద్వాంద్వములని అంటారు. ఇవిలన్ని కలిసి మనస్సును బంధిస్తాయి. దైవత బుద్ధి ద్వాంద్వములను పెంచుతుంది. ద్వాంద్వములో చిక్కుకున్నవాడికి చ్ఛేతన్య స్థాయి పెరుగదు. ఆలోచించే అలవాటు తగ్గుతుంది. ఆలోచన లేకపోతే బుద్ధికి పని ఉండదు. తనను తాను తెలుసుకోనుటకు దుర్భాగ్ది పీడ వదిలించుకొని సద్గుద్దిని సంపాదించుకోవాలి.

ద్వాంద్వములలో చిక్కుకున్నవాడు సమాజమునకు అజ్ఞానమును పంచిపెడతాడు. కలహాలమునకు కారణములపుతాడు. మాయమాటలు, తుంటరి మాటలు ప్రచారము చేస్తూ సంఘములో అగ్ని

పుష్టిస్తాడు గృహములను శ్కృశానముగా మార్పుటకు ప్రయత్ని
స్తాడు. దైత్య భావన గలవాని గుండె చప్పుకు తెలుసుకోనుట.
కష్టము, ద్వాద్యములు బలీయములైతే వంచకులుగా, తాంత్రికు
లుగా మారుతాయి.

ఇందియ శుద్ధిలేనివాడు ద్వ్యాంద్వ్యములను జయించలేదు.
ద్వ్యాంద్వ్యములకు దూరమగుటసం సహృదయము, సాజన్యము, తపో
బలము అవసరము దైవత బుద్ధిని విడనాడితే గాని అద్వైత.
స్మృతిని అందుకోలేవు.

ప్రతిమనిషి హృదయములో రాగము ఉంటుంది. ద్వేషం
ఉంటుంది. ఈ రెండు మనిషికి శత్రువులే. రాగంతో, ద్వేషంతో,
కామంతో, క్రోధంతో చేసిన పనుల వల్లనే ఈ దేహం వస్తుంది.
రాగద్వేషాలే లేకపోతే దేహాత్ముత్తి ఉండదు. రాగద్వేషములే
అశాంతికి, దుఃఖానికి కారణము. అత్మజ్ఞానమునకు ఆధ్యాత్మికిలేవి
రాగద్వేషములే. అందువలన సర్వవిధముల ప్రయత్నము చేసి
వాటిని తొలగించుకోవాలి.

నన్న ఎవరైతే పాగిడితే రాగం పుడుతుంది. ఏమర్చిస్తే
ద్వేషం పుడుతుంది. రాగం అంటే ప్రీతి, ద్వేషం అంటే ఏవగింపు
మోహమువల్ల రాగము పుడుతుంది. బుద్ధిలోని దేషమువల్ల ద్వేషం
పుడుతుంది. ఈలోకంలోని పేచీలకు, అశాంతికి, దుఃఖానికి రాగ
ద్వేషాలే కారణం నీలో రాగద్వేషాలు ఉన్నంత కాలము
మనస్సు బహిర్ముఖము అవుతూనే వుంటుంది. బహిర్ముఖమయ్యే
మనస్సుకు అత్మసుఖము అందదు.

నీ హృదయములో గూడు కట్టుకొని పున్న బజ్జానమే రాగముగా, ద్వేషముగా వ్యక్తము అవుతుంది. కామములో నుండియే రాగద్వేషములు పుడతాయి. రాగద్వేషములు, కామక్రోధములు పైకి వేరుగా కనిపించినా మూలములో ఒక్కటి. నీకు ఏదైతేచెదు చేస్తుందో దానినే నీవు మంచి అనుకొని అసత్యమును సత్యము అనుకొని, అనిత్యము నిత్యము అనుకొని, అనాత్మను ఆత్మ అనుకొని మమకారమును పెంచు కొనుటపలన రాగము పుడుతుంది. నీ యుష్ణమునకు ఎప్పారైనా అడ్డుపడితే ద్వేషము పుడుతుంది. రాగద్వేషములు నీ ఇంద్రియములను, మనస్సును, బుద్ధిని ఆక్రమించి వివేకమును అణచి నీ హృదయములో నిరంతరము స్వయముగా ప్రకాశిస్తున్న ఆత్మను తెలుసుకోఱుండా చేస్తున్నాయి.

నీ మనస్సు కుదురుగా ఉండక పోవటానికి, నీ బుద్ధి స్థిరముగా ఉండగా పోవటానికి నీలోని రాగద్వేషాలేకారణం. నిన్న రాగద్వేషములతో ముంచేత్తేది, సంసార చక్రములో బంధించేది, హింసకు గురి చేసేది, నరకమునకు తీసుకువెళ్ళేది నీ అహంకారమే. రాగం వచ్చినా, ద్వేషం వచ్చినా, అహంకారమునకే. అప్పుడే ప్రేమించ మంటుంది, అప్పుడే ద్వేషించ మంటుంది. అంటే అహంకారము నిన్న ఉదురుగా వుండనీయదు. మనోమూలము తెలిసే వరకు రాగద్వేషాలు నిన్న వదలి పెట్టావు.

రాగద్వేషములను హృదయములో నింపుకొని పనిచేస్తే అపని నిన్న బంధిస్తుంది. మనస్సులో ఎగుడు దిగుడులు లేకుండా, అసక్తి లేకుండా పనిచేస్తే విమోచనము కలుగుతుంది. నీ హృదయాలో రాగద్వేషాలు ఉన్నంత కాలము భగవంతునిపట్లు, భగవంతుడు చెప్పిన మాటలపట్ల విశ్వాసము కుదరదు. పసిపిల్లల కోసం

తల్లులు పత్యము ఎలా చేస్తారో అదే విధముగ భగవంతుని కోసం నీ ఇష్టాయుష్టాలను విడిచి పెట్టాలి.

భక్తితోనే రాగద్వేషాలను తొలిగించు కోవాలి. భక్తి వలన మగిస్సునకు ప్రపసన్నత చేష్టారుతుంది. దైవ ప్రపసాదమే ప్రపసన్నత. దైవ ప్రపసాదము లేకుండా మానవుడు ఉన్నదానిని ఉన్నట్లుగా, లేనిదానిని లేనట్లుగా తెలుసుకోలేదు.

24

ఈస్యష్టిలో ఏది అంటే నీకు ఎక్కువ ఇష్టం? నీ రూపం అన్నా, నీ నామము అన్నా నీవు ఎక్కువ యిష్ట పడతావు. నీకోక పేరుంది. ఆపేరుతో పిలిస్తేనే నీవు పలుకుతావు. ఆ పేరే నీయొక్క గుణగుణాలను తెలుపుతుంది. ముందు నీ రూపము వచ్చింది. తరువాత ఆరూపానికి ఒక పేరు వచ్చింది. నీవు ఈ నామరూపాలతో కలిసిపోయి జీవించు చున్నావు నీ రూపాన్నిగాని, నీ నామాన్నిగాని, ఎవరైన విమర్శనే నీకు కోపము వస్తుంది. రోషం వస్తుంది. పేచీలకు దిగుతావు. నీ రూపాన్ని, నీ నామాన్ని, బలపరుచు కొనుటకు నీ కాలాన్ని, ధనాన్ని, శక్తిని, యుక్తిని వృధా చెస్తున్నావు.

నీ హృదయంలో ఉన్నదే ఈ లోకంలో కనిపిస్తుంది. నీ హృదయంలో లేనిది ఈ లోకంలో కనిపించదు. నీ హృదయంలో ఉన్న వాసనలే బయట నామరూపాల క్రింద కన్నిస్తాయి. నామరూపము లతో కనిపిస్తున్న ఈ లోకము ఎంత కాలమైతే నిజంగా కనిపిస్తుందో

అంత కాలము నీ మనస్సు బహిర్యుభము అపుతుందేగాని అంతర్యుభము కాదు. సంటుచిత్తమైన మనస్సు నామరూపాలతో కూరుకొని పోతుంది. విశాలమైన మనస్సు నామరూపాలను దాటుతుంది.

నీ మనస్సు రూపాన్ని ఆకర్షించినట్లుగా రూప రహితమైన “ఆత్మ” ను ఆకర్షించలేదు. సహజముగా రూపమునకు ఆకర్షించే గుళము ఉన్నది. నామరూపదృష్టి అష్టానమును పెంచుతుంది. అష్టానములో నుండియే అహంకారము పుడుతుంది. నామరూపముతే అహంకారమునకు మేత. నీ అహంకారము ఎప్పుడు ఏవో ఒక రూపంవెంట, ఏదో ఒక నామంవెంట తిరుగుతూనే పుంటుంది. నామ రూపాత్మకమైన బుద్ధి లోకవాసనలో కూరుకొని పోతుంది ఆత్మ సిద్ధికి లోకవాసన పెద్ద ప్రతిబంధకము. నామ, రూపదృష్టిని త్వజించి పనిచేస్తే నీ మనస్సు విశాలమైన నామ, రూప రహితమైన “ఆత్మ” ను అందుకుంటుంది.

నీవు నామరూపాలకు అలవాటు పడి ఉన్నావు. కాబ్యాటి భగవంతున్ని నామాన్ని, రూపాన్ని పుట్టుకొని ధ్యానిస్తే, అంతకుముందు ఏ నామరూపములు అయితే నిన్న బంధిస్తున్నాయో అవి క్రమక్రమముగా ప్రక్రూతు తప్పులుంచాయి. నినంతవము భగవంతుణ్ణి భజించడం వలన నామ రూపదృష్టి సన్మగిల్లుతుంది. భగవతును రూపాన్ని నామాన్ని నీ హృదయములో కట్టివేయాలి. ఎన్ని కష్టములు వచ్చినా సరే భగవంతుని రూపాన్ని, నామాన్ని విడిచి పెట్టుకూడదు.

కొంతమందికి రూపము అంటే యిష్టము. మరికొంతమంది నామంలంటే యిష్టము. భగవంతుని రూపము ఆరాధించుట కంటే

భగవంతుని నామమును స్వరించుట మంచిది. భగవంతుని నామం చేసేటప్పుడు ప్రీతిగా వేస్తే మనస్సునకు ఏకాగ్రత కుదురుతుంది నిరంతర నామ స్వరణ మనస్సును శుద్ధిచేస్తుంది. పరిశుద్ధమైన మనస్సు మాత్రమే అత్మాకారము చెందుతుంది. శరీరమునకు స్వానం ఎటువంటిదో మనస్సునకు భగవంతుని స్వరణ అటు వంటిది.

భగవంతుని నామరూపాలను ధ్యానించుట వలన నీ హృదయములోని దుష్ట సంస్కరములు రాలిపోయి, మంచి సంస్కరములు పుట్టుకొని వస్తాయి. భగవంతుని నామం మీద పూర్తి విశ్వాసము వుంచి, నిరంతరము భగవంతుని నామమును స్వరిస్తే, ఆ నామమే నావలాగ ఉపయోగపడి మనస్సు ఆనే మహా సముద్రము నుండి దాటిస్తుంది.

అవతార పురుషుల యొక్క చిత్రపటములను చూచుట వలన, వారి నామము స్వరించుట వలన, వారి ప్రపంచము నీకు అందుతుంది. వారి ప్రపంచము వలన మాత్రమే నీ స్వమాపమైన అత్మను తెలుసుకోని అమృతత్వమును పాందుతావు.

25

ప్రతి మనిషికి సుఖం కావాలి. కాని ఆ సుఖం ఎక్కుడ వుందో, ఎక్కుడ నుండి వస్తుందో ఎవ్వడైనా గమనించావా ? ఏ సుఖం కోసం అయితే నీవు వెదుకుతున్నావో ఆ సుఖం బయటలేదు

నీహృదయములోనే ఉంది. దేహంలో సుఖం లేదు. మనస్సులో సుఖంతేదు. విషయాలలో సుఖం లేదు. అత్మలోనే సుఖము ఉంది. ఆత్మలో సుఖము లేకపోతే నిద్రలోకూడా సుఖంపుండదు. మానవుడు సుఖము కోసమే నిద్రను కోరుకుంటున్నాడు. నిద్రలో దేహస్పృష్టా, లోకస్పృష్టా లేకపోయినా సుఖముగానే పుంటుంది.

సుఖము, ఆనందము, అప్స్తాదము, పర్యాయ పదములు, మానవుని స్వరూపమే సుఖము, అందువలన మానవుడు తనంటేనే తాను ఎక్కువ యిష్టపడతాడు. అహంకారము కాటేస్తున్నంత కాలము మానవునికి తన స్వరూపసుఖము అందదు. మోహములో పడిన వాడికి మోక్షము, శాంతి, కాంతి అందవు. మోహం అంత్మమైన వెంటనే సుఖం వ్యక్తమౌతుంది.

మానవుడు భోగాన్ని కోరుకుంటాడు. ఎందుచేతనంటే భోగాను భవములో సుఖము పుందని బ్రథమించు చున్నాడు కాబట్టి. కాని భోగము గర్జములో దుఃఖము పుందని, భోగము గర్జములో నరకం పుందని, భోగమే అనేక జన్మలకు కారణమౌతుందని తెలుసుకో లేక పోతున్నాడు. ధనము, సైన్సు, టెక్నాలజీ దేహమునకు భోగమును మనస్సునకు కొంత ఓదార్ఘును కలిగించినా, మానవుని దుఃఖములేని స్థితికి తీసుకొని వెళ్ళేవు. బహిర్ఘుఖము అయ్యే మనస్సు భోగమును కోరుకుంటుంది. అంతర్ఘుఖమైన మనస్సు అత్మ సుఖమును రుచి చూస్తుంది.

తాను ఎవ్వోడో తనకు తెలియని మానవుడు సుఖి కాలేదు. తనను తాను తెలుసుకోనుటకు దేహమునకు ఆరోగ్యము, మనస్సు

నకు శాంతి అవసరము. శాంత చిత్తములేనివాడికి సుఖము ఎక్కుడు నుండి వష్టంది ? అత్యాబుద్ధి కలవాడు మోష్జు సుఖమును అనుభవిస్తాడు. దేహాబుద్ధి కలవాడు దుఃఖమును అనుభవిస్తాడు. దేహాబుద్ధి దుఃఖమునకు కారణం. దేహాబుద్ధి పొనంతవరకు దుఃఖము వెంటాడుతూనే వుంటుంది. దారిద్ర్యయము కంటే దుఃఖమే మానవ మానసమునకు ఎక్కువ పీడిస్తుంది.

నీకు దుఃఖము వస్తున్నదంటే కారణం ఏదో వుండాలి. కారణం లేకపోతే దుఃఖమురాదు. కారణం తెలిస్తేనేకాని దుఃఖము పోదు. నీవు పూర్వజన్మలో ప్రాగు చేసుకొన్న దుష్ట సంస్కరములే నీకు దుఃఖాన్ని తీసుకొని వస్తాయి. మనిషిని తననీడు ఎలా వెంటాడు తుందో దుష్టవర్తన కలవానిని దుఃఖము అలా వెంటాడుతూనే వుంటుంది. దుష్టవర్తన మూడుత్వమును, అజ్ఞానమును పెంచుతుంది. అజ్ఞానమును తొలగించుకొనే వరకు ఏదేహము ధృంచిన, ఏలోకములోనువున్నా దుఃఖము వెంటాడి ముంచుతూనే ఉంటుంది, మంచి స్నేహములు చేయుట వలన, మంచిమాటలు వినుటవలన. మంచిపసులు చేయుటవలన ఆత్మ విశ్వాసము పెరుగుతుంది. “ఆత్మ” విశ్వాసము దుష్టవర్తనను నిర్మాలిస్తుంది. రాగము, భయము, కోపము, ద్వైపము వలన దుఃఖము కలుగుతుంది. దుఃఖ కారణములైన ఇవి అన్ని త్వజిస్తేనే కాని ఆత్మ సుఖము తెలియదు.

దేహ ప్రారబ్ధమును బ్రత్తి నీకు కష్టములు రావచ్చును. కష్టములను చూచి నీవు భయపడవద్దు, పారిపోవద్దు, ఓర్పుగా ఆ కష్టములు భరిస్తే కొత్తవాసనలు పుట్టవు. దేహప్రారబ్ధముతో మనస్సును

మేళవించకుండా వుంటే ఉన్న వాసనలు నశిస్తాయి. కష్టములను ఈశ్వర ప్రపాదముగా స్వీకరించాలి. శివుడు విషమును ఖ్రింగి ఎంత ప్రశాంతంగా వున్నాడో, ఏను శిలువను మోస్తూ ఎలా అభిగియున్నాడో, అదే ఎధముగ సాధకుడు కష్టములను సంతోషముగా అనుభవించాలి. సుఖాదుఃఖాలు అహంకారమునకే కాని ఆత్ములు కొంచెము కూడ పంబంధములేదు.

నీవు అనుభవించే సుఖాదుఃఖాలు పాలమీద నురుగులాంటివి. సీకు దుఃఖము వచ్చినప్పుడు యిది శాశ్వతము కాదు అనుకుంటే నీ మనస్సు కృంగిపోదు. అలాగే సుఖం వచ్చినప్పుడు యిది కూడా శాశ్వతముకాదు. అనుకుంటే నీ మనస్సు పాంగిపోదు. సుఖాదుఃఖాలను సమానముగా స్వీకరించాలి ఎవరైనా నీ బ్రదృష్టాన్ని కొనియాదినప్పుడు మనస్సులో పాంగు రాతుండ, నిర్వికారంగా ఉంటే క్రొత్తవాసన పుట్టదు. కోరికలేని వాడికి కోపము రాదు. కోపములేని వాడికి శోకము రాదు. శోకము లేనివాడే నిజమైన సుఖి.

జరిగేదంతా ఈశ్వర సంకల్పము. అనుకోనేదంతా మన సంకల్పము. ఈశ్వరుని సంకల్పముతో మన సంకల్పము కలిస్తే పనినెరవేరుతుంది. కలవకపోతే అపని నెరవేరదు ఈశ్వర సంకల్పము బలీయమైనది. ఇది అర్థమైతే మానవుడు ఈశ్వరుని మీద భారమువేయగలడు. ఆయన ఎంత భారమునైనా చూయగలడు. ఈశ్వరుని మీద భారము వేసి తన పనిని తాను చేసుకోనే వాడికి కర్తృత్వము విడిచి పెదుతుంది. దైవత భావన విడిచి పెదుతుంది. దుఃఖముముట్టుకోదు. శాంతిలో స్థిరపడతాడు.

26

మనస్సు చంచలమైనది. గాలికంటే వేగమైనది. గాలిని నిరోధించుట ఎంత కష్టమో మనస్సును నిగ్రహించడం అంతకంటే ఎక్కువ కష్టము. చలించే మనస్సును, పరిగెత్తే మనస్సు ఎలా పట్టుకోవాలో, ఎలా అణచాలో, ఎలా బంధించాలో నేర్చుకొనుటయే నిజమైన విద్య. అభ్యాసము వైరాగ్యము, ఉపాసన మనస్సును నిగ్రహించుటకు సహకరిస్తాయి.

నీ హృదయములోనే ఆనంద సాగరము వున్నది. ఆ సాగరములోనికి దిగులుండ నీ మనస్సే అడ్డుపడుచున్నది. యోగమును అభ్యాసించి మనస్సును నాశనము చేస్తే ఆనందము అనుభవము లోనికి వస్తుంది. సూర్యుడు ప్రకాశిస్తున్నప్పుడు ఆ తేజము నిన్న అవరిస్తుంది. కాని సూర్యుడై చూడాలంటే నీ కళ్ళను సూర్యుని వైపు త్రిప్పాలి. అలాగే నీలో ఆత్మ సర్వదా ప్రకాశిస్తూనే వుంటుంది. కాని ఆత్మను దర్శించాలంటే నీ మనస్సును ఆత్మవైపుకు త్రిప్పాలి.

ఆత్మను ఆన్వేషించడమే మొదటి పని చివరిపని ఈడా. ఆత్మన్యేషణాబుద్ధి కలిగిన వెంటనే ఆజ్ఞానము పలుచ బడటం ప్రారంభ మౌతుంది. ఆజ్ఞానముపోతే ఆత్మ మిగులుతుంది. నీ హృదయములో నున్న ఆజ్ఞానాన్ని తోలిగించు కొనుటకు అభ్యాసము అవసరము. ఒకే తలంపు మీద మనస్సును నిలిపి, ఇతర తలంపులను నిరోధించుటయే “అభ్యాసము.” ఆత్మయందే మనస్సు ఉండేటట్లు చేసి, యితర తలంపులను నిరోధించటం అభ్యాసము చేయాలి.

ఈవిధముగా అభ్యాసము చేయగా చేయగా నీలోని తలంపులు వాసనా సహితముగా రాలి పోతాయి. నేర్చుకొన్నది శాశ్వతము కాదు. నీవు నేర్చుకొన్న మంచి విషయములను అభ్యాసము చేస్తే అని నీ సాంత మోతాయి. అభ్యాసానికి సాధ్యము కానిది. అంటూలేదు. అత్మనిష్ట అలవడుటకు వివేకము అవసరము.

చీకటిలో లైటు ఏవిధముగా ఉపయోగ పదుతుందో అదే విధముగా అజ్ఞానమనే చీకటి నుండి బయట పదుటకు “వివేకము” అలా ఉపయోగపదుతుంది. ఏది సత్యము, ఏది అసత్యము, ఏది ఆత్మ, ఏది అనాత్మ అని తెలుసుకొనుటకు వివేకమును అవసరము. ఈశ్వరుష్టి హృదయ పూర్వకముగా ప్రేమిస్తే ఆయన నీ బుద్ధిని శుద్ధిచేసి, నీ వివేకాన్ని పెంచుతాడు. వివేకమును పెంచుకుంటే ఏనాటికైనా నీ హృదయములో తానుగా ప్రకాశిస్తున్న “సత్యాత్మ” తెలుస్తుంది. వివేకమును ఆచరణలో పెడితే వైరాగ్యమునకు దారి చూపుతుంది.

ఆత్మజ్ఞానము మూడవ నేత్రంలాంటిది వైరాగ్యము లేకుండా జ్ఞానము కలుగదు, వైరాగ్యము లేనివాడు అనాత్మను విడిచి పెట్ట లేము. అందువలన జనన, మరణ, సంసార చక్రము నుండి విడుదల కాలేదు. విషయ భోగములందు రాగము లేకుండ ఉండు టయే “వైరాగ్యము.” కర్తృత్వమును విడిచి పెట్టి పనిచేస్తే వైరాగ్యము వష్టుంది. కారణవైరాగ్యము నిలబడదు. వివేకములో నుండి పుట్టిన వైరాగ్యమే నిలబడుతుంది. కోరికతో ఉన్నవాని మనస్సు బహిర్ముఖము అవుతుంది. వైరాగ్యముతో ఉన్నవాని మనస్సు అంతర్ముఖము అవుతుంది.

వైరాగ్య లాభమును పొందినవాడు లోకములో దేనిచేత అకర్షించబడడు. అనుభవించే వస్తువులు ఎదురుగా ఉన్నప్పటికి చిత్తవికారమును పొందడు. వైరాగ్యము కలవాడికి మనస్సులొంగు తుంది. అత్యు ఆందుతుంది. యోగము సిద్ధిస్తుంది. దుఃఖము దూరము అపుతుంది.

వైరాగ్యశస్త్రముతో అష్టానమును నాశనముచేయ వచ్చును. దైహికమైన శక్తికంటే, ఆయుధ శక్తికంటే. ఆర్థిక శక్తికంటే, వైరాగ్యశక్తి గాప్పది. వైరాగ్యమే నిజమైన సంపద. వైరాగ్యబలంతో శాంత చిత్తమును సాధించ వచ్చును శాంత చిత్తము తనను తాను తెలుసు కొనుటకు సహకరిస్తుంది.

27

విగ్రహాన్ని ఆరాధించి నప్పుడు నీకు శాంతిగా పుంటుంది. ఆ శాంతి ఎక్కడ నుండి వస్తుందో ఎప్పుడైనా గమనించావా ? ఆ శాంతి విగ్రహములోంచి రాపటం లేదు. నీ దృష్టిని ఒక రూపముపై లగ్గుము చేయుట వలన నీ మనస్సు ఏకాగ్రమై నీ హృదయము లోని శాంతే నీకు అందు చున్నది. ఇష్టదైవముపై మనస్సును నిల బెట్టుటయే “ఏకాగ్రత” ఈశ్వరుణ్ణి పూజించడంవలన, జపించుట వలన మనస్సునకు ఏకాగ్రత టుదురుతుంది. పవిత్రత చేకూరు తుంది. ఏకాగ్రతను సాధించుటకు ధర్మప్రవృత్తి సహకరిస్తుంది. నందిశ్వరుడు పరమేశ్వరుణ్ణి ఎంత ఏకాగ్రతగా చూస్తాడో, అదేవిధముగా ఈశ్వరునిపట్ల జీవునికి అంత ఏకాగ్రత ఉదిరితే జ్ఞానోదయం అపుతుంది.

బాహ్య విషయముల వెంబడి పరిగెత్తే మనస్సును ఏకాగ్రము చేయుట కష్ట సాధ్యము. ఏనుగు తొండము ఎప్పుడును చలించు చుండును. ఆ తొండముపై ఒకగొలును పెట్టినచో ఏనుగు దానినే పట్టుకొని ఉంటుంది. అదే విధముగ సదా చలించే మనస్సును భగవంతుని రూపముపైనో, నామముపైనో నిలిపితే దానినే పట్టుకొని ఉంటుంది. సాధ్యమైనంత వరకు ప్రకృతి వాసనలు తగ్గించు కొంటే మనస్సు తేలిక బడుతుంది. నిరంతరము మనస్సును ఆత్మలోనిలుపుటవలన వాసనలు తలంపులుగా మారవు. మనస్సుకు ఏకాగ్రత చేకూరితే జ్ఞానము సముపూర్జన సులభ తరము. ఏకాగ్రత కలవాడు లోకములో దేనినైనా సాధించగలడు.

ఆధ్యమసు తుడవకపోతే నిప్రతిబింబము ఎలా స్వేచ్ఛముగా కనబడదో, అలాగే బుద్ధిని పరిశుద్ధము చేసుకొనకపోతే ఆత్మ గోచరము కాదు. భగవంతుడు మనస్సును శుద్ధి చేసుకోవటం కోసం కర్మను సృష్టించాడు. నీవు దాన ధర్మాలు చేసినా, యజ్ఞయాగాలు చేసినా, పూజ, జప, ధ్యానాదులు చేసినా మనస్సు శుద్ధి అవటం కోసం, నిక్షలమగుట కోసం, ఏకాగ్రము అవటంకోసం, పవిత్రము అవటం కోసం చేయాలి. ఈ జన్మలోనైనా, మరుజన్మలోనైనా, ఈ లోకంలోనైనా, ఏ లోకంలోనైనా, పవిత్రత అనే గుమ్మము ద్వారానే ఆత్మ అనే సాంత యిల్లు చేరాలి.

పరమేశ్వరుని తత్వమును తెలుసు కొనుటకు పవిత్రత ముఖ్యము. ఆధ్యాత్మిక జీవితమునకు పవిత్రత మొలక పంటది. అహంకారమును ఆనుసరించటం మానుకొని ఆవతార పురుషులను ఆనుసరిస్తే పవిత్రత చేకూరుతుంది. సాధన సామాన్య మానవుని

పరమ పవిత్రునిగా మారుస్తుంది. వైషణవుల్లిని పొగొడుతుంది. దైవాన్ని (ఆత్మను) స్ఫురించుట చేతనే మానవుడు పవిత్రీకరించ బడతాడు. పవిత్రత, ప్రపాణిత సహయముతో యొద్దియములను కూడా జయించ వచ్చును.

ఎవని హృదయములో ఆకర్షణలేదో, మరకలులేవో, బరువులు లేవో, ఎవ్వడై తేతన పర్వస్వమును ఆత్మను తెలుసు కొనుటకు అంకితము చేస్తాడో వాడు మాత్రమే పావనుడు ఆపుతాడు. పవిత్రత అగ్ని హోత్రంతో సమానము. భౌతిక ఘైన అగ్ని శరీరమును దహిస్తుంది. జ్ఞానాన్ని జీవత్వమును దహిస్తుంది. అరచేతలోని వస్తువు ఎంతస్పష్టముగా కనిపిస్తుందో, పవిత్రునికి మంచి తనము విలువ అంత స్పష్టముగా తెలుస్తుంది. పవిత్రునికి లోకమంత దైవముగానే కనిపిస్తుంది. నరుణ్ణి నాచాయణునిగా (ఆత్మగా) చూస్తాడు.

నీ హృదయములో ప్రతికరణశ్శద్ది, పవిత్రత ఉంటే నీవు చిన్నపని చేసినా ఈశ్వరుడు ఉప్పాంగిపోయి నీ స్వమాపమును నీకు పట్టిస్తాడు. చేతిలోవువ్వ ముద్దును నోట్లో వేసుకోవటం ఎంత తేలికో పవిత్రతవున్న జీవుడికి జ్ఞానము కలుగుట అంత తేలిక.

28

మనస్సు నిలబడేండుకు ఏనిమార్గములు సహకరిస్తాయో ఇప్పుడు తెలుసు కుండాం. నిరంతరము భగవంతుడిని పూజించ టానికి, అరాధించటానికి, ధ్యానించటానికి “భక్తి మార్గము” సహక

రిస్తుంది. నిరంతరము మనస్సును ఒకే తలంపుపై నిలబెట్టి ఇతర తంపులను నెట్టి వేయుటకు “ధ్యానమార్గము” సహకరిస్తుంది. బహిర్మానమయ్యే మనస్సు నిరోధించి అంతర్మానము వేయుటకు “విచారణా మాగ్గము సహకరిస్తుంది. నీ అర్థతనుబెట్టి, మనస్సు యొక్క అంతస్తును బెట్టి ఏదో ఒక మార్గమును ఎంచుకొని ఆత్మ లభీని పాందవచ్చును.

దైనందిన జీవితంలో “పూజకు” చాలా ప్రాముఖ్యత ఉంది, ఇష్ట దైవాన్ని పుష్టిలతో అందముగా అలంకరించి స్తోత్ర, దీప ధాప, నైవేద్యములతో దైవాన్ని ఆరాధించుటయే పూజ. దైవాన్ని చేతులతో పూజించటంవలన, నోటితో జపించటం వలన, మనస్సుతో ధ్యానించటం వలన, అజ్ఞానపు గోదలు కూలిపోతాయి. మోషమునకు దారి కనిపిస్తుంది.

నీవు యిచ్చే పశ్చాకోసము, నీవు వేసే దండల కోసము, నీవు పెట్టే దండాలు కోసము, నీవు సమర్పించే దక్షణలకోసము భగవంతుడు ఎదురు చూడడు. ఎప్పటికైనా నీ అహంకారమనే ఏకైక పుష్టాన్ని ఆయన పాదాలకు ఆర్పిస్తావేషానని ఎదురు చూస్తూ పుంచాడు. భగవంతునకు వేరుగానున్న ఫలపుష్టాలతోకాదు భగవంతుని పూజించ వలసినది, సద్గుణాలతో పూజించాలి, నీ హృదయ తుసుమాన్ని భగవంతునికి నైవేద్యముగా సమర్పించాలి. నీ స్వమాప మైన ఆత్మ యందు నిలకడగా ఉండగలిగితే దానికిమించిన పూజ ఈ సృష్టిలో లేనేలేదు.

పూజ చేస్తున్నప్పుడు నీ మనస్సు భగవంతుడిని విశ్వసిస్తున్నట్లు నచించి ఇంద్రియములను పూజా కార్యక్రమములకు

వదలితాను ఎక్కుడెక్కుడో తిరుగుతూ నిన్న మాయలో పదవేస్తుంది. నీవు చేస్తున్న పూజను చూచి భగవంతుడు నంతోషించడు, నీ హృదయములోనున్న భావమును చూస్తాడు. నీవు చేసే పూజ నీ ఇందియములను, మనస్సును క్రమశిక్షణలో పెట్టుకపొతే ఆపూజయొక్కప్రయోజనము ఏమిటి? బాహ్యవిషయముల నుండి మనస్సును మళ్ళించి దైవముతో అనుసంధానము చేస్తే జీవలక్షణములు పోతాయి.

పూజ జీవుడికి ఈశ్వరునికి ఉన్న అనుబంధమును పెంచుతుంది. ఈశ్వరునిపట్ల కృతజ్ఞతను కల్గియుండుటకు, శరణాగతిని పెంచు కొనుటకు పూజ సహకరిస్తుంది పూజ క్రమశిక్షణము నేర్చుతుంది. ఏకాగ్రతను సమకూరుస్తుంది. మనస్సులో ఉన్న మాలిన్యమును తోలగిస్తుంది. పరిశుద్ధమైన మనస్సుకుగాని పరమాత్మదర్శనము కాదు.

భగవంతుడిని పూజించేటప్పుడు, ప్రార్దించేటప్పుడు, భగవంతుణ్ణి లక్ష్మీముగా పెట్టుకోవాలి. ఇతర ప్రయోజనములను కొరుకూడదు. భగవంతుడిని పూజించేటప్పుడు, భజించేటప్పుడు, భగవంతునియందు నీ వ్యక్తిత్వము లీనముచేస్తే మనస్సు నిర్మలమవుతుంది. పూజామందిరములో భగవంతునికి చోటు యిచ్చినట్లే నీ హృదయములో భగవంతునికి కొంచెము చోటుయిస్తే నీ హృదయమంతా ఆయనే నిండిపోతాడు.

అహంకారము లేకుండా, స్వార్థము లేకుండా, అసక్తిలేకుండా సహృదయముతో పనిచేస్తే అది పనికాదు పూజే. పూజను పనిని

వేమ చేయుకంది. హూజ చేస్తున్నప్పుడు ఎంత వినయముగా. ఎంత భక్తిగా చేస్తున్నారో అదేవిధముగా పనిని కూడా చేయాలి. పనిలో భగవంతుట్టి చూడటం నేర్చుకోవాలి. సకామ కర్కు నిన్న బంధిస్తుంది. నిష్టామ కర్కు నిన్న ఆజ్ఞానము నుండి విదుదల చేస్తుంది.

భగవంతుట్టి హూజించటం, భజించటం, కీర్తించటం, ఉపాసించటం, జపించటమును “భక్తి” అని అంటారు. ఆధ్యాత్మిక పురోగమనమునకు, మానసిక స్వచ్ఛతతు భక్తి అవసరము. మర్యాదగా మాట్లాడటం, మంచిగా ప్రవర్తించటం కపటము లేకుండ జీవించటం భక్తినుఁడి నేర్చుకోవలసిన పారములు. నీలోనున్నతెలివి తేటలు పక్వమునకు వచ్చి హృదయములోనికి దిగితే జ్ఞాన జిజ్ఞాసకలుగుతుంది. నీలోనున్న జ్ఞాన జిజ్ఞాసయే భక్తిగా మారుతుంది. భక్తితో తెలివిని జోడించటం వలన సమగ్రముగా జీవించవచ్చును మానవజన్మ రావటం, భగవంతునియందు భక్తి కలగటం పూర్వజన్మ నుక్కతము.

విధ్యము ఎలా అభివృద్ధి చేసుకుంటున్నావే, ధనాన్ని ఎలా అభివృద్ధి చేసుకుంటున్నావే అలాగే భక్తిని కూడ అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. ఈశ్వరకాంక్ష భక్తిని సంపాదించి పెడుతుంది. ధనకాంక్ష ధనాన్ని సంపాదించి పెడుతుంది. ధనంవల్ల భోగము వస్తుంది. భక్తివల్ల మోక్షం వస్తుంది. నీవు సంపాదించిన ధనము ఈజన్మకే పరిమితము. కాని భక్తి మాత్రము జన్మజన్మలకు నీకూడ వస్తుంది. భక్తియే నిజమైన సంపద.

స్వతంత్రముగ ఆలోచించ లేనివాడు ఎవరికో ఒక్కరికి భక్తుడు కావలసినదే ! రాజకీయ నాయకులకు భక్తులు ఉన్నారు, సినిమా ఆర్టిష్టులకు భక్తులు ఉన్నారు, క్రీడాకారులకు భక్తులు ఉన్నారు. కానిసత్యానిక(అత్మకి) ఎంతమందిభక్తులు ఉన్నారు. మన అందరికి భక్తి ఉంది. కాని అది ఎక్కుడ ఉండాలో అక్కుడ లేదు. జ్ఞానము కోసము క్షీపరితపించే భక్తి ఎంతమందికి ఉంది ? భక్తి జ్ఞానమునకు మాతభక్తికి జ్ఞానమునకు భేదములేదు. జ్ఞానమే మోక్షము. దైవముపట్ల నీకున్న నిర్వులమైన భక్తి మోక్షమును దారి చూపి స్తుంది.

ఓంతమంది కోరికలు నేరవేర్చు కోవటం కోసం భక్తిగా ఉంటారు. కొంతమంది కష్టములలో ఉన్నప్యుడే భక్తిగా ఉంటారు. మరికొంతమంది వ్యక్తిత్వమును పెంచుకోవటం కోసం భక్తిగా ఉంటారు. సకామ భక్తివలన బానుకున్నపని నేరవేరినా, భగవంతుని స్వరూపమును మాత్రము పొందలేవు. వైరాగ్యములేని భక్తి అభివృద్ధిచెందదు. నీకు ఈశ్వరునిమీద భక్తి ఉండాలి కారణము వెదికితే హృదయములో కనిపించకాడదు. నిష్టామభక్తి ద్వారా మాయాదోషములను తొలగించుకొన వచ్చును. భోగప్రవృత్తి నుండి బయట పడవచ్చును. సకామభక్తి నిన్న అజ్ఞానములో ముంచుతుంది. నిష్టామభక్తి నిన్న అజ్ఞానము నుండి విదుదల చేస్తుంది.

లోకికులు ఇప్పటి నుండి భక్తి ఏమిటి ? అని ఏమ్ములను నిరుత్సాహ పరుస్తారు. ఎవరు ఏమిచెప్పినా భక్తిని మాత్రము విడిచి పెట్టుకండి. లోకికులు పన్నిన వలలో పడకండి. లోకికులతే స్నేహముచేస్తే మీరు ఎంతో కష్టపడి సంపాదించుకున్న భక్తి జారి పోతుంది. భగవంతుని పట్ల భక్తి సన్నగిల్లశీంచా స్థిరముగా ఉండే

టుట్టు చూచుకోవాలి. నీకు ఏదైన సహాయము కావలసినచో భక్తుల దగ్గరుకు వెళ్ళి అడిగి వారు యిచ్చినది పుచ్చుకోవాలి. లోకికులు నీకు సహాయము చేయరు పరికదా నిన్న చులకనగా చూస్తారు. భక్తులే నిజమైన బంధువులు. ఈ విషయము ప్రాణము పోయేవరకు మరువకండి భక్తులు కూడ భగవంతునితో సమానము, లోకికులతో స్నేహములు మాని భక్తులతో స్నేహము చేయాలి.

నీకున్న సాందర్భమును ప్రదర్శించవచ్చు, నీ దగ్గర పున్న వస్తువులను ప్రదర్శించవచ్చు, కాని భక్తి మాత్రము ప్రదర్శించేది కాదు. నీకు ఈశ్వరునికి ఉన్న సంబంధమే భక్తి. భక్తి ప్రకృతి సామ్యకాదు - ఈశ్వరుని సాత్తు. భక్తికి ప్రచారము అక్కరలేదు. భక్తి అతిరహస్యముగా ఉండాలి. భక్తునికి భగవంతునికి భక్తి వారథిలాంటిది. మనిషికి మనిషికి మధ్య రహస్యములు ఉండవచ్చనేమోగాని, భక్తునికి భగవంతునికి మధ్య రహస్యములు ఉండవు.

కశ్యాళ గణములు కలవాడే నిజమైన భక్తుడు. భక్తునికి బాహ్య సంపదలు ఏమి లేకపోయినా భక్తియే భక్తుని రక్షిస్తుంది తల్లికి బిడ్డలపట్ల ఎంత అనురాగము వుంటుందో, భగవంతునికి భక్తుల పట్ల అంతకంటే ఎక్కువ అనురాగము వుంటుంది. భక్తుడు భగవంతుడే తల్లి, తండ్రి, చుట్టుము, స్నేహితుడు సవ్యాం. భక్తుడు నాశనముకాదు. భక్తునికి దుర్గతిలేదు.

నీకున్న భక్తిని జమైతే నీ బాధలను, నీ దుఃఖాన్ని ఆ భక్తి ప్రింగేయాలి. భక్తి వలన నీకు సంతోషము రాకపోతే, నీశరీరము, మనస్సు పులకరించకపోతే అదిభక్తియేకాదు. భక్తి ఉన్న చోటభయం

ఉండదు. భయం ఉంటే నీలో భక్తితక్కువ ఉన్నట్టే. నీ భక్తి నీళ్ళుకలిపిన పాలులాగా ఉండకూడదు. పాదాగు దగ్గర పాలవలే వుండాలి. అహారము జీర్ణము కాకపోతే నీవు ఓదైనమందు వేసు కుంటావు. ఆమాదు కదుపులో ఎలా పనిచేస్తుందో నీకు తెలియదు. జీర్ణము చేయటం ఆమాందు పని కాబట్టి జీర్ణము చేస్తుంది. అలాగే నీకు కూడా భక్తి సంపాదించుకుంటే జరగవలసిన పని నీకు తెలియకుండానే జరిగిపోతుంది.

భక్తివలన చపలత్వం పోతుంది బుద్ధి వికసిస్తుంది. మానసిక స్థాయి పెరుగుతుంది భక్తివలన భేదము నశిస్తుంది. భేదము నశిస్తే భయము వుండదు. నీ హృదయమును బంగారము చేసుకొనుటకు భక్తి ఆపసరము భక్తి అనే బంగారము నిన్న భగవంతుని పాదములవద్దకు చేరుస్తుంది. నిజమైన భక్తి నీ హృదయములో ఉదయిస్తే ఎన్ని కష్టములు వచ్చినా భక్తి ప్రపాహములో కొట్టుకొనిపోతాయి.

భక్తి అంటే రెండు అక్షరములు అనుకోంటున్నారు. కాని, దాని బరువు మీకు తెలియుటలేదు. భక్తి సామాన్యమైనది కాదు. భక్తిలో ప్రేమ వుంది, వినయము వుంది. శ్రద్ధవుంది భక్తి గొప్ప శస్త్రములాంటిది. భక్తి నీ హృదయములో నున్న ప్రాపంచక వాపనలను ఛేదించి, దహించి, నిర్మాలిస్తుంది. ఈశ్వర సాజ్ఞాత్మకరము లభిస్తుంది.

29

గంగానదిలో స్వానము చేస్తే నీ శరీరముపై ఉన్న మాలిన్యము పొవచ్చును. కాని మనస్సులోని మాలిన్యము మాత్రము పొదు మనస్సులోని మాలిన్యమును తొలగించు కొనుటకు మంచితనం అవసరం మంచితనం మనస్సును శుద్ధిచేస్తుంది. మనిషిగా పుట్టిన ప్రతి మనిషి మంచిని పెంచుకోనుటకు ప్రయత్నం చేయాలి. మంచి లోపలికి చూస్తుంది. చెడు బయటకు చూస్తుంది. మంచి బలం లాంటిది. చెడు వాపులాంటిది. మంచిని పెంచుకోవటం కంటే మానవుడు సాధించేది ఏముంది? మంచితనము యొక్క బలముతో అత్యు ముత్యమును పొందవచ్చును. మనస్సును బాగుచేసుకోనుటకు, మంచిని పెంచుకోనుటకు పూజ, జపము, ధ్యానము ఎంతగానో సహకరిస్తాయి.

చేతితో చేసే పూజ కంటే నోటితోచేసే జపము గొప్పది. నోటితో చేసే జపముకంటే మనస్సుతో చేసే ధ్యానము గొప్పది. భగవంతునియొక్క నామమును, ప్రపణవాది మంత్రములను నోటితో ఉచ్ఛరించుటను వాక్ జపమని, అంతరంగములో స్ఫురించుటను మానసిక జపమని 48టారు. వాక్ జపముకంటే మానసిక జపము క్రేష్టము వాక్ జపము అభ్యాసము చేయగా చేయగా మానసిక జపమువకు దారి తీస్తుంది. జపము మానసికమైనప్పుడు శబ్దాచారణతో పనిలేదు. మానసిక జపమే ధ్యానమౌతుంది.

శారీరక తపస్సు, వాచక తపస్సు, మానసిక తపస్సులేని రాదికి ప్రీరబుద్ధి తుదరదు. సమదృష్టి కలుగదు. నిరంతరము

కోరికలతో కాలిపోయేవాడికి, బుతిగా మాట్లాడేవాడికి ధ్యానము ఉదరదు. ఏకాంతముగా ఉండేవాడికి, మౌనంగా ఉండేవాడికి ధ్యానము ఉదురుతుంది. మాటలవల్ల ఉత్సవ్యుమయ్యే మనః ప్రపృత్తిని అదుపులో ఉంచుటకు మౌనం అవసరము. మౌనము అనగా మాట్లాడుటండ్రా వుండటంకాదు, రాయివలె కదలకుండ ఉండటం అంతకంటే కాదు, మనస్సులో ఎట్టి తలంపులు లేకుండ ఉండటమే మౌనం. చిత్తైకాగ్రగతవలన మౌనము సిద్ధిస్తుంది. అవసరమైనప్పుడు మాట్లాడటం, అవసరం లేనప్పుడు మాట్లాడకుండ ఉండటాన్ని వాక్కుమౌనం అంటారు. నేరు మాత్రము మూసుకొని కూర్చుం టేనే చాలదు చిందులు త్రైకేళ్ళ తలంపులను నిరోధించాలి. వాక్కు మౌనము అభ్యాసము చేయగా చేయగా మనోమౌనము సిద్ధిస్తుంది. మనస్సి ధ్యానమందే లగ్నమైనప్పుడు వాక్కుతో పనేముంది. మౌనమే ధ్యానము.

కర్కు ఫలమును త్యజించి, కర్కును అచరించుట వలన సమభావమును సాధించవచ్చును. సమతను సాధించలేని వాడికి మనిషికి దేవునికి మధ్య భేదము కనిపిస్తూనే వుంటుంది. సమత్వములేనివాడికి శాంతికుదరదు, రాగము వదలదు. రాగము వదిలితే ఏకరూపము కలుగుతుంది, సిద్ధుడోతాదు. చేతిలో ఉన్న పనిని వదలకుండ ఏకాగ్రముగా, సమగ్రముగా, శుద్ధిగా, బుద్ధిగా, కళాత్మకముగా, సకాలములో చేయుట కూడా ధ్యానముతో సమానము. కావున ధ్యానము ఎక్కువ అని పని తక్కువ అని భావించవద్దు. ధ్యానము చేయుటవలన వచ్చేఫలితమును నిష్టామకర్కు చేయుట వలన కూడ వస్తుంది.

మనస్సు మృదుత్వము, నిర్మలత్వము పాందుటు ధ్యానమును హృదయ పూర్వకముగా చేయవలెను. ఈశ్వరుడే దిక్కు అని బుద్ధి పూర్వకముగా విశ్వసించిన వాడికి ధ్యానము బాగా సాగుతుంది. పుస్తకాలు ధ్యానము చేసే ఆత్మతెలియదు. ఆత్మను ధ్యానమువేసే ఆత్మతెలియబడుతుంది. ఉన్నది ఒక్కటే (ఆత్మ) అఱునప్పుడు ధ్యానము ఎందుకు చేయాలి? ఆత్మకంటే వేరుగా యింకోకటి (మనస్సు) కనిపిస్తుంది కనుక ధ్యానము చేయవలసి వస్తుంది. ఆత్మక్రోత్తగా సంపాదించుకొనేదికాదు. నిత్య సిద్ధముగా పున్నదే నీవు చేయవలసినదల్లా చెత్తను చీపురుతో ఉడిచ్చినట్లుగా, ఆత్మను తెలుసుకోవటానికి అడ్డు వచ్చే ఆటంకాల అన్నింటిని ధ్యానముతో ఉడిచ్చివేయాలి. ధ్యానమందు శ్రద్ధకలవాడు శాంతిని పాందుటు అడ్డుగా పున్న రాగద్వేషాలను సంహరిస్తాడు. మోక్షమార్గము నుండి జూరడు.

ఆత్మ దర్శనమునకు అడ్డు వచ్చే తలంపులను నెట్టివేయుటకు ధ్యానము వహకరిస్తుంది. ధ్యానముప్రారంథించగానే తలంపులన్నీ కమ్ముతుంటూ నిన్న ముంచివేయుటకు ప్రయత్నము చేస్తాయి. అప్పుడు ఒకే తలంపుపై నీమనస్సును ఏకాగ్రముచేసి, యతర తలంపులను నిరోధించాలి. ఈవిధముగ తదేక ధ్యానము చేయగా చేయగ మనస్సు ఒకే తలంపుపై స్థిరపడి, యతర తలం, పులు బలహీనపడి పలాయనం చిత్తగిస్తాయి. మిగిలిన ఆ ఒక్క తలంపు కూడా తన మూలమైన శుద్ధచైతన్యములో లయమౌతుంది ధ్యానము ఉత్తమమైన అభ్యాసము. ధృతమైన ధ్యానమును అభ్యసించుట వలన మనస్సును బయట తిరగకుండా నిరోధించ వచ్చును. మనోనిగ్రహమే ధ్యానము యొక్క లక్ష్యము.

ధ్యానము చేస్తునప్పుడు మనస్సు అణిగి వుంటుంది, ప్రకృతి లోనికి రాగానే మరల విజృంఖిస్తుంది. అణిగిన మనస్సు ఎప్పుడైనాలేవ వచ్చును. మనస్సు ఆత్మలో లయము అయ్యేవరకు ధ్యానమును విడనాడ కూడదు. కళ్ళుమూసుకొని ధ్యానము చేయాలా? కళ్ళు తెరచికొని ధ్యానము చేయాలా? అన్నది ప్రధానము కాదు. మనస్సు ఒకే తలంపుపై స్థిరపడేటట్లు చూచుకోవాలి మొదట ధ్యానము ప్రయత్న పూర్వకముగా ప్రారంభము అవుతుంది ధ్యానం చేయగా చేయగా తనంతట తానే కొనసాగే స్థితి ఏర్పడుతుంది. ధ్యానము సుస్థిరమైనపుడు ఇక అది నిన్న వదలిషాదు. నీవు అడుతున్న, పాడుతున్న, పనిచేస్తున్న అది అప్రయత్నముగా సాగిపోతుంది ఉచ్ఛవిస, నిశ్చాపలు ఎంత సహజముగ జరుగుతాయో అంత సహజముగానే ధ్యానము సాగి పోతుంది.

సాధకుని అర్థతనుబట్టి ధ్యాన పద్ధతి ఉంటుంది, పట్టుకోకలిగితే నీ లోపల ఆలోచించేవాడిని సరాసరి పట్టుకుంటే, ఆలోచించేవాడు తన మూలమైన శుద్ధ చైతన్యములో తనంత తానుగా లీనమైపోతాడు. లేకపోతే ఆత్మపట్ల ప్రేమ, విశ్వాపము పెంచుకొని హృదయములో ఆత్మను ధ్యానిస్తే ఆత్మ స్వరూపము తెలుస్తుంది.

ధ్యానమువల్ల నీకు బినందము, శాంతి లభిస్తాయి. ధ్యానము వలన ఉత్సవమయ్యే మానసిక శక్తి, నీకర్మ ప్రవృత్తులలో కూడ అభివ్యక్తమౌతుంది. ధ్యానము మనస్సు యొక్క పరిధిలో ఉన్న ప్పటికి నీలోనున్న దురభ్యసాలను బయటకు సెట్టివేయటకు సహకరిస్తుంది. సంస్కృతింప బడకుండా మనస్సులో పరివర్తనము రాదు. ధ్యానము వలన మనస్సు సంస్కృతింప బడుతుంది.

ధ్యానము నదీ ప్రవాహమువలె సాగితే అత్య దర్శనమునకు సహకరిస్తుంది.

30

“దేవుడు లేదు” అనే మానవుడు వుండవచ్చునేమో కాని “నేను లేను” అనే మానవుడు లేదుకదా ! ప్రతిమానవునిలోను “నేను-నేను” అంటున్నవాడు ఒకడు ఉండటం అందరికి అనుభవములోనున్న విషయమే. నేను అనే ఈ నేను ఎవ్వరో ఏచారించి తెలుసుకోనుటకు సీపు ప్రయత్నము చేయడం లేదు సరికదా ఈ నేనునే సర్వస్వముగా భావించు చున్నావు.

ఈ నేను దేహముతో తాదాత్మ్యము పొందుటవలన విధులు నిచేత నిర్విర్తించ బడుతున్నాయనుకుంటున్నావు. ఈ నేనును ఆధారముగా వేసుకొని ఏ సంకల్పము వచ్చినా ఆ సంకల్పమే సీపు అనుకొని ఆసంకల్ప లన్నింటిని సంతృప్తి పరుస్తున్నావు. నీ యుక్తిని, శక్తిని, ధనాన్ని, కాలాన్ని, వృథా చేస్తున్నావు. కాని ఈ నేనే నీ సమస్యలకు, బాధలకు, జన్మలకు హేతువు అని గప్పించ లేక పోతున్నావు. ఈ నేనును ఆశ్రయించి జీవించేవాడు జీవితము పాదుగునా అజ్ఞానము చేతిలో బంధిగానే ఉండిపోతాడు. ఈ నేను యొక్క మూలము తెలిసే వరకు అజ్ఞానము నుండి, బంధమునుండి విడుదల కాలేదు.

నీ దేహములో నేను అనే తలంపు ఎక్కుడ పుడుతుండో ఆదే “మనస్సు” పుట్టుచేటు. ఈనేను ఎక్కుడ నుండి పుడుతుండోనని

విచారణచేస్తే హృదయములో నుండి అని తెలుస్తుంది అంటే సాఙ్కాత్తు ఆత్మ దగ్గర నుండుయే నేను అనే తలంపు వచ్చుచున్నది. మనస్సు యొక్క ప్రధాన తలంపే నేను. ఈ మొదచి తలంపునే అహంకారము అని అంచారు. నీకు పచ్చే తలంపు అన్నింటిలోను నేను అను తలంపే ప్రధానమైనది. ఈ నేను అనే ప్రధాన తలంపును ఆధారముగా చేసుకొని పమస్త తలంపులు పుట్టుకుని వస్తాయి. ఈ తలంపులే నీ దేహాన్ని నడుపుతాయి.

పరమాత్మ నేను (అత్మ)గా నీహృదయములో నిరంతరము స్వయముగా ప్రకాశిస్తున్నాడు. ఇదే నీకు అనుభవములో లేని “అత్మగతమైన నేను.” నీకు అనుభవములో నున్న నేను దేహగత మైన నేను (మిథ్య). మిథ్యానేను ఆత్మ (అసలు నేను) నుండి వెలువడిన ఒకరక్షితి. ఆత్మలేనిదే మిథ్యానేను లేదు. కాని మిథ్య నేను తాను పుట్టుచేటు (అత్మ)ను మరచి దేహముతో తాదాత్మ్యము పాంది అది-ఇది అంటూ నిన్న అయ్యామయ పరిస్థితిలో పడేస్తుంది. అసలు నేను (అత్మ) దేహముతో తాదాత్మ్యము పాందదు. అదిగాను -ఇదిగాను వుండదు. మిథ్యా నేనుకు ఆధారముగానున్న చైతన్యము (అత్మ)ను గ్రహించేపరకు జడం నుండి విధువడలేవు. ఈ మిథ్య నేను పరిధిలో వున్నంత కాలము అది సృష్టించిన విషయాల చుట్టూనే నీవు తిరుగుతూ వుంటావు. అది అంతరించినవ్వడే అది సృష్టించిన విషయములు కూడ అంతమొందుతాయి. దేహగతమైన, అహంకార రూపమైన మిథ్యానేను వదలి దాని మూలములో నున్న అసలునేనును పుట్టుకుంటే నీ స్వరూపము నీకు తెలుస్తుంది.

మిథ్యానేను మూలములోనున్నదే అసలునేను(ఆత్మ) అసలు నేను జాగ్రత్త, స్వప్న. సుషుప్తిల మూడింటిలోను వుంటుంది. ఈ మూడు అవస్థలు నీకు అనుభవములో వున్నాయి కాని వాటికి ఆధార ముగానున్న ఆత్మ మాత్రము నీకు అనుభవములోలేదు. మిథ్యానేను జాగ్రత్త, స్వప్న ఉవస్థలలో విహరించి సుషుప్తిలో తన స్వస్థానమైన ఆత్మలో అణగివుంటుంది. కావున సుషుప్తిలో నీకు “నేను” ఉనే తలంపులేదు ఈమిథ్యానేనుతో కల్పించబడిన జీవుడులేదు, దేవుడు లేదు, లోకములేదు. ఈమూడు లేనప్పుడు కూడా నీవు గాఢనిద్రలో సుఖముగా వున్నావు. గాఢ నిద్రలోని సుఖము నీకు గాఢనిద్రలో తెలియుటలేదు. మెలుకుప వచ్చిన తరువాతనే నీకు తెలుస్తుంది మిథ్యానేను యొక్క మూలమును తెలుసుకుంటే గాఢనిద్రలో అనుభవించుచున్న సుఖమును జాగ్రదవస్థలో ఉనుభవించ వచ్చును. గాఢనిద్రలో మిథ్యానేను అప్రయత్నముగా తన జన్మ స్థానమైన ఆత్మ దగ్గరికు పోవుచున్నది. జాగ్రదవస్థ యందు ప్రయత్న పూర్వకముగ మిథ్యానేనును హృదయములో నిలబెట్టుట అభ్యాసము చేయాలి.

మిథ్యానేను యొక్క మూలమును తెలుసుకోనుటకు ఏచారణ ఉవసరము మిథ్యానేను పుట్టుచేటును వెదుకుటయే ఏచారణ. మిథ్యానేనును ఆత్మయందు ఉంచినచో ఆత్మ ఏచారణ అపుతుంది. లోకమునందు పుంచినచో లోకవిచారణ అపుతుంది. థ్యానానికి చేసేవాడు, చేయబడేది, చేయటం అనే త్రిపుటి పుండాలి. ఏచారణకు బుద్ధి సూక్ష్మత అవసరము. బాహ్యవస్తువులతో పని లేదు. నేనున్నాను అని చెప్పటానికి అద్దము చూసుకొని చెప్పనక్కరలేదుకదా! ఉదే విధముగా నీ అనుభవ పూర్వకముగానున్న నేనును ఏచారణ చేయటం సులభము. కావున ఏచారణామార్గము

విశిష్టమైనది, సూటి అయినది, సులభమైనది. విచారణ పద్ధతి అన్యేషణయే కాని ఆరాధన మాత్రము కాదు.

నీవు దేహమునకే పరిమితమైన మిథ్యానేను కబంధ హస్తములలో బంధించబడి యున్నావు. ఆ బంధము నుండి బయట పదుటకు “నేనెవ్యాదను?” అను విచారణ పద్ధతి ఎంతగానో సహకరిస్తుంది. మనస్సు అణ్ణే మదపుటేనుగుతు నేనెవ్యాదను? అనే ప్రశ్న అంకుశము లాంటిది. ఇందియనిగ్రహమునకు మనోనిగ్రహము నకు నేనెవ్యాదను? అనే ప్రశ్న సహకరిస్తుంది. నేనెవ్యాదను? అనే ప్రశ్న మనస్సును అంతర్ముఖపరచి ఆత్మాన్యేషణకు సహకరిస్తుంది. నేనెవ్యాదను? అను విచారణ ద్వారా మనస్సు యొక్క మూలాన్ని తెలుసుకుంటే మనస్సునకు స్వప్త చేకూరుతుంది, కాంతి కుదురుతుంది.

తాను ఎవ్వడో తెలియని మానవుడు వాసనలనుండి విదుదల పొందలేదు. నీ హృదయములో దాగియున్న వాసనలు నీ బుద్ధికి అందవు. ఒకోక్కొక్క వాసనలను తలంపు రూపముగా మిథ్యానేను మెదడునకు తీసుకొని వస్తుంది. నీకు తలంపు రాగానే ఈ తలంపు ఎవ్వరికి అన ప్రశ్నించుకుంటే నాకు అని సమాధానము వస్తుంది. అప్పుడు నేనెవ్యాదను? అని ప్రశ్నించు కుంటే నేను తలంపును విడిచి పెట్టి అంతర్ముఖము అవుతుంది. తలంపు బలహీన పదుతుంది. మిథ్యానేనుతో కలసి ఉన్నప్పుడే తలంపునకు శక్తి వుంటుంది, విడిపోయినప్పుడు శక్తిని కొల్పుతుంది. తలంపును విడిచి పెట్టిన “నేను” మాత్రమే అంతర్ముఖము అవుతుంది.

నేనెవడను? అని ప్రశ్నంచుకున్నంత మాత్రాన నీకు సమాధానము దొరకదు. విజృంఖించే మనస్సును నేనెవడను? అనే ప్రశ్న అడ్డుకొని అణిస్తుంది. మిథ్యానేను అణగి అసలు నేను వెలుంగు వరకు నేనెవడను? అను విచారణ చేయవలైను. ఆత్మ సాక్షాత్కారము బ్యేధ వరకు నేనెవడను? అనే విచారణ సూటిగా, నేర్పగా ప్రశ్నగా హృదయములోనికి చౌచ్ఛకొని పోయేలా సల్పాలి నేనెవడను? అనే ప్రశ్నకు ఎప్పుడు సరియైన సమాధానము దొరుకుతుందో అప్పుడే ఆత్మ సాక్షాత్కారము అవుతుంది.

నీకు వచ్చే తలంపులను నేనెవడను? అనే ప్రశ్న ద్వారా నిరోధించడం అభ్యాసము చేయగా చేయగా “నేనెవడను” అనే విచారణ నిన్న పూర్తిగా అక్రమించుకొని అప్రయత్నముగా సాగి పొతుంది. అభ్యాసము పరిపక్వమయినప్పుడు విచారణకు పూనిన నేను తన ప్వాషాపమైన ఆత్మలో లయమౌతుంది. అచ్చటనే బులు నేను (ఆత్మ) ప్రత్యక్షముగా ప్రకాశిస్తుంది ఇదే ఆత్మ సాక్షాత్కారము! జ్ఞానము! మోక్షము! వత్యము! స్వర్గరాజ్యము! నిర్వాణము.

31

అజ్ఞానము జీవులను అడిస్తుంది. ఆత్మసిద్ధి కలిగే వరకు ఏ జీవుడిని అజ్ఞానము విడిచి పెట్టదు. అజ్ఞానము నుండి విదుదల పాందుటకు “జ్ఞాని” సహాయము అవపరము. ఉన్న వస్తువు (ఆత్మ)ను పున్నట్టుగా తెలుసుకోవటమే జ్ఞానము. ఆత్మ తెలియ బదకుండ ఆత్మజ్ఞాని కాలేదు. జ్ఞాని దేహము ఈశ్వరుని స్వాధీనములో వుంటుంది. జ్ఞాని దేహము దేవాలయముతో సమానము.

జ్ఞాని మౌన స్వరూపుడు. మౌనము మనకు అర్థముకాదు కాబట్టి మన మీద ప్రేమకొలది జ్ఞాని మాట్లాడతాడు జ్ఞాని దేహము ధరించి పుంటేనేచాలు ఈ లోకానికి మేలు జరుగుతుంది. పుణ్యభూమి అనుకొంటున్న ఈదేశములో రాతిదేవతల్నాడు యిచ్చే విలువ జ్ఞానికి యిచ్చుటలేదు.

జ్ఞానియొక్క మౌనము బోధిస్తూనే పుంటుంది. జ్ఞానియొక్క మాట కూటూ అనుగ్రహమే. సూర్యని అంటి పెట్టుకొని కాంతి ఎలా ఉంటుందో, జ్ఞానిని అంటి పెట్టుకొని శాంతి అలా పుంటుంది. జ్ఞానిని దర్శించినా, స్వరించినా పద్మాద్యి కలుగుతుంది. మనస్సునకు చల్ల దనము వస్తుంది. జ్ఞాని సమక్షములో బుద్ధికి మాత్రమే గ్రాహ్య మగు శాంతి అనుభవమునకు వస్తుంది.

ఆయనలోని సమస్త వాసనలు జ్ఞానాగ్ని చేత దహించ బడతాయి. అందువలన ఆయన హృదయము ఆకాశమంత విశాల ముగాను, నముద్రమంత లోతుగాను పుంటుంది. జ్ఞానికి వ్యక్తి భావన పుండదు. తాను కాని దేహముతో తాదాత్మ్యము పాందడు. ఆత్మ ప్రకాశములో నిలకడగా పుంటాడు. జ్ఞాని హృదయములో లోకము లయమౌతుంది. అందువలన జ్ఞాని తనకంటే వేరుగా లోకమును చూడడు. జ్ఞానికి భేదదృష్టితో సంబంధము తెగిపాతుంది భేదదృష్టి లేనివాడు చేసినకర్మ అకర్మ అవుతుంది.

జ్ఞానియొక్క గొప్పతనమును ప్రత్యక్షముగా చూడవలసినదే గాని వర్ణనకు అందేది కాదు. ఆయన అనుభవించే అనందమును గూర్చి ప్రాయుటకు ఈ లోకములో ఉపమానములేదు. నీవు నవ్యితే జ్ఞానికూడ నవ్యతాడు. నీకళ్ళవెంట నీళ్ళవస్తే జ్ఞాని కళ్ళవెంట కూడ నీళ్ళ వస్తాయి. జ్ఞాని చేష్టలు చంటిపిల్లల చేష్టలుగా పుంటాయి.

దేవుడు లేదని చెప్పేవాడు కూడ జ్ఞానికి దేవునిలాగే కనిపిస్తాడు. నిజమైన ప్రేమ, సమానత్వము ఒకక్క జ్ఞానిలోనే కనిపిస్తాయి.

అజ్ఞాని ఈ “దేహము” నేను అని ఎంత సహజముగా అనుకుంటాడో, జ్ఞాని “అత్మ” నేను అని అంత సహజముగా అనుకుంటాడు. అజ్ఞాని తన స్వార్థము కోసము ఎలా పనిచేస్తాడో, జ్ఞాని లోకక్షేమమునుకోరి అలా పనిచేస్తాడు. అజ్ఞాని ఈ లోకములో జరిగే సంఘటనలకు, సంఘర్షణలకు కలవర పదుతాడు. జ్ఞాని ఎటువంటి పరిస్థితిలోను కలవరపడడు. అజ్ఞానిని సంసార సాగరములోవచ్చు అటు పోటుల అనే అలలు తాకుతాయి జ్ఞానిని తాకలేవు. అజ్ఞాని విషయములలో విహరించి దుఃఖిస్తాడు. జ్ఞాని అత్మలో ఉండి సుఖిస్తాడు.

నీవు లోకము గురించి ఎక్కువగా తెలుసుకుంటున్నావు. నీ గురించి నీవు తక్కువగా తెలుసుకుంటున్నావు. నీవు ఎవరుగా కొన్నావే నీకు అవగాహన అయితేగాని సృష్టిరహస్యము, జన్మ రహస్యము, దైవరహస్యము తెలియదు. ఎంతో అందమైన ఆశ్చర్య కరమైన అద్భుతమైన ఈ సృష్టి కూడ ఏదో ఒకరోజున ప్రభుయంలో నాశనము అయిపోతుంది. ఈ సృష్టిలో నాశనము కానిది “అత్మ” క్కటే! “అత్మ” దర్శనము అయితే ఈ లోకము ఎంత అనిత్యమో, అత అసుఖమో తెలుస్తుంది.

అజ్ఞానము నుండి బయటపడి జ్ఞానమును పొందుటకు మానవజన్మ ఎంతగానే సహకరిస్తుంది. మరణించే నీ దేహము మరణించక ముందే నీ హృదయములోనున్న మరణములేని సద్వస్తువు (అత్మ)ను దర్శించకపోతే ఈమావవజన్మ వ్యర్థం.

దృశ్య విషయముల నుండి మనస్సును మళ్ళించి ఆత్మతో అనుసంధానము చేస్తే నీ హృదయములో గూడుకట్టుకున్న అజ్ఞానము రాలి పోతుంది.

ఈశ్వరుడు ప్రసాదించిన బుద్ధిని శుద్ధిచేసుకొని జ్ఞానమును పొందాలి. జ్ఞానముతో సమానమైనది ఈ లోకములో ఏదీ తేడు. జ్ఞాని మన గమ్యమునకు దారిచూపుతాడు. ఆయన చూపించిన దారి నుండి మనం తప్పిపోకుండా నడవాలి. జ్ఞాని మాత్రమే జీవాత్మను పరమాత్మను ఏకము చేయగలడు.

జ్ఞానులు, అవతార పురుషులు, ప్రపక్తులు, యోగులు, మహర్షుల అనుగ్రహము వలన మనకు జ్ఞానము కలుగుతుంది వారియొక్క అనుగ్రహమును పొందుటకు వారిని ఆశ్రయించి, పూజించి, సేవించి, వారియొక్క బోధనలు విని, అర్థము చేసుకొని ఆచరిస్తే మోష్ట సుఖమును పొందవచ్చును.

-: ఓం తత్ నత్ :-

మా రచనలు

1. నిన్న నీవు తెలుసుకో
2. శ్రీరమణ బోదామృతము
3. అరుణాచల ఆక్షర మణమాల
4. శ్రీరఘు ఉవాచ
5. పసింధి పలుకులు
6. తేనె పలుకులు

ఏన్నాళ్ల తిఱువుర్కు

క.ఉమారంగరాజు